

Dette er ikke en foss.
Det er framtiden.

OVERSIKT OVER VÅRE KONTORER

FELLES SENTRALBORD
02002 for privatkunder
02008 for bedriftskunder

HOVEDKONTOR/ADMINISTRASJON:
Bjergsted Terrasse 1
P.b. 250, 4066 Stavanger
E-post privatkunder: kundesenter@sr-bank.no
E-post bedriftskunder: bedrift@sr-bank.no
Fax nr 51 57 12 60

For åpningstider og fullstendige adresser
til våre kontorer se www.sr-bank.no

INNHold

HOVEDTALL OG NØKKELTALL	4
ADMINISTRERENDE DIREKTØRS ARTIKKEL	6
KORT OM SPAREBANK 1 SR-BANK ASA	8
ORGANISASJONSSTRUKTUR	9
MARKED OG KUNDEGRUNNLAG	10
VÅR HISTORIE	11
SRBANK-AKSJEN	12
SAMFUNNSANSVAR (CSR)	15
FORRETNINGSOMRÅDER	18
KONSERNLEDELSEN	20
EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE	22
STYRENDE ORGANER	28
STYRET	30
ÅRSBERETNING	32
ÅRSREGNSKAP INNHOLDSFORTEGNELSE	45
NØKKELTALL SISTE 5 ÅR	118

HOVEDTALL

(tall i mill kroner)	2013	2012
Netto renteinntekter	2 119	1 742
Netto andre driftsinntekter	2 379	2 044
Sum driftskostnader før tap på utlån	2 019	1 888
Driftsresultat før tap på utlån	2 479	1 898
Tap på utlån og garantier	132	137
Driftsresultat før skatt	2 347	1 761

NØKKELTALL

	2013	2012
Forvaltningskapital 31.12. (mill kroner)	156 985	141 543
Utlån til kunder (mill kroner)	119 525	108 758
Utlån til kunder inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt (mill kroner)	165 914	157 446
Innskudd fra kunder (mill kroner)	71 667	67 594
Utlånsvekst inkludert SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	5,3 %	7,8 %
Innskuddsvekst	6,0 %	5,5 %
Kapitaldekning %	14,1	13,1
Kjernekapitaldekning %	12,8	12,1
Ren kjernekapitaldekning %	11,1	10,0
Netto ansvarlig kapital (mill kroner)	15 915	14 568
Egenkapitalavkastning %	14,0	12,4
Kostnadsprosent	44,9	49,9
Antall årsverk	1 165	1 207
Antall kontorer	52	53
Børskurs ved årsslutt	60,25	37,20
Resultat pr aksje	7,28	5,33
Utbytte pr aksje	1,60	1,50
Effektiv avkastning på aksjen %	65,99	-4,91

Det vises for øvrig til en fullstendig nøkkeltallsversikt og definisjoner på sidene 14 og 118.

KONSERNRESULTAT FØR SKATT:

2 347

mill kr (1 761 mill kr)

NETTO RENTEINNTEKTER:

2 119

mill kr (1 742 mill kr)

EGENKAPITAL-
AVKASTNING ETTER SKATT:

14,0

prosent (12,4 prosent)

NETTO PROVISJONS- OG
ANDRE DRIFTSINNTEKTER:

1 824

mill kr (1 466 mill kr)

UTLÅNSVEKST, BRUTTO SISTE
12 MND INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:

5,3 %

prosent (7,8 prosent)

NEDSKRIVNINGER I % AV BRUTTO
UTLÅN INKL. SB1 BOLIGKREDITT
OG SB1 NÆRINGSKREDITT:

0,08

prosent (0,09 prosent)

INNSKUDDSVKST SISTE 12 MND:

6,0 %

prosent (5,5 prosent)

REN KJERNEKAPITALDEKNING:

11,1

prosent (10,0 prosent)

FORTID, NÅTID OG FREMTID

Vi har lagt bak oss et år som har gitt et nytt perspektiv på begrepene fortid, nåtid og fremtid. Aldri tidligere har disse tre begrepene, for oss som bank, vært så sammenvevd. Endringene i samfunnet er nå så store og skjer så raskt at fremtiden er her nå, og nåtiden er allerede blitt til fortid. Det er noe vi med tyngde kan hevde, nå når vi står i inngangen på det året vi skal markere 175 års virke i vår landsdel.

FORTID

Vår historie og vårt grunnlag for utvikling, startet med 224 kroner i egenkapital i 1839. Nå 175 år senere ser vi med tilfredshet tilbake på hvordan denne egenkapitalen er forvaltet. Følger vi de lange linjene tilbake i tid, ser vi hva banken har betydd for lokalsamfunnet. I fjor feiret vi 100-års jubileet til en av de første anskaffelsene av offentlig eid vannfallsrettighet i regionen. Banken var en sentral aktør når utbyggingene av større kraftverk skjøt fart tidlig på 1900-tallet. Det begynte som så mange ganger før med flinke og fremtidsrettede folk fra vår region, kombinert med engasjement og kapital fra den lokale sparebanken.

Nettopp elektrisiteten, basert på vannkraft, har vært et viktig bidrag for mye av industriutviklingen og den velstand vi i vår region opplever. Faktisk er det slik at mye av denne industrien dannet grunnlaget for utviklingen av den oljeserviceindustrien som preger vår landsdel i dag.

NÅTID

I 2012 gikk vi fra å være en egenkapitalbevisoid bank til ASA. Samtidig hentet vi inn 1,5 mrd kroner i ny egenkapital for å sikre en fortsatt robust vekst i en ekspansiv region. En region som fortsatt preges av fremtidsrettede folk og en regional bank som fortsatt er opptatt av vekst og utvikling. Først og fremst gjennom å sikre næringslivet og befolkningen tilgang til kapital opp mot næringsutvikling og boligutbygging. Sommeren i 2010 lanserte vi en mobilapplikasjon for smarttelefoner basert på nye behov hos våre kunder. Fra 2010 og frem til i dag har vi opplevd en enorm utvikling i form av at vi har gått fra null kunder til snart 60 000 kunder som nå benytter seg av mobilbank. I 2013 ble de mobile flatene den viktigste kanalen i den daglige kontakten mellom våre kunder og oss som en leverandør av finansielle tjenester. Vi har passert over 1,1 millioner besøk per måned via mobile flater. Her skiller våre kunder seg ut som de fremste i det å ta i bruke nye digitale tjenester, ikke bare i nasjonal målestokk men også i internasjonal målestokk.

I løpet av 2013 har vi gjort nye investeringer og tatt beslutninger som tar høyde for de store endringene i kundens adferd. Vi har effektivisert flere prosesser som tidligere ble håndtert

manuelt. Det betyr at vi har færre årsverk knyttet til administrative oppgaver i slutten av året, enn vi hadde ved starten av året. Samme utvikling registrerer vi i grensesnittet mellom kunden og våre ansatte. Våre kunderådgivere håndterer nå flere kunder enn i 2012. Også det øker effektiviteten.

Ved utgangen av 2013 drives vår virksomhet, som har vokst i størrelse gjennom året, med 50 færre årsverk enn ved inngangen til 2013. Denne utviklingen vil kunne fortsette framover ved at en større og større del av våre operasjoner ut mot kunden kan digitaliseres og at våre medarbeidere stadig jobber smartere. Våre medarbeidere preges av både vilje og evne til forbedring.

I 2006 utgjorde bankens egenkapital i overkant av 4 mrd kroner. Nå syv år senere har vi gradvis styrket vår soliditet med om lag 10 mrd kroner til over 14 mrd kroner i 2013. En endring som har vært nødvendig for at vi fortsatt skal kunne være den vi alltid har vært, gjennom å bidra med kapital til utvikling av et robust næringsliv og boligbygging i vår landsdel.

Sammensetningen av ulike inntektskilder har gjort oss mer robuste. En større og større andel, over 30 prosent, av våre inntekter kommer fra områder utenom vår balanse. Disse inntektene får vi gjennom en etablert og god salgskultur som sikrer oss høye provisjonsnivåer på blant annet salg av spare- og pensjonsprodukter samt salg av et bredt utvalg av forsikringsprodukter. I tillegg øker våre inntekter fra eiendomsformidling i regi av EiendomsMegler 1 SR-Eiendom, og fra verdipapirvirksomheten i regi av SR-Forvaltning og SR-Bank Markets.

Vi legger stein på stein i forhold til det å leve opp til de regulatoriske krav som vi nå må tilpasse oss til. I løpet av 2013 har vi styrket vår rene kjernekapitaldekning med over ett prosentpoeng, til 11,1 prosent. Det har vi oppnådd gjennom et historisk godt og nødvendig resultat for året.

I inngangen til 2014 ble det årlige konjunkturbarometeret for regionen lagt fram. Overordnet slår barometeret fast at vi er på et rekordhøyt investeringsnivå innen offshoresektoren og at det forventes en ytterligere vekst i 2014. Likevel, ikke på samme vekstnivå som de foregående årene. Dette fører til fortsatt forventninger til et høyt aktivitetsnivå for teknologi-bedriftene som leverer til denne sektoren. Samtidig vet vi at denne aktiviteten

har en positiv smitteeffekt på de fleste andre bransjer. Mange virksomheter går godt. Optimismen er fortsatt høy, på tross av lavere forventninger til økning i antall ansatte, lønnsomhet og investeringer.

FREMTID

Ser vi fremover er det planlagt store endringer i infrastruktur. Vestlandskysten er delt av mange dype og brede fjorder, som ikke bare har vanskeliggjort kommunikasjon, men også delt landsdelen kulturelt. Både mellom by og land, men også mellom deler av fylker og regioner. Fremover vil vi stadig sjeldnere krysse fjordene om bord på ferjer. Tvert i mot vil vi oftere og oftere krysse fjordene gjennom unike tunneller under fjordene.

Denne forbedringen av infrastruktur vil gi seg utslag i mange nye behov og muligheter for landsdelen. Bedret kommunikasjon på land koordinert med nye havner, travle flyplasser og ikke minst vår kompetanse - blir våre viktigste konkurransefortrinn i årene som kommer.

Nok en gang ser vi nye viktige utviklingstrekk i vår landsdel som vil være til det beste for fortsatt vekst. Denne veksten skal vi fortsatt bidra til å stimulere gjennom et sterkt engasjement for det som skjer i samfunnet, tilrettelegge for kapitaltilgang og ikke minst posisjonere oss for å være med på de mange forretningsmuligheter som åpner seg.

For å kunne forbli den vi alltid har vært og for fortsatt kunne forvalte den kapitalen som vi i 1839 ble tuftet på, vil vi i årene som ligger foran oss være bevisste på å skape gode kundeopplevelser og sikre god og lønnsom drift for både å bygge tilstrekkelig egenkapital og tilfredsstillende forventninger våre eiere har til oss.

Vi skal i løpet av de kommende år bygge tilstrekkelig kapital for å sikre at vi tilfredsstiller nye regulatoriske krav. Dette skal oppnås gjennom fortsatt god lønnsomhet, et moderat utbyttensnivå og begrenset vekst i risikovektet balanse.

Det er derfor med stolthet og stor grad av selvsikkerhet jeg vil hevde at med det resultat vi oppnådde i 2013, både med hensyn til finansielle tall og markedsposisjon, står vi godt rustet til å håndtere våre mange hundre tusen kunders behov i årene som kommer.

Arne Austreid

Administrerende direktør

KORT OM SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

SpareBank 1 SR-Bank er Sør- og Vestlandets ledende finanskonsern med Rogaland, Hordaland og Agder som markedsområde. Vi har et komplett tilbud av finansielle tjenester innenfor blant annet lån, sparing, rådgivning, forsikring og pensjon for person- og bedriftskunder. Vi har 52 kontorer i vårt markedsområdet og en forvaltningskapital på 157 mrd kroner pr 31. desember 2013.

SpareBank 1 SR-Bank er en del av SpareBank 1-alliansen som er et bank- og produktsamarbeid mellom selvstendige, lokalt forankrede norske banker.

Som et av landets største finanskonsern tar vi et spesielt ansvar for å stimulere til vekst og utvikling i våre markedsområder. Hensikten med SpareBank 1 SR-Bank er å skape verdier for den regionen vi er en del av.

SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet fra sparebank til allmennaksjeselskap ("aksjesparebank") med virkning fra 1. januar 2012. Samtidig ble Sparebankstiftelsen SR-Bank etablert. Stiftelsen har som formål å forvalte aksjene den ble tilført ved opprettelsen og å utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Stiftelsen kan disponere av overskuddet og i tråd med sparebanktradisjoner dele ut gaver til allmenntilgittige formål i regionene Aust- og Vest-Agder, Rogaland og Hordaland.

VISJON

SpareBank 1 SR-Bank - anbefalt av kunden

Konsernet har en ambisjon om å gi gode opplevelser for kunden som resulterer i at kunden anbefaler oss til andre.

VERDIER

"Mot til å meina, styrke til å skapa" gjennom å være langsiktig, åpen og ærlig og gjennom å vise ansvar og respekt, vilje og evne til forbedring.

STRATEGI

Vi skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester basert på gode kundeopplevelser, sterk lagfølelse og profesjonalitet, lokal forankring, beslutningskraft og soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet.

FINANSIELLE MÅL

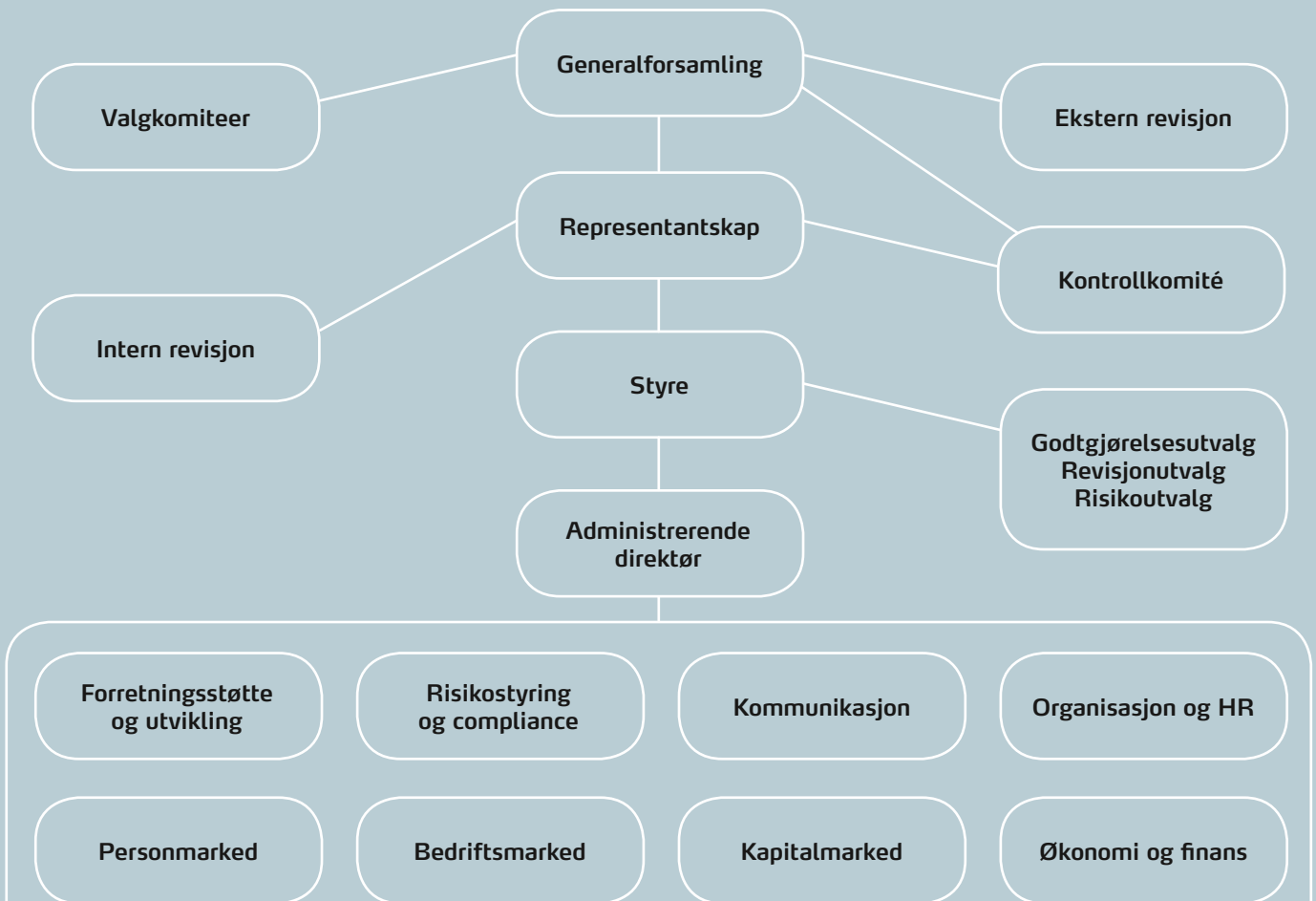
SpareBank 1 SR-Bank har som overordnet økonomisk mål å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på egenkapitalen og derigjennom gi eierne konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene.

Finansielle ambisjoner mot 2017:

Egenkapitalavkastning: 13 - 15 prosent ved normalisert rentenivå

Ren kjernekapitaldekning : over 13 prosent pr 30.6.2016

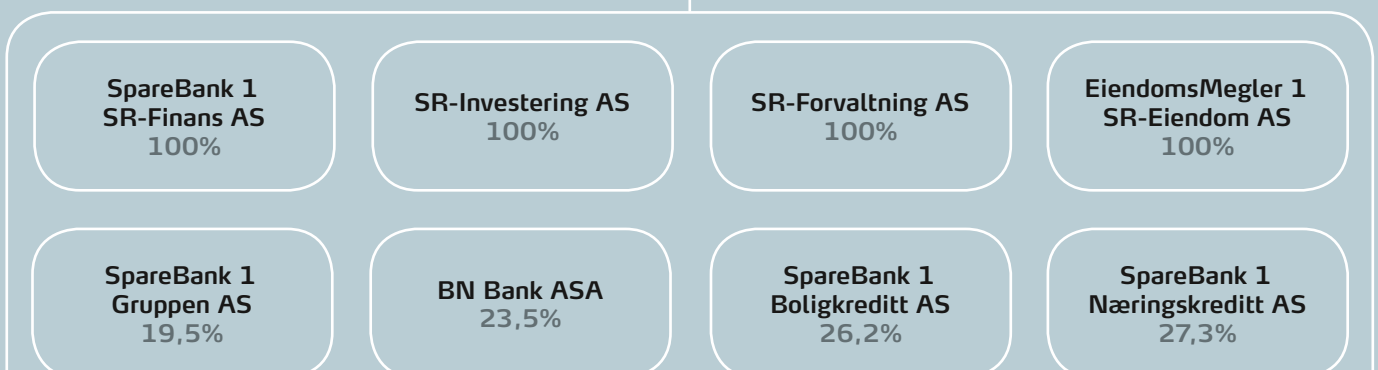
ORGANISASJONSSTRUKTUR

FINANSKONSERNET SPAREBANK 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Bank ASA

MARKED OG KUNDEGRUNNLAG

SPAREBANK 1 SR-BANK SIN MARKEDSPOSISJON OG KUNDEGRUNNLAG

LOKALISERING OG DISTRIBUSJONSNETTVERK

SpareBank 1 SR-Bank er Norges største regionbank, og nest største norskeide bank. Rogaland utgjør SpareBank 1 SR-Bank sitt kjerneområde, men satsingen på Agder-fylkene og Hordaland har på få år gitt en god vekst både med hensyn til utvikling i markedsandeler og lønnsomhet. Fylkene i markedsområdet har samlet ca 1 180 000 innbyggere og det er registrert ca 208 000 bedrifter og personlige foretak i regionen.

Sør- og Vestlandet og i sær Stavanger-regionen har de siste 40 årene stått i sentrum for utviklingen av Norge som olje- og energinasjon. Om lag 40 prosent av norske oljeserviceselskaper holder til i Stavanger-regionen, og majoriteten av de norske operatørselskapenes hovedkontor er lokalisert her. Norges største oljeselskap, Statoil, har hovedkontor på Forus i Stavanger og de aller fleste av de internasjonale operatørselskapene har også sine norske hovedkontorer i Stavanger-regionen. Noen av disse er Total, ENI, ConocoPhillips og Shell. Statlige organisasjoner som Petoro, Oljedirektoratet og Petroleumstilsynet, samt Oljeindustriens Landsforening (OLF), har også sine hovedkontorer i Stavanger.

Sør- og Vestlandet har et allsidig og dynamisk næringsliv som er kjent for høy grad av internasjonalisering, verdiskaping og nyskaping. Regionen har en god plassering både når det gjelder internasjonal kommunikasjon, den norske kontinentalsokkelen og regionale transportruter.

Næringslivets internasjonale orientering og nettverk gjør regionen åpen og tilgjengelig for omverden. I kjølvannet av det norske oljeeventyret har en sett en sterk økning av gründervirksomhet og nyetableringer, og det er generelt stor innovasjonsaktivitet i regionen.

Det skjer for tiden betydelige industrielle satsinger basert på regionens hovednæring innenfor olje og energi. Dette danner grunnlaget for økt aktivitet og verdiskaping i regionen gjennom ringvirkninger. Store nasjonale og internasjonale aktører foretar store investeringer på norsk sokkel og posisjonerer seg i regionen. Dette fører til økt etterspørsel etter arbeidskraft og medfører strammere arbeidsmarked enn ellers i landet og et stramt boligmarked.

Næringsstrukturen i regionen er dominert av olje- og gassrelatert virksomhet, men regionen har også ledende kompetanse på mange andre områder:

- Regionen er en av landets viktigste produsent av kjøtt- og melkeprodukter og grønnsaker
- Finansnæringen, med SpareBank 1 SR-Bank, Hitec Vision og Skagenfondene i spissen, har vokst seg stor
- Det finnes også en omfattende næringsmiddelindustri i regionen

SpareBank 1 SR-Bank sin geografiske eksponering strekker seg fra Grimstad i Aust-Agder til Åsane i Hordaland. Hovedtyngden ligger fortsatt i kjerneområdet Rogaland.

SpareBank 1 SR-Bank følger en multikanalstrategi med utgangspunkt i at forholdet mellom kunde og bank er basert på personlige relasjoner gjennom våre 52 kontorer, samtidig som tradisjonelle og nye banktjenester gjøres enkelt tilgjengelige i digitale kanaler. Dette forenkler kundenes hverdag og bidrar til å styrke kunderelasjonen.

De viktigste konkurrentene til SpareBank 1 SR-Bank er fullservicebanker som DNB, Nordea, Handelsbanken og Danske Bank i tillegg til lokale sparebanker. På grunn av den sterke økonomiske utviklingen i markedsområdet er konkurransesituasjonen intensiv.

KUNDEGRUNNLAG

SpareBank 1 SR-Bank sitt markedsområde dekker om lag 25 prosent av Norges befolkning.

Samlet sett har regionen over lengre tid opplevd en betydelig vekst i sysselsetting og næringsaktivitet. Veksten i sysselsettingen i Rogaland har vært betydelig sterkere enn i Norge, sett under ett. Særlig har utviklingen i oljeindustrien gitt grunnlag for vekst i arbeidsmarkedet, slik at fylket har tiltrukket seg en betydelig andel av innflyttingen fra utlandet og av innenlandsk flytting. Fylket har dessuten relativt høyt antall barnefødsler og ung aldersstruktur. Sammenliknet med de foregående tiårene har imidlertid veksten vært særlig rask de siste årene.

SSB anslø i sin siste befolkningsprognose at befolkningen i Rogaland vil øke med om lag 145 000 personer fram mot 2030 (middelanslaget), som vil tilsi en årlig vekst på om lag 1,42 prosent. Prognosen over tid viser at Rogaland vil ha den sterkeste veksten i landet. Dette vil bety en økning på 35 prosent i forhold til nåværende folketall. Den anslåtte befolkningsveksten på kortere sikt fram mot 2015 i Rogaland er på linje med veksten i Oslo og Akershus på ca 2 prosent årlig. Betydelig oppgang i befolkningen framover krever blant annet at det er tilstrekkelige arealer til bosetting og arbeidsplasser til en langt større befolkning enn i dag. Trolig krever dette at deler av befolkningen må bosette seg lengre fra dagens vekstsentra på Nord-Jæren og i Haugesunds-regionen.

For Agder-fylkene viser veksten fram mot 2015 en vekst på linje med landsgjennomsnittet med ca 1,35 prosent årlig vekst, men fram mot 2030 viser prognosene fra SSB at Agder-fylkene vil ha ca 1,20 prosent årlig vekst mot landsgjennomsnittet på ca 1,03 prosent.

Prognosen fra SSB viser at Hordaland vil ha en årlig vekst fram mot 2015 på ca 1,54 prosent og på lengre sikt fram mot 2030 på 1,18 prosent.

1839

Den første banken som i dag er en del av SpareBank 1 SR-Bank opprettes. Egersund Sparebank stiftes med en kapital på 56 specidaler, omlag 224 kroner. Det er sildefiske, salteri og eksport av fisk som gir folk flest inntekter og som skaper behovet for en sparebank.

1852

Midt på 1800-tallet skjer det en jordbruksrevolusjon i Rogaland. Bøndene trenger meieri og moderne redskaper for å øke matproduksjonen. Finnøy Sparebank, som senere blir SR-Bank, er blant de første bygdebankene som gir bøndene kreditt til de nye investeringene.

1913

Theodor Nordaas ser bokstavelig talt lyset på verdensutstillingen i Paris i 1895, og tar med seg ideen om elektrisk lys hjem. 18 år senere kjøper Sands Herred Sparebank (Sand Sparebank), framtidens SR-Bank, fallrettighetene til Hiimsfossen som en gave til kommunen. Flere sparebanker følger modellen og gir lys til folket.

1994

SR-Bank (Sparebanken Rogaland) noterer grunnfondsbevis på Oslo Børs. Dette er et nødvendig grep for å styrke bankens egenkapital i en vanskelig tid for norske banker.

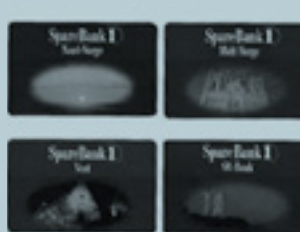
1976

24 sparebanker går sammen og danner Sparebanken Rogaland. SR-Bank får en forvaltningskapital på 1,5 milliarder kroner og 350 ansatte. Funnet av Ekofiskfeltet i Nordsjøen sju år tidligere betyr store inntekter og massive investeringer i Rogaland. Det er regionens nye behov for kapital som er bakgrunnen for det forpliktende samarbeidet.

1996

SR-Bank er med på å danne SpareBank 1. En allianse som består av SR-Bank, Sparebanken Nord Norge, Sparebanken Vest og Sparebanken Midt Norge. Bankene samarbeider under SpareBank 1 navnet om forsikringsprodukter, fondsforvaltning, finanstjenester, teknologi og merkevarebygging.

SpareBank

2012

SpareBank 1 SR-Bank omdannes til ASA for fortsatt å kunne leve opp til sin hensikt; å skape verdier for regionen vi er en del av. Viktigst er det å kunne dekke regionens behov for kapital. Konsernet har omlag 150 milliarder kroner i forvaltningskapital og rundt 1300 ansatte.

ASA

2039

Vi har bena godt plantet på Sør- og Vestlandet, men holder blikket langt fremme for å endre oss i takt med kundene. Som landsdelens mest attraktive leverandør av finansielle tjenester er vi selve symbolet på sørvestlandsk styrke til å skape.

SRBANK-AKSJEN

FAKTA OM AKSJEN

SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet fra egenkapitalbevisbank til aksjesparebank 1. januar 2012. Tidligere egenkapitalbevisere mottok én aksje som vederlag for hvert egenkapitalbevis de eide på omdanningstidspunktet. Aksjekapitalen er 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner.

Tickerkoden på Oslo Børs ble samtidig endret fra ROGG til SRBANK. SRBANK inngår i OSEAX All-share indeks og sektorindeks OSE40 Financials/OSE4010 Banks. Likviditetssegment er Match.

FAKTA OM SPAREBANKSTIFTELSEN SR-BANK

Som en følge av omdanningen ble Sparebankstiftelsen SR-Bank etablert. Stiftelsens formål er å forvalte aksjene den ble tilført ved opprettelsen og å utøve og opprettholde et betydelig, langsiktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Eierskapet skal utøves i samsvar med alminnelige aksepterte eierstyringsprinsipper, og innenfor de rammer og retningslinjer generalforsamlingen har fastsatt. Eierskapet skal minst utgjøre 25 prosent av utstedte aksjer.

Stiftelsen skal ved sin virksomhet videreføre sparebanktradisjonene ved deltakelse i kapitalutvidelser i SpareBank 1 SR-Bank ASA og på annen måte. Stiftelsen kan disponere overskudd og utdele utbytte midler til allmennyttige formål.

Pr. 31.12.2013 eier stiftelsen 76 835 551 aksjer, tilsvarende 30,0 prosent av utstedte aksjer.

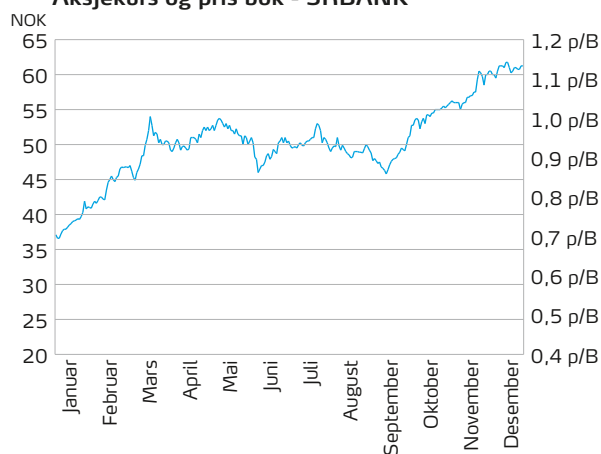
KURS- OG LIKVIDITETSUTVIKLING

Relativ aksjekursutvikling 2013

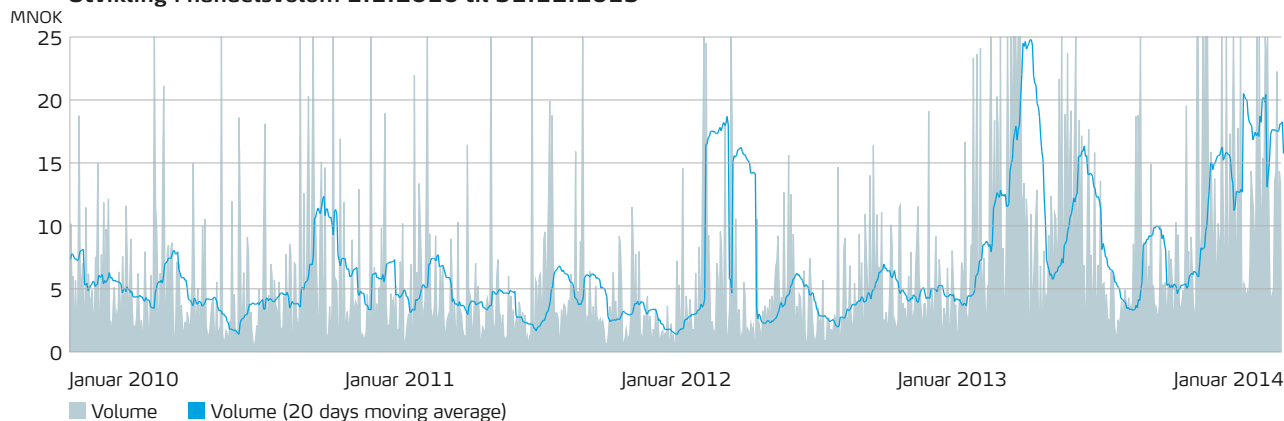
Indeks 100 = 1. januar

Aksjekurs og pris bok - SRBANK

Utvikling i handelsvolum 1.1.2010 til 31.12.2013

UTBYTTEPOLITIKK

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og derigjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene.

Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal det tas særlig hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Nivået på årlig kontantutbytte vil fram mot 2017 hensynta at banksektoren er i en oppbyggingsfase for å møte nye kapitalkrav. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at utdelingsforholdet gradvis økes i tråd med konsernets utbyttepolicy mot at om lag halvparten av resultatet etter skatt utdeles som kontantutbytte.

Disponibelt morbankresultat i 2013 ble 1 747 mill kroner, tilsvarende 6,83 kroner pr aksje. I tråd med SpareBank 1 SR-Bank sin utbyttepolitikk er ulike forhold hensyntatt i utbyttevurderingen, herunder særlig vekt på soliditet og kjernekapitaldekning i lys av nye regulatorisk krav til bankene. Kravene, slik de nå er kjent, trappes gradvis opp fram mot 30.6.2016.

Styret foreslår i 2013 et utbytte på 1,60 kroner pr aksje. Dette tilsvarer en utbytteprosent på ca. 22 prosent av konsernresultatet pr aksje.

INVESTORPOLITIKK

SpareBank 1 SR-Bank legger betydelig vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit i investormarkedet. Informasjon til markedet formidles i all hovedsak gjennom kvartalsvise investorpresentasjoner, hjemmesider på internett, pressemeldinger og regnskapsrapporter. Det avholdes også regelmessig presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere, ratingselskaper, långivere og investorer.

Det er i SpareBank 1 SR-Bank sin interesse at det publiseres løpende finansanalyser av høyest mulig kvalitet. Alle analytikere uavhengig av anbefaling og syn på bankens aksjer behandles til enhver tid likt. Ved utgangen av 2013 var det 10 meglerhus med offisiell dekning av SRBANK. Kontaktinformasjon til disse finnes til enhver tid oppdatert på www.sr-bank.no/ir.

INFORMASJONSADRESSER

SpareBank 1 SR-Bank distribuerer informasjon til markedet via internett på adressen www.sr-bank.no.

Andre linker til finansinformasjon: www.ose.no (Oslo Børs)

Finnskalender for 2014

Generalforsamling	29.04.2014
Ex utbytte dato:	30.04.2014
1. kvartal:	30.04.2013
2. kvartal:	13.08.2014
3. kvartal:	30.10.2014

Foreløpige regnskapstall for 2014 vil bli offentliggjort i februar 2015

EIERFORHOLD

SpareBank 1 SR-Bank har som mål at det skal være god likviditet i aksjen og å oppnå en god spredning av eiere som representerer kunder, regionale investorer, samt norske og utenlandske investorer.

Kursen steg i 2013 fra 37,20 kroner til 60,25 kroner. Hensyntatt utbetalt utbytte på 1,50 kroner tilsvarte dette en effektiv avkastning på hele 66 prosent. Hovedindeksen på Oslo Børs steg 23,6 prosent i samme periode.

Det var 11 151 (11 959) eiere av SRBANK ved utgangen av 2013. Andelen eid av selskap og personer i utlandet økte betydelig, fra 6,0 prosent til 14,1 prosent, og andelen eid av selskap og personer hjemmehørende i Rogaland, Agder-fylkene og Hordaland ble redusert fra 61,2 prosent til 53,0 prosent. De 20 største eierne eide til sammen 63,6 prosent. Bankens egenbeholdning utgjorde 207 645 aksjer. Ansatte i konsernet eide 2,0 prosent av aksjene ved utgangen av året.

Følgende oversikt viser de 20 største eierne pr 31.12.2013:

SpareBank 1 SR-Bank ASA aksjer		
20 største eiere pr. 31.12.2013.	Beholdning	Andel %
Sparebankstiftelsen SR-Bank	76 835 551	30,0%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
Folketrygdfondet	7 934 328	3,1%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Odin Norge	5 896 605	2,3%
Frank Mohn AS	5 680 920	2,2%
Morgan Stanley & Co, U.S.A.	4 359 373	1,7%
Odin Norden	4 085 363	1,6%
Skagen Global	3 943 743	1,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	3 683 118	1,4%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2 542 777	1,0%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 364 569	0,9%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 083 137	0,8%
J.P. Morgan Chase Bank, Sverige	2 014 054	0,8%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Skagen Global II	1 264 174	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Goldman Sachs & Co, U.S.A.	1 249 123	0,5%
Vpf Nordea Kapital	1 161 371	0,5%
Sum 20 største	162 558 913	63,6%

	2013	2012	2011	2010	2009
Regional andel	53,0 %	61,2 %	47 %	47 %	47 %
Øvrige norske eiere	32,9 %	32,8 %	43 %	43 %	46 %
Utenlandske eiere	14,1 %	6,0 %	10 %	10 %	7 %
Antall eiere	11 151	11 959	11 887	12 031	12 219

Nøkkeltall¹⁾	2013	2012	2011	2010	2009
Børskurs 31.12, kroner	60,25	37,20	40,70	57,00	50,00
Ligningskurs pr 1.1. påfølgende år, kroner	n.a.	37,45	41,40	57,50	50,25
Utbytte pr aksje, kroner	1,60	1,50	1,50	2,75	1,75
Direkte avkastning ²⁾	2,7 %	4,0 %	3,7 %	4,8 %	3,5 %
Effektiv avkastning ²⁾	66,0 %	-4,9 %	-23,8 %	17,5 %	87,7 %
Bokført verdi pr aksje, kroner ³⁾	55,00	49,48	48,75	47,45	42,07
Resultat pr aksje, kroner	7,28	5,33	5,42	6,84	6,88
Utdelingsforhold, netto ⁴⁾	22 %	28 %	32 %	44 %	42 %
Antall utstedte aksjer 31.12	255 751 082	255 751 082	127 313 361	127 313 361	120 933 730
Beholdning av egne aksjer 31.12	207 645	346 134	133 248	133 248	353 116
Antall utestående aksjer 31.12	255 543 437	255 404 948	127 180 113	127 180 113	120 580 614

¹⁾ Fra og med 1.1.2012 ble de tidligere egenkapitalbevisene konvertert til aksjer.

¹⁾ Utbytte i prosent av børskurs ved årets slutt

²⁾ Kursstigning gjennom året pluss utbetalt utbytte i prosent av børskurs ved årets begynnelse

³⁾ Egenkapital dividert på antall utestående aksjer

⁴⁾ Utbytte i prosent av konsernresultatet etter skatt

KREDITTRATING

Moody's Investor Services bekreftet 4.3.2013 sin kredittrating av SpareBank 1 SR-Bank til A2 med "stable outlook". Ratingen på kortsiktig finansiering var uendret gjennom 2013 på Prime 1.

Fitch Ratings bekreftet 6.12.2013 sin kredittrating av SpareBank 1 SR-Bank til A- (long-term) og F2 (short-term) med stabile utsikter.

SAMFUNNSANSVAR (CSR)

INNVEVD I SAMFUNNET

Allerede siden 1839, ved opprettelsen av Egersund Sparebank, har en sentral del av vårt formål vært å være en engasjert og ansvarlig samfunnsaktør. Siden den gang har det preget vår grunnfilosofi. Med god lokal kunnskap og nærhet til kundene, gjør vi daglige vurderinger som både handler om økonomi og risiko i kombinasjon med at vi har et samfunnsoppdrag. Et oppdrag som handler om å bidra til utvikling av det samfunn vi virker i, gjennom både å sikre landsdelen kapital til næringsutvikling og boligbygging samt bidra til å skape gode oppvekstvilkår.

Arbeidet med samfunnsspørsmål er integrert i vårt løpende planarbeid. Slik sikrer vi at etikk, miljø og viktige samfunnsspørsmål til en hver tid står på dagsorden.

ANSVARLIGHET ER LØNNSOMT

SpareBank 1 SR-Bank ønsker å bruke konsernets samlede kunnskap og ressurser til å bidra til en bærekraftig utvikling for det samfunn vi er en del av. Vi mener at et aktivt samfunnsengasjement er direkte verdiskapende ved at det reduserer risiko, gir oss nye forretningsmuligheter, skaper motiverte medarbeidere og ikke minst bidrar til å opprettholde et godt omdømme.

VÅR STRATEGI

SpareBank 1 SR-Bank skal skape verdier for det samfunnet vi er en del av. Vi bygger stein på stein. Beslutninger skal tas basert på langsiktighet, noe som innebærer at banken ikke skal søke kortsiktige gevinster dersom dette kan forringe eller skade det samfunnet vi er en del av. Vi skal i alle sammenhenger opptre skikkelig.

Vi har definert følgende fire kategorier, med tilhørende satsingsområder, som bygger opp om konsernets integrering av samfunnsansvar;

INTEGRERT I VIRKSOMHETEN

Det å sikre at den daglige virksomheten innen alle forretningsområder har et sterkt fokus på økonomisk verdiskaping er for oss en svært viktig del av det å ta samfunnsansvar. Primært skal denne verdiskapingen knyttes til vår evne til å allokere kapital til både utvikling av et robust næringsliv og til finansiering av boliger i landsdelen.

STATUS 2013

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser. Hovedprinsippene for selskapsledelse og eierstyring er; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomskiktighet.

Konsernet følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse".

SpareBank 1 SR-Bank har klare retningslinjer som skal forhindre krenkelser av menneske- og arbeidsrettigheter, at ansatte ikke skal benytte seg av korrupsjon eller bidra til alvorlig miljøskade og/eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske. Det arbeides kontinuerlig for at det ikke skal forekomme brudd på disse retningslinjene og samtlige ansatte skal i løpet av året signere på at de har lest og forstått innholdet av konsernets etiske retningslinjer.

ANSATTE OG ORGANISASJON

SpareBank 1 SR-Bank skal være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken legger til rette for at balansen mellom jobb, hjem og

Menneskelige ressurser	Miljø	Samfunn	Finansielt
<ul style="list-style-type: none"> Etisk råd Etiske retningslinjer Personalhåndbok som inkluderer sterkt fokus på verdier og holdninger Opplæring 	<ul style="list-style-type: none"> Helse Miljø og Sikkerhet Videokonferanse Leverandørkrav Hybridbiler 	<ul style="list-style-type: none"> Sysselsetting IA-bedrift Anti korrupsjon Etiske retningslinjer Svindelforebyggende tiltak Vår hensikt "skape verdier for regionen" Økonomiske tilskudd og sponsing Kompetanseoverføring Innovasjon 	<ul style="list-style-type: none"> God selskapsstyring Risikostyring Kredittstyring Lønnsomhet Soliditet

fritid oppleves som god for alle medarbeidere. Vi vil også bidra til at våre ansatte opprettholder en god helse, både gjennom utvikling av et godt arbeidsmiljø og gjennom å stimulere til fysisk aktivitet. Hensikten med dette er en tro på at medarbeidere som har fått tilrettelagt for sine behov yter bedre til det beste for seg selv og bedriften.

SpareBank 1 SR-Bank har et forholdsvis lavt sykefravær. I desember 2013 var sykefraværet på 3,9 prosent, noe som gir en friskhetsgrad på 96,1 prosent.

Balansen mellom kjønn og aldersgrupper er god. Det arbeides med å øke andelen kvinner i ledende stillinger. I 2013 var det 41,6 prosent kvinner i ledende stillinger (40,5 prosent i 2012).

Konsernet har etablert et godt gjennomarbeidet rammeverk for håndtering av organisasjonsområdet som blant annet inkluderer; personalhåndbok, HMS-håndbok, IA-avtale og flere interne avtalefestede utvalg med mer. Det er et godt samarbeid mellom ledelsen og konsernets to fagforeninger innen disse områdene.

For å fremme bedre helse, økt motivasjon og trivsel har konsernet etablert en refusjonsordning som dekker deler av utgifter til regelmessig trening.

Konsernets arbeidsmiljø er preget av mangfold, respekt og omtanke. Diskriminering og trakassering tolereres ikke. Konsernet gjennomfører regelmessige målinger i organisasjonen med svært gode resultater. Samlet sett gir de ansatte en score på 830 av 1000.

MILJØ

Som et ansvarlig finanskonsern har vi et aktivt forhold til klimautfordringen, blant annet gjennom at vi stiller krav til miljøforebyggende tiltak i egen organisasjon. Konsernet har en egen strategi og retningslinjer for miljø som årlig vurderes.

Konsernet gjennomfører regelmessige tiltak som skal bidra til å redusere forbruk av strøm, papir og andre ressurser samt sikre at ressurskrevende reisevirksomhet begrenses. Håndtering av teknologisk avfall og innkjøp av miljøvennlige løsninger har også høy oppmerksomhet. Banken arbeider kontinuerlig for å sikre riktige innkjøp av teknologisk utstyr der vi legger energi og miljøkrav inn som spesifikke vurderingskriterier.

Alt teknologisk utstyr håndteres som spesialavfall noe som sikrer en miljøriktig håndtering av utstyret. Det ble i 2013 returnert 1,3 tonn med teknologisk avfall. Økt bruk av elektronisk kommunikasjon samt innføring av nye utskriftsløsninger har redusert papirforbruket med 5,9 tonn i 2013.

Bruk av teknologiske løsninger øker, noe som stiller større krav til sikkerhet og personvern.

Følgende tiltak gjennomføres for å sikre fokus og kompetanse på sikkerhet: jevnlig interne kurs i sikkerhet, gjennomført nasjonale sikkerhetsøvelser (katastrofeøvelser) og opplæring av eldre brukere for sikker bruk av nettbank og hvordan de kan bli mer selvhjulpne bankkunder.

SpareBank 1 SR-Bank foretok 3 013 flyreiser i løpet av 2013 mot 3 476 reiser i 2012. Til tross for økt kundeaktivitet samt konsernets engasjement i utvalg og prosjekter i regi av SpareBank 1-alliansen, er reiseaktiviteten med fly redusert. Bruk av videokonferanser, telefonkonferanser og digitale verktøy for samhandling og kunnskapsdeling er hovedårsakene til redusert reiseaktivitet. I konsernet er det opprettet 22 videokonferanserom.

ANTI-KORRUPSJON

Ansatte i SpareBank 1 SR-Bank skal under ingen omstendighet benytte sin stilling til å oppnå personlige fordeler eller opptre på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme, eller være i strid med norsk lov.

SpareBank 1 SR-Bank legger vekt på å forebygge korrupsjon, og har som mål å bidra til å utvikle en antikorrupsjonskultur i de selskaper som inngår i konsernet. I 2013 gjennomgikk og forsterket SpareBank 1 SR-Bank den detaljerte handlingsregelen som omhandler "Personlige fordeler og korrupsjon", og som inngår i konsernets etiske retningslinjer. Formålet med handlingsregelen er å øke bevisstheten og kunnskapen om problemstillinger knyttet til korrupsjon samt å tydeliggjøre konsernets holdning og rutiner for å sikre at alle ansatte overholder korrupsjonslovgivningen. Ansatte skal hvert år signere på at de har lest og forstått innholdet av konsernets samlede etiske retningslinjer.

FINANSIELLE INVESTERINGER

Konsernet skal i løpet av 2014 utarbeide og vurdere innføring av retningslinjer for finansielle investeringer.

SAMLET SAMFUNNSREGNSKAP

Strategisk	2013	2012
Konsernstrategi	Oppdatert	Oppdatert
CSR strategi	Etablert	Ikke etablert
Finansielt		
Skatter og avgifter (mill) *	926	832
Netto lønn/pensjoner og andre ytelser (mill)	1 196	1 082
Kontantutbytte aksjonærer (mill)	409	384
Vekstkapital, tilbakeholdt overskudd (mill)	1 338	827
Innkjøp varer og tjenester (mill)	823	806
Samfunn/ sosiale forhold		
Antall arbeidende årsverk inklusiv vikarer	1 214	1 263
Friskhetsgrad	96,1 %	97,1 %
Andel kvinner i ledende stillinger	41,6 %	40,5 %
Gjennomsnittsalder	43,9	43,4
Organisasjonstilfredshet	830	806
Avtale om inkluderende arbeidsliv	Videreføres	Videreføres
Strategi for livsfasepolitikk	Videreføres	Videreføres
Program for lederutvikling	Videreføres	Videreføres
Etiske retningslinjer	Videreføres	Videreføres
Antall møter i etisk utvalg	2	0
Tilskudd/Sponsing (mill)	31,5	20
Miljø		
Teknologisk avfall (tonn)	1,3	Ikke loggført
Reduksjon i papirforbruk (tonn)	5,9	Ikke loggført
Flyreiser	3 013	3 476
Antall videokonferanserom	22	20
Energiforbruk (kwh)	6 400 000	6 370 000

* Inklusiv selskapskatt, skatt betalt av ansatte samt arbeidsgiveravgift

FORRETNINGSOMRÅDER

PERSONMARKEDET

SpareBank 1 SR-Bank er ledende på personmarkedet i Rogaland med 262 845 kunder og en markedsandel på om lag 40 prosent ved utgangen av 2013. I tillegg til personkunder betjener divisjonen 4 751 personlig næringsdrivende- og landbrukskunder. Et samlet tilbud av gode digitale tjenester, et moderne kundesenter og et godt utbygd kontornettverk gir kundene rask og enkel tilgang til finansielle tjenester og kompetanse i alle kanaler.

PM	31.12.2013
Brutto utlån	62 182
Sum innskudd	41 045
Driftsresultat før skatt	1 296
Antall årsverk	482

BEDRIFTSMARKEDET

Bedriftsmarkedet hadde i 2013 ansvar for å betjene konsernets 12 109 bedriftskunder gjennom et godt og bredt distribusjonsnettverk. Divisjonen består av fem regionale forretningsenheter og to spesialavdelinger innen henholdsvis energi og maritim samt offentlig sektor. Den samlede kompetansen divisjonen besitter for både å håndtere forretningsmuligheter og å avdekke risiko vil være avgjørende for at kundene skal velge SpareBank 1 SR-Bank som sin samarbeidspartner også i 2014.

BM	31.12.2013
Brutto utlån	49 335
Sum innskudd	27 002
Driftsresultat før skatt	882
Antall årsverk	168

KAPITALMARKEDET

SpareBank 1 SR-Bank Markets er regionens ledende verdipapirforetak. Virksomheten omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, rådgivning og tilrettelegging av fremmed- og egenkapitalfinansiering samt verdipapiradministrative tjenester. Forvaltningen er organisert i et eget datterselskap, SR-Forvaltning AS. Kundeaktiviteter i samarbeid med konsernet sine øvrige forretningsområder skal være hovedvirksomheten og bidra til å kombinere spesialistkompetanse med lokal kunnskap og forståelse.

KM	31.12.2013
Sum inntekter	165
Kundeinntekter	112
Egenhandel	53
Driftsresultat før skatt	95
Antall årsverk	37

DATTERSELSKAP:

EIENDOMSMEGLER 1 SR-EIENDOM AS

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er markedsleder i konsernet sitt markedsområde og er det største selskapet i den landsomfattende EiendomsMegler 1-kjeden. Virksomheten omfatter næringsmegling, samt megling, fritid, nybygg og brukte boliger. I 2013 omsatte selskapet 7 246 eiendommer fordelt på 33 meglerkontorer i Rogaland, Agder og Hordaland.

EM1	31.12.2013
Sum inntekter	438
Formidlingsverdi	22 mrd
Antall omsetninger	7 246
Resultat før skatt	42
Årsverk	219

SPAREBANK 1 SR-FINANS AS

SpareBank 1 SR-Finans AS er et finansieringsselskap som tilbyr leasingfinansiering til næringslivet, og bil-, båt- og forbrukslån til personkunder. I Rogaland er selskapet markedsleder og ambisjonen er å bli en betydelig sterkere aktør også i Hordaland og Agder-fylkene. Produktene distribueres gjennom bankens distribusjonsnett, egne rådgivere, selvbetjente løsninger og eksternt forhandlerkanal. Omtrent halvparten av nysalg innen leasing gjelder kunder som har et kundeforhold til både SpareBank 1 SR-Finans og SpareBank 1 SR-Bank.

SR-Finans	31.12.2013
Sum inntekter	201
Forvaltningskapital	6,4 mrd
Nysalg	2 374
Resultat før skatt	149
Årsverk	29

SR-FORVALTNING AS

SR-Forvaltning har konsesjon for aktiv forvaltning og verdipapirfondsförvaltning. Sistnevnte ble lansert i mai 2013, og består av tre nye fond; SR-Utbytte, SR-Kombinasjon og SR-Rente. Selskapet forvalter porteføljer for SpareBank 1 SR-Bank sin pensjonskasse, samt for godt 2 000 eksterne kunder under diskresjonære mandat. Den eksterne kundebasen består av pensjonskasser, offentlige og private virksomheter og formuende privatpersoner.

SR-Forvaltning	31.12.2013
Sum inntekter (brutto)	71
Forvaltet kapital	7,7 mrd
Netto nyttegning	300
Resultat før skatt	22
Årsverk	11

DELEIDE SELSKAP: SPAREBANK 1 GRUPPEN AS

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet gjennom sitt eierskap og deltagelse i Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA mens utvikling og drift av produktselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS. Alliansens hensikt er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at kundene opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag.

SpareBank 1 Gruppen AS eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 prosent – eid av 11 sparebanker i Sør-Norge), samt Landsorganisasjonen (LO)/ tilknyttede fagforbund (10 prosent). SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av SpareBank 1 Forsikring AS, ODIN Forvaltning AS, SpareBank 1 Medlemskort AS, Conecto AS og SpareBank 1 Gruppen Finans AS.

SpareBank 1 Gruppen AS har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger).

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglåns- og nærings-eiendomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

SpareBank 1 Boligkreditt AS hadde ved utgangen av 2013 et samlet utlånsvolum på 174,8 mrd kroner, hvorav 45,7 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Banken sin eierandel i selskapet er 26,2 prosent og justeres ved hvert årsskifte i samsvar med andel solgt volum. SpareBank 1 Næringskreditt AS hadde ved utgangen av 2013 et samlet utlånsvolum på 15,2 mrd kroner, hvorav 0,6 mrd kroner var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Banken sin eierandel i selskapet er 27,3 prosent.

BNBANK ASA

SpareBank 1 SR-Bank og de andre sparebankene i SpareBank 1-alliansen kjøpte Glitnir Bank ASA i 4. kvartal 2008. Navnet ble siden endret til BN Bank ASA. SpareBank 1 SR-Bank eier 23,5 prosent av aksjene.

SpareBank 1 SR-Bank ASA

Kapitalmarked

Antall årsverk: 37

Personmarked

Antall årsverk: 482

Bedriftsmarked

Antall årsverk: 168

Administrasjon & støtte

Antall årsverk: 219

HELEIDE DATTERSELSKAPER

EiendomsMegler 1

EiendomsMegler 1 SR Eiendom AS

- Omsetning av boliger og næringsseiendom

SpareBank 1 SR-FORVALTNING

SR-Forvaltning AS

- Aktiv forvaltning

SpareBank 1 SR-FINANS

SpareBank 1 SR-Finans AS

- Leasing

SpareBank 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Investering AS

DELEIDE SELSKAPER

SpareBank 1 Gruppen AS (19.5 %)

- Holdingselskap for produktselskaper i SpareBank 1-alliansen

BN Bank ASA (23.5 %)

- Forretningsbank lokalisert i Oslo og Trondheim

SpareBank 1 Boligkreditt AS (26.2 %)

- Kredittforetak – utsteder av OMF (boliglån)

SpareBank 1 Næringskreditt AS (27.3 %)

- Kredittforetak – utsteder av OMF (næringsseiendomslån)

KONSERNLEDELSEN

**ADM. DIREKTØR
ARNE AUSTREID**

Austreid har vært adm. direktør i SpareBank 1 SR-Bank siden januar 2011.

Han er utdannet petroleumsingeniør har en MBA (Master of Business Administration) fra Aberdeen University Scotland. Han har tidligere arbeidet i Transocean ASA og Prosafe SE, både offshore, onshore og i utlandet.

Siste lederposisjon var President and CEO, Prosafe SE.

Han er styremedlem i SpareBank 1 Gruppen AS, Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA og styrets leder i Pilehagen Invest AS.

**KONSERNIDIREKTØR
KAPITALMARKED
STIAN HELGØY**

Helgøy tiltrådte stillingen som konserndirektør kapitalmarked i januar 2010. Han er siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og har tidligere arbeidet i DNB Markets som rente- og valutamegler og i Interkraft Trading som derivattrader. Helgøy har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2001. Han er styreleder i Property Holding AS og Helgøy Property I AS og varamedlem i SpareBank 1 Boligkreditt AS.

**KONSERNIDIREKTØR
ORGANISASJON OG HR
WENCHE DRØNEN
CHRISTENSEN**

Drønen Christensen tiltrådte stillingen som konserndirektør organisasjon og HR i mai 2009.

Hun har en bachelor med spesialisering innenfor bank/finans samt mastergrad i organisasjonspsykologi og ledelse fra BI. Hun har erfaring fra bl.a Sparebanken Vest og Elcon Finans. Hun har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2006. Hun er styreleder i SAFI og Arriva Berg-Hansen AS og styremedlem i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS og SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse.

**KONSERNIDIREKTØR
RISIKOSTYRING OG
COMPLIANCE
FRODE BØ**

Bø tiltrådte stillingen som konserndirektør risikostyring og compliance i januar 2006. Han er utdannet Bachelor of Management og har i tillegg gjennomført et Masterprogram i operasjonell revisjon og risikostyring ved Handelshøyskolen BI. Han er i tillegg til stillingen som konserndirektør ansatt som 1. amanuensis II ved universitetet i Stavanger på Institutt for industriell økonomi, risikostyring og planlegging siden 2006. Frode Bø har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2001.

**KONSERNIDIREKTØR
ØKONOMI OG FINANS
INGE REINERTSEN**

Reinertsen tiltrådte stillingen som konserndirektør økonomi og finans i februar 2010. Reinertsen er utdannet siviløkonom ved Norges Handelshøyskole i Bergen. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i SpareBank 1 SR-Bank konsernet og har vært ansatt siden 2001. Reinertsen er styreleder i SR-Investering AS og SR-Forvaltning AS, nestleder i SpareBank 1 Boligkreditt AS samt styremedlem i SpareBank 1 Gruppen Finans AS, SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse og Conecto AS.

**KONSERNDIREKTØR
FORRETNINGSSTØTTE
OG UTVIKLING
GLENN SÆTHER**

Sæther tiltrådte stillingen som konserndirektør forretningsstøtte og utvikling i mai 2010. Sæther har økonomisk og administrativ utdanning fra Handelshøyskolen BI og har erfaring som regnskapsleder i Sandnes Kommune, konsulent og markedsansvarlig i Webcenter Unique ASA og som senior rådgiver i Helse Vest RHF. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 2005. Han er styremedlem i SpareBank 1 Skadeforsikring AS og AS Riskafjord.

**KONSERNDIREKTØR
PERSONMARKED
JAN FRIESTAD**

Friestad tiltrådte stillingen som konserndirektør personmarked i august 2011. Friestad er Høgskolekandidat i økonomi/administrasjon ved Høgskolen i Stavanger og har i tillegg diverse master of management program innenfor markedsstrategi og ledelse ved Handelshøyskolen BI. Han har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1988. Han er styreleder i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS og styremedlem i Helse Stavanger HF og Odin Forvaltning AS.

**KONSERNDIREKTØR
BEDRIFTSMARKED
TORE MEDHUS**

Medhus tiltrådte stillingen som konserndirektør bedriftsmarked i september 2000. Han er utdannet Handelsøkonom/Master of Business and Marketing fra Handelsakademiet/BI. Han har erfaring fra Elcon Finans, Forende Credit Finans og i Telenor. Medhus har vært ansatt i SpareBank 1 SR-Bank siden 1994. Han er styreleder i SpareBank 1 SR-Finans AS og nestleder i BN Bank ASA.

**KONSERNDIREKTØR
KOMMUNIKASJON
THOR-CHRISTIAN
HAUGLAND**

Haugland tiltrådte stillingen som konserndirektør kommunikasjon i februar 2005. Utdannelsen har han fra Høyskolen i Stavanger, University of Salford og Handelshøyskole BI innen økonomi, kommunikasjon og ledelse. Han var tidligere salg- og markedsjef for Radisson SAS i Stavanger og daglig leder av Brødrene Pedersen AS. Han har omlag 19 års erfaring fra ulike stillinger i SpareBank 1 SR-Bank. Haugland er varamedlem i SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Styret og ledelsen i SpareBank 1 SR-Bank vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de fungerer i konsernet. De formelle kravene for denne redegjørelsen følger av regnskapsloven 3 - 3b og Oslo Børs krav om å følge eller forklare avvik fra Norsk Anbefaling for eierstyring og selskapsledelse av 23.10. 2012.

PKT. 1 REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i SpareBank 1 SR-Bank. Det er redegjort for to avvik under henholdsvis punkt 7 og 14.

Hensikten med SpareBank 1 SR-Bank er å skape verdier for den landsdelen vi er en del av. Det er selve fundamentet i selskapets virksomhetsmodell. Allokering av kapital, til både næringsutvikling og boligbygging, er noen av selskapets viktigste samfunnsoppgaver.

SpareBank 1 SR-Banks visjon er: *"Anbefalt av kunden"*. Verdiene som skal støtte opp under visjonen er *"Mot til å meina, styrke til å skapa"* gjennom å være langsiktig, åpen og ærlig og gjennom å vise ansvar og respekt vilje og evne til forbedring.

Visjonen og verdiene ligger til grunn for konsernets regler for etikk og samfunnsansvar. SpareBank 1 SR-Bank skal kjenne- tegnes av høy etisk standard og god eierstyring og selskapsledelse. Etikkreglene fastslår at medarbeidere i konsernet skal opptre med respekt og omtanke, og at kommunikasjonen skal være åpen, sannferdig og tydelig.

Konsernets etiske retningslinjer er tilgjengelig på bankens nettside.

Konsernets samfunnsansvar er nærmere beskrevet i egen artikkel i konsernets årsrapport hvor det fremgår at SpareBank 1 SR-Bank ønsker å bruke konsernets samlede kunnskap og ressurser til å bidra til en bærekraftig utvikling for det samfunn selskapet er en del av. Et aktivt samfunnsengasjement er direkte verdiskapende ved at det reduserer risiko, gir nye forretningsmuligheter, skaper motiverte medarbeidere og ikke minst bidrar til å opprettholde et godt omdømme.

Retningslinjene for samfunnsansvar er tilgjengelig på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 2 VIRKSOMHET

SpareBank 1 SR-Bank sin virksomhet er tydeliggjort i selskapets vedtekter. SpareBank 1 SR-Bank har som formål å forvalte på en trygg måte de midler konsernet rår over i samsvar med de til enhver tid gjeldende lovregler. SpareBank 1 SR-Bank kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med gjeldende lovgivning. SpareBank 1 SR-Bank kan dessuten yte investeringstjenester innenfor de til enhver tid gitte konsesjoner. Vedtektene finnes i sin helhet på selskapets nettside. Selskapets mål og hovedstrategier fremgår i årsrapporten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 3 SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil. SpareBank 1 SR-Bank konsernet hadde pr 31.12.2013 en egenkapital på 14 mrd kroner (inkludert avsatt utbytte).

I henhold til gjeldende beregningsregler for kapitaldekning for finansinstitusjoner hadde konsernet en samlet kapitaldekning på 14,1 prosent og en ren kjernekapitaldekning på 11,1 prosent pr 31.12.2013. Finanstilsynet har vedtatt at alle norske banker og finansieringsforetak skal ha en ren kjernekapital på minst 9 prosent per 1.7.2013 og minst 10 prosent fra og med 1.7.2014.

Styret vurderer kapitaldekningen per 31.12.2013 som tilfredsstillende, men er av den oppfatning at kapitaldekningen må styrkes i årene fremover i tråd norske myndigheters oppkapitaliserings-regelverk.

Utbytte

Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det særlig hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Nivået på årlig kontantutbytte vil fram mot 2017 hensynta at banksektoren er i en oppbyggingsfase for å møte nye

kapitalkrav. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at utdelingsforholdet gradvis økes i tråd med konsernets utbyttepolicy mot at om lag halvparten av resultatet etter skatt utdeles som kontantutbytte.

Tilbakekjøp av aksjer

Generalforsamlingen ga 25.4.2013 styret fullmakt til å erverve og ta pant i egne aksjer for inntil 10 prosent av selskapets aksjekapital. Ervervet av aksjer skal skje i verdipapirmarkedet via Oslo Børs. Hver aksje kan kjøpes til kurs mellom en og 150 kroner. Fullmakten gjelder i 12 måneder fra vedtakelse i generalforsamlingen.

Kapitalforhøyelse

Det foreligger for tiden ingen styrefullmakt til å foreta kapitalforhøyelse i SpareBank 1 SR-Bank.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 4 LIKEBEHANDLING AV AKSJONÆRER OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

SpareBank 1 SR-Bank har én aksjeklasse. Alle aksjer har lik stemmerett. Ved aksjekapitalforhøyelser skal eksisterende aksjonærer gis fortrinnsrett, med mindre særskilte forhold tilsier at dette kan fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet. I tilfeller der styret ber generalforsamlingen om fullmakt til tilbakekjøp av egne aksjer, skal dette skje i markedet til børskurs.

Største aksjonær

Sparebankstiftelsen SR-Bank er SpareBank 1 SR-Bank sin største aksjonær med en eierandel på 30,04 prosent. Sparebankstiftelsen ble etablert 1.1.2012 da SpareBank 1 SR-Bank ble omdannet til allmennaksjeselskap. I henhold til stiftelsens vedtekter er formålet å forvalte aksjer den ble tilført ved opprettelsen og å utøve og opprettholde et betydelig, lang-siktig og stabilt eierskap i SpareBank 1 SR-Bank. Eierskapet skal utgjøre minst 25 prosent av utstedte aksjer i SpareBank 1 SR-Bank.

Transaksjoner med nærstående

Styreinstruksen slår fast at styret skal påse at selskapet overholder allmennaksjeloven §§ 3-8 og 3-9 i avtaler mellom selskapet og parter som er nevnt der. Ved inngåelse av ikke uvesentlige avtaler mellom selskapet og aksjeeiere, styremedlemmer eller medlemmer av konsernledelsen eller nærstående av disse, skal styret innhente uavhengig tredjeparts vurdering. Ethvert styremedlem og medlem av konsernledelsen skal umiddelbart varsle styret dersom vedkommende direkte eller indirekte har en interesse i en transaksjon eller avtale som er eller vurderes inngått av selskapet. Dette gjelder selv om styremedlemmet anses inhabil i behandling av saken.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 5 FRI OMSETTELIGHET

Aksjene er notert på Oslo Børs med ticker SRBANK og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger for omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 6 GENERALFORSAMLING

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling skal i henhold til vedtektene avholdes innen utgangen av april måned hvert år. Innkalling og påmeldingsskjema sendes aksjonærene og publiseres på konsernets nettside senest 21 dager før generalforsamlingsdatoen. Prosedyre for stemmegivning og for å fremsette forslag, er angitt i innkallingen. I henhold til vedtektene er representantskapets leder møteleder for generalforsamlingen. Styreleder, representantskapets leder og revisor er til stede i generalforsamlingen. Generalforsamlingsprotokoller er tilgjengelige på selskapets nettside.

Generelt fattes beslutninger med alminnelig flertall. Beslutninger om avhendelse av aksjer, fusjon, fisjon, avhendelse av en vesentlig del av SpareBank 1 SR-Bank virksomhet eller utstedelse av aksjer i selskapet, krever tilslutning fra minst to tredeler av både de avgitte stemmene og av aksjekapitalen som er representert på generalforsamlingen.

Avstemningsopplegget gir mulighet for å stemme separat på hver enkelt kandidat til de ulike organene. Det er mulig for aksjonærene å gi fullmakt til andre. Det oppnevnes også en person som kan stemme for aksjonærene som fullmektig. Fullmaktsskjemaet søkes så langt det er mulig utformet slik at det kan stemmes over hver enkelt sak som skal behandles og kandidater som skal velges.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 7 VALGKOMITÉ

SpareBank 1 SR-Bank har to valgkomiteer som velges av hhv representantskapet og generalforsamlingen.

Representantskapet velger en valgkomité som skal gi begrunnet innstilling til representantskapet om forslag til valg av medlemmer til selskapets styre. Komiteen skal ha medlemmer fra begge grupper i representantskapet (aksjeeiere og ansatte). Sparebankstiftelsen SR-Bank skal være representert i valgkomiteen. Representantskapets leder er leder av valgkomiteen.

Generalforsamlingen velger en valgkomité som skal gi begrunnet innstilling til generalforsamlingen om forslag til medlemmer av representantskapet og kontrollkomiteen.

Innstillingene skal gi relevant informasjon om kandidatenes bakgrunn og uavhengighet.

Medlemmene av valgkomiteene velges for to år om gangen.

Generalforsamlingen har gjennom selskapets vedtekter fastsatt instruks for komiteenes arbeid. Ingen styremedlemmer eller representanter for ledelsen er medlem av valgkomiteene. Valgkomiteene foreslår også honorar for medlemmer av organer nevnt ovenfor. Valgkomiteenes godtgjørelse fastsettes av generalforsamlingen. Informasjon om valgkomiteene og frister for å gi innspill finnes på bankens nettside.

Avvik fra anbefalingen: Generalforsamlingen har gjennom bankens vedtekter besluttet at samtlige medlemmer av selskapets valgkomité for valg til styret er medlemmer av bankens representantskap. Dette er et avvik i forhold til anbefalingen som sier at minst ett medlem av valgkomiteen ikke bør være medlem av bedriftsforsamling, representantskap eller styre. Avviket begrunnes med at uavhengigheten mellom styret og representantskapet er ivaretatt da man ikke kan velges som medlem av styret og representantskapet samtidig og videre at det er generalforsamlingen som velger representantskapet.

PKT. 8 REPRESENTANTSKAP OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Representantskap

Representantskapets hovedoppgave er å velge styre og føre tilsyn med styrets og adm. direktørs forvaltning av selskapet. Representantskapet har 30 medlemmer, hvorav 22 er aksjonærvalgte medlemmer som velges av generalforsamlingen. Det legges vekt på bred representasjon fra selskapets aksjonærer. Videre velges åtte representanter av og blant de ansatte. Tre av de aksjonærvalgte medlemmene representerer Sparebankstiftelsen SR-Bank.

Styre

Styret består av ni medlemmer, og har i dag følgende sammensetning; Kristian Eidesvik, (styreleder), Erling Øverland, Gunn-Jane Håland, Birthe Cecilie Lepsøe, Catharina Hellerud, Tor Dähle, Odd Torland, Sally Lund-Andersen og Oddvar Rettedal. De to sistnevnte er valgt av og blant de ansatte. Detaljert informasjon om det enkelte styremedlem er tilgjengelig på selskapets nettside.

Styrets uavhengighet

Alle styremedlemmer anses uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Tor Dähle er daglig leder i Sparebankstiftelsen SR-Bank og Erling Øverland er styremedlem i samme. Stiftelsen eier 76 835 551 aksjer og er med det bankens største eier med det en eierandel 30,04 prosent (pr. 31.12.2013). Catharina Hellerud er ansatt i Gjensidige Forsikring ASA som eier 26 483 470 aksjer og med det har en eierandel på 10,36 prosent.

Valg av styre

Styret velges av representantskapet. Medlemmene velges for inntil to år av gangen. Ved valg av styrets medlemmer foretas en egnethetsvurdering som blant annet tar hensyn til behovet for både kontinuitet og uavhengighet, i tillegg til en balansert styresammensetning. Adm. direktør er ikke medlem av styret. De enkelte styremedlemmers bakgrunn er beskrevet på bankens nettside.

Deltagelse på styremøte og styreutvalg i 2013

Det har vært gjennomført 17 styremøter i 2013, hhv. 11 heldagsmøter og seks telefonstyremøter. Revisjonsutvalget, godtgjørelsesutvalget og risikoutvalget har gjennomført hhv seks, fire og ett møte.

Deltakelse	Styremøter	Telefonstyremøter	Revisjonsutvalg	Godtgjørelsesutvalg	Risiko-utvalg
Kristian Eidesvik	11	6			1
Erling Øverland	11	6	6		1
Gunn-Jane Håland	11	4		4	
Birthe Cecilie Lepsøe (permisjon t.o.m. mars 2014)	8	5		4	
Catharina Hellerud	10	6	6		1
Erik Edvard Tønnesen (t.o.m. 06.06.13)	5	1	3		
Odd Torland	11	6		4	
Tor Dähle (f.o.m. 06.06.13)	6	5	2		1
Sally Lund-Andersen	11	6			
Oddvar Rettedal	11	5			
Kristine Tveteraas, varamedlem	3	1			

Styremedlemmers aksjeholdning per 31.12.2013:

- Kristian Eidesvik, styrets leder, eier 108 596 aksjer personlig og gjennom selskapene Caiano AS og Smedasundet III AS
- Erling Øverland eier 18 935 aksjer personlig og gjennom selskapet Trifolium AS. Øverland er styremedlem i Sparebankstiftelsen SR-Bank som eier 76 835 551 aksjer
- Tor Dahle er ansatt i Sparebankstiftelsen SR-Bank som eier 76 835 551 aksjer. Tor Dahle og nærstående eier i tillegg 42 623 aksjer.
- Catharina Hellerud er ansatt i Gjensidige Forsikring ASA som eier 26 483 470 aksjer
- Sally Lund-Andersen, ansattevalgt styremedlem, eier 2 225 aksjer personlig
- Oddvar Rettedal, ansattevalgt styremedlem, eier 7 977 aksjer personlig

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 9 STYRETS ARBEID**Styrets oppgaver**

Styrets oppgaver er vedtatt i styreinstruks som regulerer blant annet styrets ansvar og plikter, styrets saksbehandling og hvilke saker som skal styrebehandles samt regler for innkalling og møtebehandling. Styreinstruksen ble sist godkjent av bankens generalforsamling i møte 29.3.2012. Styret har også fastsatt instruks for adm. direktør. Instruksene er tilgjengelige på selskapets nettside.

Styret vedtar årlig sin møte- og arbeidsplan som omfatter blant annet strategiarbeid, finansielle rapporter, prognose for konsernet og kontrollarbeid. Styresakene forberedes av adm. direktør i samarbeid med styrets leder.

Styret har opprettet tre faste styreutvalg, som er nærmere beskrevet nedenfor. Utvalgene fatter ingen vedtak, men fører på styrets vegne tilsyn med administrasjonens arbeid og forbereder saker for behandling i styret innenfor sine saksområder. Utvalgene står fritt til å trekke på ressurser i konsernet og å hente inn ressurser, råd og anbefalinger fra kilder utenfor konsernet.

Godtgjørelsesutvalg

Godtgjørelsesutvalget ledes av Gunn-Jane Håland med Birthe Cecilie Lepsøe og Odd Torland som medlemmer. Foruten utvalgets medlemmer, møter konserndirektør organisasjon og HR fast i møtene. Utvalget skal forberede behandling av konsernets godtgjørelsesordning og forberede behandling av adm. direktørs kontrakt og vilkår for årlig behandling av et samlet styre. Utvalgets mandat er tatt inn i styreinstruksen.

Revisjonsutvalg

Revisjonsutvalget ledes av Erling Øverland med Catharina Hellerud og Tor Dahle som medlemmer. Utvalgets sammensetting oppfyller anbefalingens krav til uavhengighet og kompetanse. Foruten utvalgets medlemmer, møter konserndirektør økonomi og finans fast i møtene. Utvalget skal se etter at konsernet har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon og en tilfredsstillende regnskapsrapportering i samsvar med lover og forskrifter samt påse at banken har gode systemer for intern kontroll og risikostyring. Utvalgets mandat er tatt inn i styreinstruksen.

Risikoutvalg

Risikoutvalget ledes av Erling Øverland med Catharina Hellerud, Kristian Eidesvik og Tor Dahle som medlemmer. Foruten utvalgets medlemmer møter konserndirektør risikostyring og compliance fast i møtene. Utvalget skal sørge for at risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse og sikrer finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Utvalgets mandat vil bli tatt inn i styreinstruksen.

Styrets egnevaluering

Styret gjennomfører årlig en evaluering av sin virksomhet og kompetanse og drøfter forbedringer i organisering og gjennomføring av styrearbeidet. Rapporten fra styreevalueringen er tilgjengelig for valgkomiteen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 10 RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Styret i SpareBank 1 SR-Bank har fokus på risikostyring og det er en integrert del av styrets arbeid. Selskapets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til selskapets ledelse og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for risikostyring og compliance, som er uavhengig av forretningsenhetene.

Bankens avdeling for økonomi og finans utarbeider finansiell rapportering for SpareBank 1 SR-Bank og påser at rapporteringen skjer i samsvar med gjeldende lovgivning, regnskapsstandarder, fastsatte regnskapsprinsipper og styrets retningslinjer. Det er etablert prosesser og kontrolltiltak som skal sørge for kvalitetssikring av finansiell rapportering.

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis.

Risiko- og kapitalstyringen i konsernet støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom:

- en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- en god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatte forretningsstrategi
- å unngå at enkelthendelser skader konsernets finansielle stilling i alvorlig grad og utnytte synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på ulike elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på. Hovedelementene er:

- Strategisk mål bilde
- Risikoidentifikasjon og analyse
- Kapitalallokering
- Finansiell fremskrivning
- Evaluering og tiltak
- Rapportering og oppfølging
- Organisering og organisasjonskultur

Rammeverket er nærmere beskrevet i note 6 til årsregnskapet, samt i Pilar III dokumentet til SpareBank 1 SR-Bank som er tilgjengelig på bankens nettside.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av uavhengighet i styring og kontroll, og ansvaret er fordelt mellom ulike funksjoner i organisasjonen.

Styret fastsetter konsernets risikoprofil, overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen i konsernet, og påser at konsernet har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra risikoen i konsernet og myndighetspålagte krav. Styret har vedtatt etikkregler som bidrar til bevisstgjøring og etterlevelse av den etiske standarden som er satt for konsernet.

Kontrollkomiteen fører tilsyn med at konsernet drives på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, retningslinjer fastsatt av representantskap, samt pålegg fra Finanstilsynet. Kontrollkomiteen er uavhengig av styret og administrasjonen, og har jevnlig møter.

Første forsvarslinje (Daglig risikostyring)

Administrerende direktør er ansvarlig for at konsernets risikostyring følges opp innenfor rammer vedtatt av styret. Forretningsenhetene er ansvarlig for den samlede risiko-styringen innenfor eget virksomhetsområde.

Andre forsvarslinje

(Overordnet risikorapportering og oppfølging)

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av forretningsenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikoksporingen og at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Tredje forsvarslinje (Uavhengig bekreftelse)

Intern revisjonen overvåker at risikostyringsprosessen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Konsernets intern revisjonsfunksjon er outsourcet, og dette sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Intern revisjonen rapporterer til styret. Intern revisjonens rapporter og anbefalinger om forbedringer i konsernets risikostyring blir kontinuerlig gjennomgått i konsernet.

Finansinstitusjoner er pålagt å ha egen valgt kontrollkomité. Kontrollkomiteen er uavhengig av styret og administrasjon, og har jevnlig møter. Den påser at selskapet følger gjeldende lover, forskrifter og andre myndighetsfastsatte regler, selskapets vedtekter og vedtak i besluttede organer. Komiteen har fullt innsyn i virksomheten og består av tre medlemmer. Oversikt over kontrollkomiteens medlemmer samt kontrollkomiteens instruks er tilgjengelig på bankens nettside.

Internkontrollen og systemene omfatter også selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar

Avvik fra anbefalingen: Ingen.

PKT. 11 GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styrets medlemmer og underutvalg fastsettes av representantskapet basert på en anbefaling fra valgkomiteen. Det fastsettes egne satser for styreleder og andre medlemmer. For styrets underutvalg fastsettes det egne satser for leder og medlemmer. Varamedlem i styret får betalt for hvert møte det deltar på, samt en fast årlig godtgjørelse. Styremedlemmenes honorar er ikke knyttet til resultat eller lignende. Ingen av styrets medlemmer utenom ansatte representantene har oppgaver for selskapet utover styrevervet. Informasjon om alle godtgjørelser utbetalt til de enkelte styremedlemmer er presentert i note 22 i årsregnskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 12 GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

SpareBank 1 SR-Bank har en godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte. Konsernets godtgjørelsesordning skal være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser, skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, bidra til å unngå interessekonflikter, og være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. desember 2010. Den samlede godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Den skal sikre at konsernet over tid tiltrekker, utvikler og beholder dyktige medarbeidere. Ordningen skal sikre en belønningsmodell som oppleves rettferdig, forutsigbar og er fremtidsrettet og motiverende. Fast lønn skal være hovedelementet i den samlede godtgjørelsen, som for øvrig består av variabel lønn, pensjon og naturalytelser.

Styrets retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte fremgår av note 22.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 13 INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

SpareBank 1 SR-Bank har egne sider på www.sr-bank.no for investorinformasjon. Banken legger vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit overfor investormarkedet. All kurssensitiv informasjon offentliggjøres på norsk og engelsk. Børsmeldinger, års- og kvartalsrapporter, presentasjonsmateriale og web-cast sendinger er tilgjengelige på selskapets nettside.

Informasjon til markedet formidles også gjennom kvartalsvise investorpresentasjoner. Det avholdes regelmessige presentasjoner overfor internasjonale samarbeidspartnere, långivere og investorer. All rapportering er basert på åpenhet og likebehandling av aktørene i verdipapirmarkedet. Konsernets finanskalender offentliggjøres på selskapets nettside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

PKT. 14 SELSKAPSOVERTAGELSE

Styret i SpareBank 1 SR-Bank vil håndtere eventuelle overtagelsestilbud i samsvar med prinsippet om likebehandling av aksjonærer. Samtidig vil styret bidra til at aksjonærene får mest mulig fyllestgjørende informasjon i alle situasjoner som påvirker aksjonærenes interesser. Ved erverv av aksjer i en finansinstitusjon som medfører eierskap utover 10 prosent av aksjekapitalen må det søkes om tillatelse fra Finanstilsynet. I forbindelse med at SpareBank 1 SR-Bank fikk konsesjon til omdanning til allmennaksjeselskap, ble det satt som konsesjonsvilkår at Sparebankstiftelsen SR-Bank skal ha et eierskap som minst skal utgjøre 25 prosent av utstedte aksjer i SpareBank 1 SR-Bank.

Avvik fra anbefalingen:

Styret har ikke utarbeidet eksplisitte hovedprinsipper for håndtering av overtagelsestilbud. Bakgrunnen for dette er finansieringsvirksomhetslovens begrensninger mht eierskap i finansinstitusjoner og konsesjonsvilkårene i forbindelse med omdanningen til ASA. Styret slutter seg for øvrig til anbefalingens formuleringer på dette punkt.

PKT. 15 EKSTERN REVISOR

Ekstern revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet for revisjonsutvalget og styret. Revisjonsutvalget innstiller på valg av revisor til styret. Revisjonsutvalget eller styret avholder årlig møte med revisor uten at administrasjonen er til stede. Revisjonsutvalget innstiller til styret på godkjenning av ekstern revisors honorar. Styret fremlegger deretter forslagene for representantskapet og generalforsamlingen til godkjenning.

Ekstern revisor gir revisjonsutvalget en beskrivelse av hovedelementene i revisjonen foregående regnskapsår, herunder særlig om vesentlige svakheter som er avdekket ved internkontrollen knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING ETTER REGNSKAPSLOVENS § 3 -3B.

Redegjørelsen følger lovens krav.

1. SpareBank 1 SR-Bank følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse, NUES.
2. Anbefalingen finnes på www.nues.no
3. Eventuelle avvik fra anbefalingen er kommentert i rapporten - styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
4. I pkt 10 i rapporten blir det gitt en beskrivelse av hovedelementene i systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosesser.
5. SpareBank 1 SR-Bank har ingen vedtektsbestemmelser som avviker fra allmennaksjelovens kapittel 5, som omhandler generalforsamlingen.
6. Det redegjøres for sammensettingen til styre og arbeidsutvalg til styre, representantskap og kontrollkomite samt det gis en beskrivelse av hovedelementene i retningslinjer og mandat for organene i pkt 8 og 9 i rapporten.
7. Det redegjøres for vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevningen og utskifting av styremedlemmer i pkt 8 i rapporten.
8. Det redegjøres for vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egen aksjer i pkt 3 i rapporten.

STYRENDE ORGANER

REPRESENTANTSKAPET

Medlemmer valgt av aksjonærene

Einar Risa (leder), Stavanger (76 841 141)
 Arvid Langeland, Jørpeland (35 808)
 Bente Thurmann-Nielsen, Erfjord (56 761)
 Berit Rustad, Trondheim (0)
 Egil Fjogstad, Stavanger (0)
 Hanne Eik, Stavanger (15 162)
 Helge Leiro Baastad, Lysaker (26 483 470)
 Hilde Lekven, Nesttun (76 835 551)
 Jan Atle Toft, Lyngdal (2872)
 Jorunn Kjellfrid Nordtveit, Valen (6 226 583)
 Jørgen Ringdal, Oslo (26 483 470)
 Leif Inge Slethei, Røyneberg (784 048)
 Leif Sigurd Fisketjøn, Egersund (121 930)
 Liv Gøril Johannessen, Vedavågen (639)
 Melanie Tone Stensland Brun, Oslo (2 178 837)
 Ove Iversen, Hundvåg (121 756)
 Steinar Haugli, Jevnaker (415 437)
 Svein Kj. Søyland, Ålgård (76 839 952)
 Terje Nysted, Forsand (769 230)
 Terje Vareberg, Stavanger (176 163)
 Tone Haddeland, Sandnes (3 502)
 Trygve Jacobsen, Håfrsfjord (1 577 534)

Medlemmer valgt av de ansatte

Astrid Saurdal, Egersund (9 251)
 Elin Garborg, Bryne (4 133)
 Frode Sandal, Sola (4 136)
 Arne Geir Larsen, Bjerkreim (0)
 Thomas Fjelldal Gaarder, Bergen (0)
 Anne Nystrøm Kvale, Stavanger (26 064)
 Silje Eriksen Bølla, Bryne (5 673)
 Kristin H. Furuholt*, Lyngdal (0)

KONTROLLKOMITEEN

Odd Jo Forsell, Stavanger (10 000)
 Vigdis Wiik Jacobsen, Stavanger (18 581)
 Egil Fjogstad, Stavanger (0)

STYRET

Kristian Eidesvik, Bømlo, (leder) (108 596)
 Gunn Jane Håland, Stavanger (0)
 Erling Øverland, Stavanger (18 935)
 Tor Dähle, Stavanger (76 878 174)
 Birthe Cecilie Lepsøe, Bergen (0)
 Catharina Hellerud, Oslo (26 483 470)
 Odd Torland, Stavanger (0)
 Sally Lund-Andersen, Haugesund (ansattes representant) (2 225)
 Oddvar Rettedal, Stavanger (ansattes representant) (7 977)

VALGKOMITEER

Valgkomite for valg til styret

Einar Risa (leder), Stavanger (76 841 141)
 Trygve Jacobsen, Håfrsfjord (1 577 534)
 Helge Leiro Baastad, Lysaker (26 483 470)
 Hilde Lekven, Nesttun (79 735 551)
 Thomas Fjelldal Gaarder, Bergen (0)

Valgkomite for valg til representantskapet og kontrollkomité

Trygve Jacobsen (leder), Håfrsfjord (1 577 534)
 Einar Risa, Stavanger (76 841 141)
 Helge Leiro Baastad, Lysaker (26 483 470)
 Hilde Lekven, Nesttun (76 835 551)
 Thomas Fjelldal Gaarder, Bergen (0)

KONSERNLEDELSEN

Adm. direktør Arne Austreid (13 625)
 Konserndirektør økonomi og finans Inge Reinertsen (33 847)
 Konserndirektør kapitalmarked Stian Helgøy (26 144)
 Konserndirektør privatmarked Jan Friestad (26 629)
 Konserndirektør bedriftsmarked Tore Medhus (30 209)
 Konserndirektør kommunikasjon Thor-Christian Høugland (10 018)
 Konserndirektør organisasjon og HR Wenche Drønen Christenssen (9 505)
 Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling Glenn Sæther (10 486)
 Konserndirektør risikostyring og compliance Frode Bø (12 692)

EKSTERN REVISOR

PricewaterhouseCoopers AS
 v/statsaut. revisor Gunnar Slettebø

* inntrådt varamedlem

(Tallene i parentes gir en oversikt over hvor mange aksjer vedkommende eide i SpareBank 1 SR-Bank ASA pr 31.12.2013. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Lov om årsregnskap mv. paragraf 7-26. I tillegg er tatt med aksjer fra den institusjon som vedkommende tillitsvalgt er valgt på vegne av)

STYRET

KRISTIAN EIDESVIK
(1945),
STYRELEDER

Skipsreder fra Bømlo. Eidesvik har bygget opp og driver egne firma innen shipping og eiendom, blant annet Wilson AS og Caiano AS. Har en rekke styreverv i regi av egne selskaper, fullstendig oversikt finnes på www.sr-bank.no/IR. På valg i 2014.

GUNN-JANE HÅLAND
(1963),
STYREMEDLEM

Spesialrådgiver innen gasstrategi og portefølje i Petoro AS, Stavanger. Hun har også 15 års erfaring fra bank og finans. Håland har en Mastergrad i Business Administration (MBA) fra Handelshøyskolen BI. På valg i 2014.

TOR DAHLE
(1952),
STYREMEDLEM

Daglig leder Sparebankstiftelsen SR-Bank, Stavanger. Han har erfaring fra ulike lederstillinger i SpareBank 1 SR-Bank, senest som adm. direktør i SR-Investering AS. Styrets leder i EM Software Partners AS og EMT Eiendom AS. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2015.

BIRTHE CECILIE LEPSØ
(1971),
STYREMEDLEM

Tidligere Finance Manager i Grieg Shipping Group, Bergen. Hun er p.t. i morspermisjon. Hun har flere års erfaring fra shippingdivisjonen i DnB. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. På valg i 2014.

ERLING ØVERLAND
(1952),
STYREMEDLEM

Daglig leder Trifolium AS, Stavanger og har tidligere erfaring fra ulike lederstillinger i Statoil ASA og som president for Næringslivets Hovedorganisasjon. Han er styreleder i PCI Biotech Holding ASA og Næringslivets NOx-Fond og styremedlem i Sparebankstiftelsen SR-Bank, Universitetet i Stavanger, Norges Varemesse og Executives' Global Network Norge. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2015.

**CATHARINA HELLERUD
(1968),
STYREMEDLEM**

Finansdirektør i Gjensidige Forsikring ASA, Oslo og tidligere ansatt ved Oslo Børs, hvor hun arbeidet med oppfølging av børsnoterte selskaper. Styreleder i Gjensidige Norge AS, Lokal Forsikring AS og Glitne Invest AS og styremedlem i Gjensidige Bank Holding AS. Utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole og siviløkonom fra Handelshøyskolen BI. På valg i 2015.

**ODD TORLAND
(1964),
STYREMEDLEM**

Adm. direktør i Smedvig AS, Stavanger og tidligere konsernsjef i Scana Industrier ASA. Fullstendig oversikt over styreverv finnes på www.sr-bank.no/IR. Torland er statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole. På valg i 2015.

**ODDVAR RETTEDAL
(1953),
ANSATTEVALGT
STYREMEDLEM**

Arbeider i dag som produktsjef for finansiering i SpareBank 1 SR-Bank ASA. På valg i 2014.

**SALLY LUND-ANDERSEN
(1961),
ANSATTEVALGT
STYREMEDLEM**

Arbeider i dag som hovedtillitsvalgt i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Hun er styremedlem i SpareBank 1 Gruppen AS og styreleder i Finansforbundet Rogaland. På valg i 2015.

ÅRSBERETNING

SpareBank 1 SR-Bank oppnådde i 2013 et konsernresultat før skatt på 2 347 mill kroner. Resultatet etter skatt ble 1 860 mill kroner, mot 1 361 mill kroner i 2012. Egenkapitalavkastningen etter skatt var 14,0 prosent, sammenlignet med 12,4 prosent i 2012. Resultatforbedringen kan i hovedsak tilskrives styrket underliggende drift og lave tap.

Styret er godt fornøyd med resultatet for 2013. Solid innsats fra medarbeidere, god kredittkvalitet i utlånsporteføljen og nære kunderelasjoner er viktige drivere for et solid resultat. Markedsposisjonen som Sør-Vestlandets ledende finanskonsern ble ytterligere styrket gjennom en økning på 8 500 nye privatkunder og 1 000 nye bedriftskunder.

Utlånsvekst inkludert lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS ble 5,3 prosent i 2013 (vekst i utlån i konsernets balanse isolert var 9,9 prosent og reflekterer at en lavere andel av konsernets boliglån har blitt solgt til SpareBank 1 Boligkreditt i 2013 enn i 2012). Innskuddsveksten økte fra 5,5 prosent i 2012 til 6,0 prosent i 2013. Innskuddsdekningen, målt ved innskudd som andel av sum utlån, ble redusert fra 61,7 prosent til 59,6 prosent i løpet av 2013.

Netto renteinntekter ble 2 119 mill kroner i 2013, mot 1 742 mill kroner i 2012. Netto renteinntekter som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde 1,42 prosent i 2013, og økte fra 1,27 prosent i 2012. Det var økte utlåsmarginer som primært bidro til forbedringen, mens reduserte innskuddsmarginer og økt sikringsfondsavgift trakk i motsatt retning.

Netto provisjons- og andre inntekter var 1 824 mill kroner i 2013, og økte fra 1 466 mill kroner i 2012. Forbedringen kan i hovedsak henføres til økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. I tillegg økte inntektene fra betalingsformidling samt salg av spare- og forsikringsprodukter moderat. Netto avkastning på finansielle investeringer utgjorde 555 mill kroner i 2013 mot 578 mill kroner i 2012. Dette inkluderer resultatandeler fra SpareBank 1 Gruppen AS, BN Bank ASA, SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Konsernets driftskostnader ble 2 019 mill kroner for året mot 1 888 mill kroner i 2012. En vesentlig del av økningen skyldes engangskostnader knyttet til planlagte personalrelaterte

omstillinger på 37 mill kroner. I tillegg var kostnadene i 2012 påvirket av engangsføringer relatert til konsernets pensjonsordninger som reduserte kostnadene med til sammen 45 mill kroner. Kostnadsprosenten, målt som driftskostnader relativt til inntektene, ble forbedret fra 49,9 prosent til 44,9 prosent.

God kvalitet i kredittstyringen, og en fortsatt god makroøkonomisk situasjon i Norge og regionen, bidro til at netto nedskrivninger av utlån var stabile på 132 mill kroner, mot 137 mill kroner i 2012. Det relativt lave nedskrivningsnivået underbygger konsernets solide utlånsportefølje.

Disponering av årets overskudd tar utgangspunkt i disponibelt morbankresultat på 1 747 mill kroner i 2013. Styret foreslår at 409 mill kroner blir disponert til utbytte, tilsvarende 1,60 kroner pr aksje, mens 1 338 mill kroner avsettes til annen egenkapital og styrking av konsernets soliditet.

Ren kjernekapitaldekning økte betydelig i 2013, fra 10,0 prosent ved starten av året til 11,1 prosent ved utgangen av 2013. Kjernekapitaldekningen (inklusive fondsobligasjoner) økte i samme periode til 12,8 prosent fra 12,1 prosent. Ved utgangen av 2013 er SpareBank 1 SR-Bank i en solid finansiell stilling, og godt rustet til å møte økte regulatoriske soliditetskrav - og samtidig videreutvikle sin ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. Soliditeten er betydelig over styrets fastsatte minimumsmål for 2013 om en ren kjernekapitaldekning på minimum 10 prosent.

VIRKSOMHETENS ART

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank består av morbanken SpareBank 1 SR-Bank ASA og datterselskap.

De vesentligste datterselskapene er; SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SR-Investering AS, SR-Forvaltning AS og datterdatterselskapet EiendomsMegler 1 Drift AS. Pr 31.12.2013 er også Rygir Industrier AS med datterselskaper (overtatte eiendeler) et datterselskap av morbanken.

SpareBank 1 SR-Bank har hovedkontor i Stavanger, og har til sammen 52 avdelingskontorer i Rogaland, Hordaland, Vest-Agder og Aust-Agder. Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, samt leasing og eiendomsmegling.

KONSERNETS UTVIKLING

SpareBank 1 SR-Bank har i 2013 hatt en god utvikling i alle konsernets forretningsområder. Posisjonen som markedsleder i Rogaland ble styrket både innenfor person- og bedriftsmarkedet. Kapitalmarkedsdivisjonen har etablert seg som regionens ledende kompetansemiljø på sitt område. Posisjonen innen eiendomsmegling har bidratt til at EiendomsMegler 1 har blitt den største eiendomsmeglerkjeden i Norge. EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er markedsleder i Rogaland, og har i 2013 ytterligere styrket sin posisjon i Hordaland og Agder.

Konsernets datterselskaper og strategiske eierskap til produktselskaper i SpareBank 1 bidrar i betydelig grad til SpareBank 1 SR-Bank sin inntjening. Blant datterselskapene var det fortsatt høy aktivitet i eiendomsmeglingsforetaket og i finansieringsselskapet SpareBank 1 SR-Finans. Samarbeidet mellom konsernets ulike forretningsområder har blitt ytterligere forsterket og tydeliggjort i 2013 gjennom operasjonalisering og videreutvikling av det strategiske konseptet "Ei dør inn". Dette bidrar til at konsernet leverer et konkurransedyktig og komplett produkt- og tjenestetilbud til en stadig større kundemasse.

Bankmarkedet var i 2013 preget av fortsatt sterk, men noe avtagende konkurranseintensivitet blant annet som følge av stadig tydeligere signaler om vesentlig økte krav til næringsens soliditetsnivå. Den relativt moderate utlånsveksten skyldtes en kombinasjon av sterkere konkurranse i markedet for utlån til bolig, blant annet fra flere offentlige aktører, noe lavere vekst i norsk økonomi og økt bruk av obligasjonsmarkedet blant større bedriftskunder. Innskuddsmarginene var lave og delvis fallende gjennom året som følge av et lavt rentenivå og vedvarende sterk konkurranse. I sum ble inntjeningen styrket i 2013 sammenlignet med året før.

Netto provisjons- og andre inntekter økte fra 2012 til 2013. Økningen skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt. Inntekter fra salg av forsikringsprodukter og provisjonsinntekter fra eiendomsmeglingen var i tillegg noe høyere enn i fjor.

Aksje- og rentemarkedene var volatile også i 2013, men bedret seg vesentlig i andre halvdel av året. For året sett under ett steg konsernets beholdning av verdipapirer i verdi.

Nedskrivning på utlån var i 2013 på omtrent samme lave nivå som i 2012. Nedskrivninger som andel av brutto utlån var 0,11 prosent. Styret er tilfreds med kvaliteten i utlånsporteføljen og risikostyringen vurderes som god.

UTVIKLING I KONSERNETS MARKEDSOMRÅDER

Husholdningenes forventninger til utviklingen i norsk økonomi har blitt noe mindre optimistisk, noe som dels reflekteres i aktiviteten i boligmarkedet og dels i lavere konsumvekst. Bruttonasjonalprodukt (BNP) for Fastlands-Norge er forventet å vokse med om lag 2 prosent i 2014, en reduksjon fra i overkant av 3 prosent i 2013. Svåkere internasjonal konjunkturutvikling har trolig medført noe dempet aktivitet også i norsk økonomi.

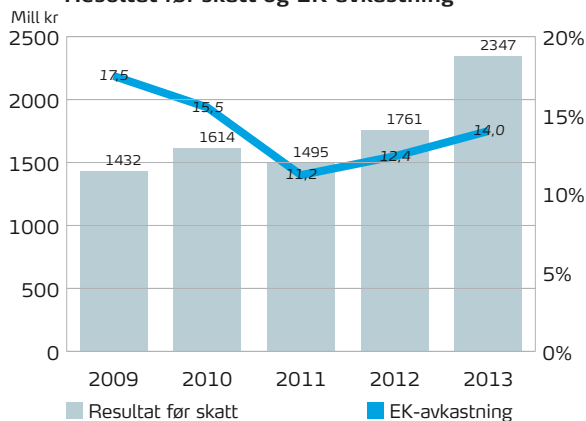
Demografiske utviklingstrekk har stor betydning for konsernets rammevilkår. Konsernets primærområde har over lang tid hatt høy tilflytting og befolkningsvekst. Uføreandelen er også betydelig lavere enn landsgjennomsnittet. Befolkningen er relativt ung i og rundt de regionale sentrene og langs kysten av Sør- og Vestlandet. Trenden med befolkningsvekst har fortsatt de siste årene hvor særlig Rogaland og Hordaland har hatt en økning over landsgjennomsnittet mens Agder-fylkene har vokst omtrent likt som landsgjennomsnittet. Statistisk Sentralbyrås (SSB) framskrivinger av befolkningsutviklingen understøtter at veksten i særlig Rogaland og Hordaland forventes å ligge over landsgjennomsnittet.

I følge NAV var arbeidsledigheten i Norge 3,0 prosent ved utgangen av januar 2014. I Rogaland var arbeidsledigheten 2,2 prosent, i Hordaland 2,5 prosent og i Vest- og Aust-Agder henholdsvis 3,1 prosent og 4,0 prosent.

Det utgis egne konjunkturbarometre som omhandler den økonomiske aktiviteten i konsernets markedsområder. I følge rapportene forventer bedriftene i Rogaland, Hordaland og Agder samlet sett en positiv utvikling i 2014. Spesielt i Rogaland viser konjunkturbarometeret at veksten forventes å forbli relativt høy. Deler av næringslivet rapporterer en viss bekymring for at økte regulatoriske krav til bankene kan medføre utfordringer i form av redusert tilgang på bankfinansiering til nye investeringer.

Boligprisene gikk noe ned i siste del av 2013 og var i konsernets markedsområde anslagsvis 3 prosent lavere ved utgangen av året enn ett år tidligere. Den svake prisutviklingen i boligmarkedet kan slå ut i noe redusert bygging av nye boliger i 2014.

Resultat før skatt og EK-avkastning

RESULTATUTVIKLING

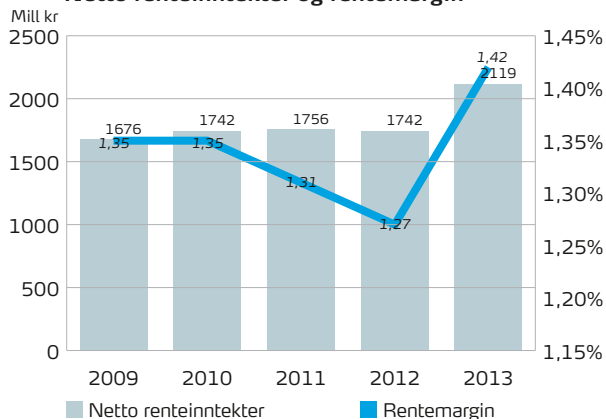
NETTO RENTEINNETEKTER

I 2013 ble konsernets netto renteinntekter økt med 377 mill kroner fra 1 742 mill kroner til 2 119 mill kroner.

Rentemarginen utgjorde 1,42 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, en økning fra 1,27 prosent i 2012.

Utviklingen i netto renteinntekter må sees i sammenheng med salg av utlånsporteføljer til kredittforetakene. Inntektene fra disse utlånene føres etter salg som netto provisjonsinntekter. Ved utgangen av 2013 hadde banken solgt 46,4 mrd kroner i lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 48,7 mrd kroner ved utgangen av 2012. Provisjonsinntektene har økt betydelig gjennom året, og utgjorde 610 mill kroner ved årets utgang, sammenlignet med 340 mill kroner i 2012.

Netto renteinntekter og rentemargin

ANDRE INNETEKTER

Netto provisjons- og andre inntekter utgjorde 1 824 mill kroner i 2013 mot 1 466 mill kroner i 2012.

Netto provisjonsinntekter var 1 380 mill kroner i 2013 og økte fra 1 029 mill kroner året før. Eksklusiv provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS var økningen på 80 mill kroner sammenlignet med 2012. Økte inntekter fra salg av forsikringsprodukter, samt god samhandling mellom kapitalmarkeds- og bedriftsmarkedsdivisjonen forklarer i hovedsak denne inntektsveksten.

Andre driftsinntekter ble 444 mill kroner og økte fra 437 mill kroner i 2012. Dette er i all hovedsak inntekter fra konsernets eiendomsmevlingsvirksomhet.

Netto inntekter fra finansielle investeringer utgjorde 555 mill kroner, en reduksjon fra 578 mill kroner i 2012. Av dette utgjorde kurstap på verdipapir 81 mill kroner (kursgevinst på 130 mill kroner) og kursgevinster fra rente- og valutahandel 248 mill kroner (158 mill kroner). Videre utgjorde inntekter av eierinteresser 355 mill kroner (265 mill kroner) og utbytte 33 mill kroner (25 mill kroner).

Kurstap på verdipapir på 81 mill kroner i 2013 var fordelt med en kursgevinst på 46 mill kroner fra porteføljen av aksjer og egenkapitalbevis og et kurstap på 127 mill kroner fra renteporteføljen. Av dette kurstapet var 116 mill kroner økonomisk rentesikret og inkluderes som inntekt under kursgevinst fra rente- og valutahandel. Inkludert i kurstapet er et tap på 22 mill kroner knyttet til en enkeltobligasjon. Konsernet var ikke direkte eksponert mot utenlandsk statsgjeld, utenom Norden, pr 31. desember 2013.

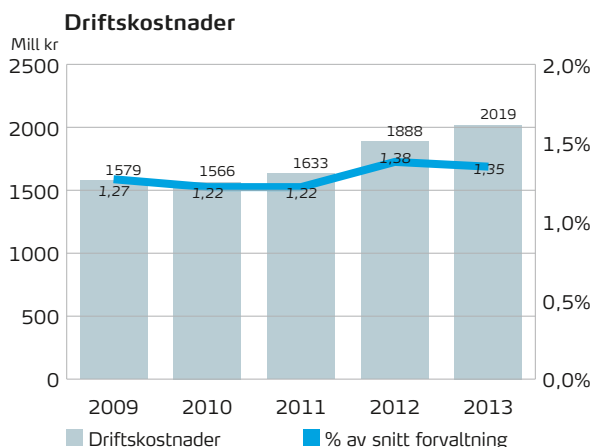
Inntekter fra eierinteresser utgjorde 355 mill kroner (265 mill kroner) i 2013. Resultatandelen etter skatt fra SpareBank 1 Gruppen utgjorde 216 mill kroner (97 mill kroner), 66 mill kroner (84 mill kroner) fra SpareBank 1 Boligkreditt og 7 mill kroner (7 mill kroner) fra SpareBank 1 Næringskreditt. Resultatandelen etter skatt fra BN Bank var 59 mill kroner (44 mill kroner), mens 7 mill kroner (8 mill kroner) ble inntektsført som følge av amortisering av identifiserte mindrev verdier i forbindelse med oppkjøpet i 2008.

DRIFTSKOSTNADER

Konsernets driftskostnader utgjorde 2 019 mill kroner i 2013. Dette er en økning på 131 mill kroner (6,9 prosent) fra 2012. Fjorårets kostnader var påvirket av engangsføringer relatert til endret pensjonsordning på tilsammen 45 mill kroner, hovedsakelig hos EiendomsMegler 1 SR-Eiendom. Korrigert for denne kostnadsreduksjonen samt engangskostnader på 37 mill kroner

vedrørende personalrelaterte omstillinger, øker driftskostnadene med 2,5 prosent på årsbasis.

Kostnadsprosent for konsernet, målt som kostnader i prosent av inntekter, var 44,9 prosent (49,9 prosent) i 2013.

Ved utgangen av 2013 hadde konsernet 1 214 årsverk, hvorav 1 165 fast ansatte. Det har i 2013 vært en reduksjon på 49 arbeidende årsverk mot en økning på 17,5 arbeidende årsverk i 2012.

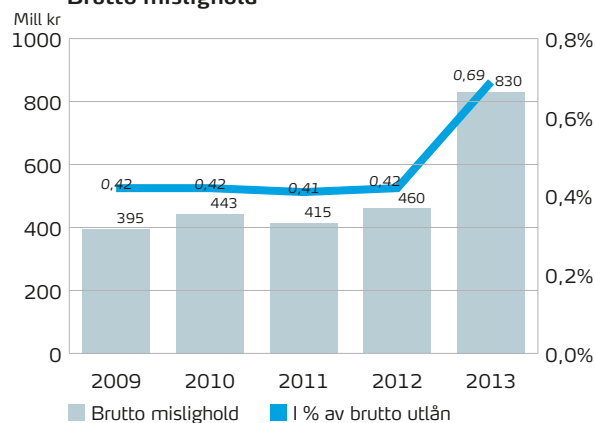
TAP OG MISLIGHOLD

Konsernet resultatførte netto nedskrivninger på utlån med 132 mill kroner i 2013 (137 mill kroner). Dette tilsvarte nedskrivning i prosent av brutto utlån på 0,11 (0,13). Nedskrivninger på grupper av utlån ble redusert med 30 mill kroner i 2013. Tett oppfølging av kunder og forebyggende arbeid er viktige virkemidler for å opprettholde den gode kredittkvaliteten, og bidrar til fortsatt moderate nedskrivninger på utlån.

Brutto misligholdte engasjement utgjorde 830 mill kroner (460 mill kroner) i 2013. Dette tilsvarte 0,69 prosent (0,42 prosent) av brutto utlån. Tapsutsatte (ikke misligholdte) engasjement utgjorde 689 mill kroner (787 mill kroner). Dette tilsvarte 0,57 prosent av brutto utlån (0,72 prosent). Summen av misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjorde 1 519 mill kroner (1 247 mill kroner) i 2013. Målt som andel av brutto utlån gir dette en økning i 2013 fra 1,14 prosent til 1,26 prosent. Økning i brutto misligholdte engasjement skyldes hovedsakelig ett større engasjement som ble misligholdt i fjerde kvartal, og hvor nedskrivning ble foretatt.

Avsetningsgrad, målt som individuelle nedskrivninger i prosent av henholdsvis misligholdte og tapsutsatte engasjement, var henholdsvis 26 prosent (33 prosent) og 34 prosent (35 prosent) ved utgangen av 2013.

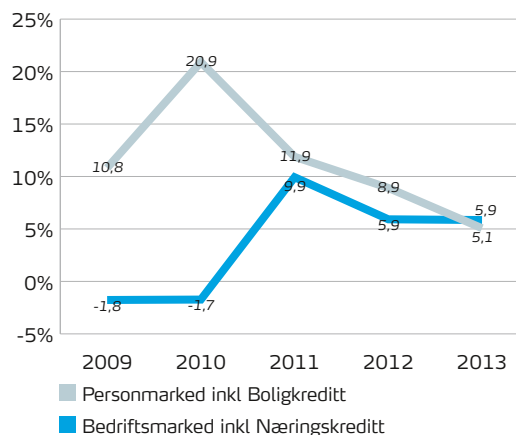
Brutto mislighold

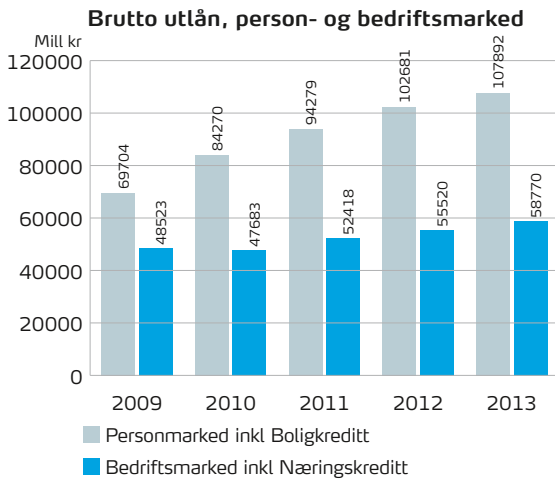

BALANSE

Konsernets balanseførte forvaltningskapital ble økt fra 141,5 mrd kroner til 157,0 mrd kroner i 2013. Økningen skyldes utlånsvekst og mindre salg av utlånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, samt økt likviditetsportefølje sammenlignet med foregående år. SpareBank 1 SR-Bank hadde ved utgangen av året solgt lån på 46,4 mrd kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS, mot 48,7 mrd kroner ved utgangen av 2012. Hensyn tatt utlånsporteføljene i disse deleide kredittforetakene var utlånsveksten 5,3 prosent og samlede utlån 166,7 mrd kroner ved utgangen av 2013. Utlån til personmarkedet økte med 5,1 prosent mens utlån til bedriftsmarkedet og offentlig sektor økte med 4,9 prosent. Fordelingen mellom utlån til personmarkedet (inkludert SpareBank 1 Boligkreditt AS) og bedriftsmarkedet/offentlig sektor (inkludert SpareBank 1 Næringskreditt AS) var henholdsvis 63,3 prosent og 36,7 prosent ved utgangen av 2013, mot 64,3 prosent og 35,7 prosent året før.

Brutto utlån, % vekst, person- og bedriftsmarked

Innskudd fra kunder økte med 6,0 prosent (5,5 prosent) det siste året til 71,7 mrd kroner (67,6 mrd kroner). Innskudd fra bedriftsmarkedet og offentlig sektor utgjorde 49,5 prosent (49,2 prosent) av konsernets kundeinnskudd ved utgangen av 2013.

Innskuddsdekningen, målt som innskudd i andel av brutto utlån, var 59,6 prosent (61,7 prosent) ved utgangen av 2013. Konsernet har i et marked med høy konkurranse både opprettholdt en god innskuddsdekning og samtidig styrket sin langsiktige finansiering. Finanstilsynets likviditetsindikator 1 (andel illikvide eiendeler finansiert med gjeld med løpetid over 1 år) økte fra 105,1 prosent til 111,5 prosent for morbanken og fra 103,9 prosent til 107,7 prosent på konsolidert basis. I tillegg til ordinære kundeinnskudd hadde konsernet 13,9 mrd kroner (12,0 mrd kroner) til forvaltning, hovedsakelig gjennom SR-Forvaltning AS og ODIN Forvaltning AS.

PERSONMARKEDSDIVISJONEN

Personmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån var på 1 326 mill kroner ved utgangen av 2013. Resultatforbedringen på 279 mill fra i fjor kommer av bedre rentenetto, økning i provisjonsinntekter, samt god kostnadsstyring. Provisjonsinntekter økte fra betalingsformidling, forsikring og investeringstjenester. Samlet vekst i provisjonsinntekter var 9,8 prosent i 2013.

I 2013 økte divisjonen utlån med 5,1 prosent og innskudd med 5,6 prosent. Det var i andre halvdel av 2013 avtagende aktivitet i boligmarkedet og en noe redusert utlånsvekst. Divisjonen hadde gjennom året sterk fremgang i salg av spare- og pensjonsprodukter som er et resultat av langsiktig satsing på investeringsrådgiving.

I 2013 fikk divisjonen netto 5 000 nye kunder over 13 år, mens antall kunder som benytter oss som hovedbankforbindelse økte med netto 9 500 kunder. Systematisk utvikling av eksisterende kundeportefølje, målrettet vekst og lansering av nye betalingsprodukter bidro til veksten.

Andelen bankkunder som benytter digitale kanaler er meget høy. Veksten i antall mobil bankkunder har gjennom året vært sterk og antall månedlige pålogginger i mobilbanken har nå passert nettbanken. Endringen i kundeadfærd er forventet å fortsette ettersom nye digitale banktjenester utvikles og lanseres.

Netto nedskrivninger på utlån var fortsatt lave og andelen misligholdte lån utgjorde 0,28 prosent av totale utlån.

BEDRIFTSMARKEDSDIVISJONEN

Bedriftsmarkedsdivisjonens bidrag før nedskrivninger på utlån ble 959 mill kroner i 2013. Dette er 65 mill kroner høyere enn i 2012. Økte utlånsmarginer forklarer det vesentligste av resultatforbedringen fra fjoråret.

Siste 12 måneder har divisjonen økt sine utlån med 4,9 prosent og innskudd med 6,3 prosent. Det arbeides aktivt med bredde- og salg av konsernets produkter, og produktdekningen er økende. Provisjoner og andre inntekter økte i 2013 med 15,3 prosent.

Det ble resultatført netto individuelle nedskrivninger på 130 mill kroner i 2013 sammenlignet med 152 mill kroner i 2012. Samlet nedskrivningsnivå er under langsiktig forventet gjennomsnitt og andelen misligholdte lån er lav.

Balansert og lønnsom volumvekst, gode kunderelasjoner, og et godt utviklet produktspekter er prioriterte områder for divisjonen.

KAPITALMARKEDSDIVISJONEN

Divisjonens kompetanseområder er komplementær til tradisjonell bankdrift og har samlet konsernets ressurser innenfor verdipapirvirksomhet og forvaltning. Verdipapirvirksomheten er organisert under merkenavnet SR-Bank Markets og omfatter kunde- og egenhandel med renter, valuta og aksjer, analyse og Corporate Finance-tjenester. Forvaltningen er organisert i eget datterselskap, SR-Forvaltning AS.

SR-Bank Markets hadde i 2013 et resultat før skatt på 95 mill kroner (194 mill kroner). Tap på en enkelt investering i obligasjoner og reduksjon i inntekter fra rentehandel preger resultatet negativt i forhold til samme periode i fjor. Størstedelen av inntektene kommer fortsatt fra kundeforvaltning med rente- og valutainstrumenter.

Økt aktivitet knyttet til tilrettelegging av obligasjonslån og andre transaksjoner bidro til god vekst i inntekter fra Corporate Finance i årets siste kvartal. I tillegg økte inntektene fra omsetning av aksjer og obligasjoner.

DATTERSELSKAPENE

Datterselskapene bidrar gjennom sine produkter og tjenester til at konsernet kan gi et bredere tilbud til kundene, og et bedre inntjeningsgrunnlag for banken. Gjennom god intern samhandling og felles markedsføring er konsernet en totalleverandør av finansielle produkter og tjenester.

EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS er godt representert i hele konsernets markedsområde og har 33 avdelinger fra Grimstad til Bergen. Selskapet er den ledende eiendomsmegleren i Rogaland og Vest-Agder og øker også sin markedsandel i Hordaland og Aust-Agder. Selskapet oppnådde et resultat før skatt på 41,9 mill kroner (86,4 mill kroner). Resultatnedgangen skyldes i stor grad at det i 2012 ble foretatt inntektsføring av tidligere avsetninger i forbindelse med endring av pensjonsordning med 40 mill kroner. Resultatet for øvrig gjenspeiler et noe avdempet eiendomsmarked i 2013.

I 2013 ble det formidlet 7 246 eiendommer, mot 7 449 året før. Samlet sett har selskapet formidlet eiendommer til en verdi av 22 milliarder kroner. Tilgangen på nye oppdrag er god, med en økning i ordreboken på 9,7 prosent målt mot samme periode i fjor. Selv om formidlingstallene er noe lavere enn i 2012, styrket selskapet sin markedsposisjon i løpet av året. Spesielt i Rogaland er utviklingen god, med en total markedsandel på over 40 prosent.

Aktiviteten i markedet for næringsseiendom er høy og gjenspeiler aktiviteten innenfor oljerelatert virksomhet i Stavangerregionen. Det er imidlertid tegn som tyder på et noe mer avdempet utleiemarked og noe økt arealledighet

for kontorlokaler. Utviklingen innenfor forvaltning og drift av næringsbygg var tilfredsstillende.

SpareBank 1 SR-Finans AS hovedvirksomhet er leasingfinansiering for næringslivet og bil- og båtlån med salgspant. Selskapet oppnådde i 2013 et resultat før skatt på 149,0 mill kroner (115,2 mill kroner). Resultatforbedringen skyldes primært bedre marginer og økte andre inntekter, samt reversering av tidligere nedskrivninger på utlån. Resultat før nedskrivninger og tap utgjorde 149,9 mill kroner (124,2 mill kroner). Netto utlån har økt med 4,3 prosent siste året og var ved utgangen av 2013 6,2 mrd kroner (5,9 mrd kroner).

Det ble etablert 7 083 nye kontrakter (5 914 kontrakter) i 2013. Samlet har selskapet et nysalg i 2013 på 2,4 mrd kroner (2,5 mrd kroner).

SR-Forvaltning AS er et verdipapirforetak med konsesjon for aktiv forvaltning og fondsforvaltning. Resultat før skatt i 2013 ble 22,4 mill kroner (18,5 mill kroner). Selskapet forvaltet 7,7 mrd kroner ved utgangen av 2013. Dette var en økning på 1,6 mrd kroner fra nivået ved inngangen til året.

SR-Investering AS har som formål å bidra til langsiktig verdiskaping gjennom investeringer i næringslivet i konsernets markedsområde. Selskapet investerer hovedsakelig i PE-fond og i bedrifter i SMB-segmentet som trenger kapital til utvikling og vekst. Resultat før skatt i 2013 var 11,8 mill kroner, en reduksjon fra 21,5 mill kroner i 2012. Selskapet hadde ved utgangen av året investeringer på 164,7 mill kroner (172,1 mill kroner) og restkommitteringer knyttet til disse på 82,7 mill kroner (96,4 mill kroner).

SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT AS OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS har konsesjoner som kredittforetak og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i henholdsvis boliglån- og næringsseiendomsporteføljer kjøpt av eierbankene. Selskapene eies av banker i SpareBank 1-alliansen og bidrar til å sikre eierbankene tilgang til stabil og langsiktig finansiering til konkurransedyktige priser.

SpareBank 1 Boligkreditt hadde ved utgangen av 2013 et samlet utlånsvolum på 174,8 mrd kroner, hvorav 45,7 mrd kroner var boliglån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 26,2 prosent og oppdateres årlig i samsvar med andel solgt volum ved hvert årsskifte.

SpareBank 1 Næringskreditt hadde ved utgangen av 2013 et samlet utlånsvolum på 15,2 mrd kroner, hvorav 0,6 mrd kroner

var lån kjøpt fra SpareBank 1 SR-Bank. Bankens eierandel i selskapet er 27,3 prosent.

SPAREBANK 1-ALLIANSEN

SpareBank 1-alliansens hensikt er å anskaffe og levere konkurransedyktige, finansielle tjenester og produkter, samt å ta ut stordriftsfordeler i form av lavere kostnader og/eller høyere kvalitet. Alliansen bidrar på denne måten til at privatpersoner og bedrifter opplever lokal forankring, dyktighet og en enklere hverdag. Videre skal alliansen bidra til å sikre de deltagende sparebankene verdiskaping til glede for egen region og bankens eiere.

SpareBank 1-bankene driver alliansesamarbeidet gjennom sitt eierskap og deltagelse i Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA mens utvikling og drift av produktselskaper er organisert gjennom bankenes eierskap i holdingselskapet SpareBank 1 Gruppen AS.

SpareBank 1 Gruppen AS eies av SpareBank 1 SR-Bank (19,5 prosent), SpareBank 1 Nord-Norge (19,5 prosent), SpareBank 1 SMN (19,5 prosent), Sparebanken Hedmark (12 prosent), Samarbeidende Sparebanker AS (19,5 prosent – eid av 11 sparebanker i Sør-Norge), samt Landsorganisasjonen (LO)/ tilknyttede fagforbund (10 prosent).

SpareBank 1 Gruppen AS eier 100 prosent av SpareBank 1 Forsikring AS, ODIN Forvaltning AS, Conecto AS, SpareBank 1 Medlemskort AS og SpareBank 1 Gruppen Finans AS. Med virkning fra tredje kvartal 2013 ble eierstrukturen i SpareBank 1 Markets AS endret ved at SpareBank 1 Gruppen AS solgte sine aksjer i selskapet til banker i SpareBank 1-alliansen. SpareBank 1 SR-Bank valgte ikke å gå inn som eier i SpareBank 1 Markets.

SpareBank 1 Gruppen AS leverte et resultat før skatt i 2013 på 1 659 (955) mill kroner. Det er særlig liv- og skadeforsikrings-selskapene som bidrar til resultatforbedringen, men også fondsforvaltningsaktiviteten viste betydelig resultatframgang i 2013. SpareBank 1 SR-Banks andel av resultatet i 2013 var 218,1 mill kroner mot 88,0 mill kroner i 2012.

SpareBank 1 Gruppen AS har administrativt ansvar for samarbeidsprosessene i SpareBank 1-alliansen, der teknologi, merkevare, kompetanse, felles prosesser/utnyttelse av beste praksis og innkjøp står sentralt. Alliansen driver også utviklingsarbeid gjennom tre kompetansesentra innenfor læring (Tromsø), betaling (Trondheim) og kreditt (Stavanger). Alliansen har i 2013 blant annet økt innsatsen for videreutvikling av selvbetjente mobile løsninger.

BN BANK ASA OG BANK I OSLO AKERSHUS AS

SpareBank 1 SR-Bank og de andre sparebankene i SpareBank 1-alliansen kjøpte Glitnir Bank ASA i slutten av 2008. Navnet ble siden endret til BN Bank ASA. SpareBank 1 SR-Banks eierandel var 23,5 prosent ved utgangen av 2013. Resultatandelen i BN Bank økte fra 43,7 mill kroner i 2012 til 59,2 mill kroner i 2013. I tillegg ble resterende differanse mellom beregnet og bokført egenkapital i BN Bank fra oppkjøpstidspunktet inntektsført med 7,2 mill kroner, slik at det samlede bidrag til konsernets resultat var 66,4 mill kroner. I 2012 var den samlede inntektsføringen som følge av amortisering og resultatandel 52,0 mill kroner.

Eierandelen i Bank 1 Oslo Akershus AS ble redusert fra 19,5 prosent til 4,8 prosent 17. januar 2013 gjennom salg av aksjer til Sparebanken Hedmark. I 2012 var resultatandelen i Bank 1 Oslo Akershus 21 mill kroner.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke vært registrert vesentlige hendelser etter 31. desember 2013 som påvirker det avlagte konsernregnskapet.

REGNSKAPSPRINSIPPER

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider morbank- og konsernregnskapet i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS) som fastsatt av EU.

En nærmere redegjørelse for viktige forhold relatert til den regnskapsmessige behandlingen i henhold til IFRS regelverket, samt konsernets anvendte regnskapsprinsipper, er gitt i note 2 til årsregnskapet.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (CORPORATE GOVERNANCE)

Eierstyring og selskapsledelse i SpareBank 1 SR-Bank ASA omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre aksjonærenes, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. Konsernets virksomhetsstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi økt trygghet for at kommuniserte mål og strategier blir nådd og realisert.

Prinsippene for eierstyring og selskapsledelse bygger på tre hovedpilarer; åpenhet, forutsigbarhet og gjennomsiktighet. Konsernet har definert følgende hovedprinsipper for eierstyring og selskapsledelse:

- Verdiskaping for aksjonærene og øvrige interessegrupper
- En struktur som sikrer målrettet og uavhengig styring og kontroll
- Systemer som sikrer god måling og ansvarliggjøring
- En effektiv risikostyring
- Oversiktlig, lett forståelig og rettidig informasjon
- Likebehandling av aksjonærer og et balansert forhold til øvrige interessegrupper
- Overholdelse av lover, regler og etiske standarder

SpareBank 1 SR-Bank har ikke vedtektsbestemmelser som begrenser retten til å omsette selskapets aksjer. Styret er ikke kjent med noen avtaler mellom aksjeeiere som begrenser mulighetene til å omsette eller utøve stemmerett for aksjer. Sparebankstiftelsen SR-Bank skal i følge konsesjonsvilkårene minst eie 25 prosent av utestående aksjer. Styret godkjenner årlig retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De veiledende retningslinjene for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for rådgivende avstemning, mens de bindende retningslinjene for tildeling av aksjer mv som ledd i konsernets godtgjørelsesordning for det kommende regnskapsåret fremlegges generalforsamlingen for godkjenning.

Konsernets prinsipper for eierstyring og selskapsledelse bygger på «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse». En nærmere redegjørelse for prinsippene samt praksis for foretaksstyring i samsvar med regnskapslovens § 3-3b følger av eget kapittel i årsrapporten. Det samme gjelder for redegjørelse for samfunnsansvar. Redegjørelsene er også offentliggjort på www.sr-bank.no/InvestorRelations.

RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til SpareBank 1 SR-Bank er å oppnå verdiskaping gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. Konsernet bruker derfor betydelige ressurser på å vedlikeholde og videreutvikle risikostyringssystemer og -prosesser i tråd med ledende internasjonal praksis. Styret i SpareBank 1 SR-Bank har etablert eget risikoutvalg.

Risiko- og kapitalstyringen skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, samt sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalallokering innenfor den vedtatte forretningsstrategien
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og risikjustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk må forvente å tape i løpet av en 12 måneders periode, mens risikjustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen (forventet og uventet) konsernet har eksponert seg mot.

De vesentligste risikoene konsernet er eksponert mot er kreditt risiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko, operasjonell risiko og eierrisiko.

KREDITTRISIKO

Kreditt risikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyling. Den overordnede kredittstrategien fastsetter at konsernet skal ha en moderat risikoprofil. Mislighold og utlånstap har vist en stabil utvikling i 2013 og markedsområdet preges av vedvarende høyt aktivitetsnivå og lav arbeidsledighet. Sammen med et kontinuerlig fokus på risikohåndtering har dette bidratt til at den gode kredittkvaliteten i porteføljen er opprettholdt.

Kvaliteten i bedriftsmarkedsporteføljen er god og noe bedret sammenlignet med 2012. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er meget god og utviklingen i 2013 preges av noe lavere belåningsgrader som ytterligere forbedrer den allerede lave risikoprofilen i porteføljen. Det meste av porteføljen er sikret med pant i fast eiendom, og belåningen er gjennomgående moderat sett opp mot sikkerhetsverdiene. Dette tilsier begrenset tapspotensial så lenge disse verdiene ikke forringes vesentlig.

MARKEDSRISIKO

Styringen av markedsrisiko tar utgangspunkt i konservative rammer for posisjoner i rente- og valutamarkedet, samt investeringer i aksjer og obligasjoner. Rammene gjennomgås og vedtas av styret minst årlig.

Deler av konsernets markedsrisiko knyttes til investeringer i obligasjoner og sertifikater. Ved utgangen av 2013 var konsernets beholdning av likvide eiendeler i form av obligasjoner og sertifikater 21,1 mrd kroner, hvorav 6,8 mrd kroner av disse var obligasjoner med fortrinnsrett benyttet i myndighetenes bytteordning i 2008/2009. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko forbundet med nevnte portefølje kvantifiseres som kreditt risiko.

Risikoaktivitetene knyttet til handel i valuta, renter og verdipapirer skjer innenfor de til enhver tid vedtatte rammer, fullmakter og kredittlinjer på motparter. SpareBank 1 SR-Bank

tar i begrenset omfang rente- og valutakursrisiko i forbindelse med egenhandelsaktiviteter. Virksomhetens inntekter skapes i størst mulig grad i form av kundemarginer. Dette bidrar til en mest mulig stabil og god inntjening.

Konsernets eksponering overfor markedsrisiko vurderes som moderat.

LIKVIDITETSRISIKO

Bankens rammeverk for styring av likviditetsrisiko skal gjenspeile bankens konservative risikoprofil. Likviditetsrisikoen skal være lav. Konsernets utlån finansieres i hovedsak med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld, herunder salg av boliglånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden utstedes i ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider.

Konsernet har hatt god tilgang på finansiering i 2013. Innskudd fra kunder er konsernets viktigste finansieringskilde. For konsernet som helhet økte innskuddene med 4,1 mrd kroner i 2013. Innskuddsdekningen ble redusert fra 61,7 prosent ved utgangen av 2012 til 59,6 prosent ved utgangen av 2013, hovedsakelig som følge av redusert salg av utlånsporteføljer til SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2013.

Finansieringskostnadene har avtatt noe gjennom 2013 og tilgangen på markedsfinansiering har vært god. Risikopåslaget i pengemarkedsrenten (3M Nibor) er kommet ned mot nivåene fra før finanskrisen. I tillegg falt risikopåslaget banken betaler utover pengemarkedsrenten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) og usikrede obligasjoner gjennom året. SpareBank 1 SR-Bank har fortsatt arbeidet med tilpasning til nye regulatoriske krav ved å oppta mer langsiktig finansiering og øke beholdningen av likvide verdipapirer. Likviditetsbufferen var 15,0 mrd kroner ved utgangen av kvartalet. Nivået tilsier at banken kan opprettholde normal drift i 19 måneder uten tilgang på ekstern finansiering. I tillegg til likviditetsbufferen har banken 12,1 mrd kroner i boliglån klargjort for salg til SpareBank 1 Boligkreditt.

OPERASJONELL RISIKO

Prosessen for styring av operasjonell risiko skal i størst mulig grad sikre at ingen enkelthendelser forårsaket av operasjonell risiko skal skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad. Risikostyringen er fundert på innsikt og forståelse for hva som skaper og driver den operasjonelle risikoen i konsernet, og i størst mulig grad forene effektive prosesser med ønsket nivå på eksponeringen.

Konsernet benytter en systematisk prosess for å identifisere og kvantifisere operasjonelle risikoer som konsernet til enhver tid er

eksponert for, og det er etablert egne systemer for rapportering av uønskede hendelser og oppfølging av forbedringstiltak. Dette bidrar til at SpareBank 1 SR-Bank forblir en slagkraftig organisasjon over tid, gjennom riktig prioritering og kontinuerlig forbedring.

SpareBank 1 SR-Bank har som et ledd i kontinuerlig kompetanseutvikling etablert et samarbeid med Universitetet i Stavanger (UiS) og SpareBank 1-alliansen om et forsknings- og utviklingsprosjekt som skal levere ny kunnskap og konkrete verktøy for bedre styring av operasjonell risiko i finansnæringen. Prosjektet har som målsetning å etablere norsk finansnæring som et faglig tyngdepunkt i Europa innen utdanning, nytenking og anvendelser knyttet til metoder og prosesser for styring av operasjonell risiko, og å posisjonere alliansen og UiS som et ledende miljø innen styring av operasjonell risiko. Prosjektet ble startet høsten 2007 og planlegges ferdigstilt i løpet av 2015.

EIERRISIKO

Eierisiko er risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/ eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (26,2 prosent), SpareBank 1 Næringskreditt AS (27,3 prosent) og BN Bank ASA (23,5 prosent).

COMPLIANCE (ETTERLEVELSE)

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar konsernets compliance policy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

EUs målbeviste arbeid med å fullharmonisere regelverket innenfor EU/EØS-området medfører nye reguleringer som konsernet må tilpasse seg. Det arbeides fortløpende med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelsen og effektiviteten i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker konsernets drift skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer.

SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor området.

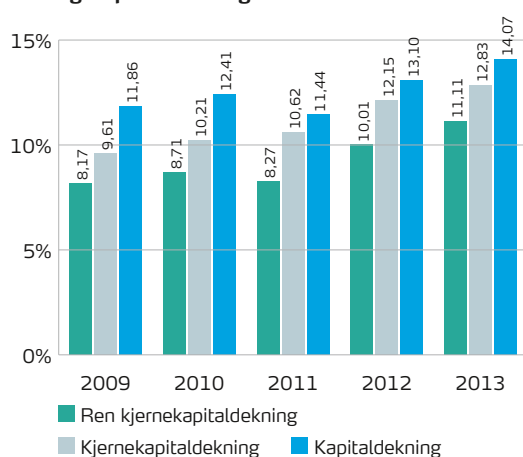
¹⁾ Likviditetsbuffer: kontanter, korte plasseringer og trekkrettigheter i Norges Bank (obligasjoner inkl OMF). Forutsatt uendrede innskudd og utlån, og ingen nye innlån i perioden.

KAPITALSTYRING

Kapitalstyringen sikrer at SpareBank 1 SR-Bank balanserer forholdet mellom:

- En effektiv kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse i forhold til konsernets strategiske mål og vedtatte forretningsstrategi
- Konkurransedyktig egenkapitalavkastning
- En tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører
- Konkurransedyktige vilkår og en langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- Utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets definerte markedsområde, og;
- At ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

Ren kjernekapital-, Kjernekapital- og kapitaldekning

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring. Disse framskrivningene tar hensyn til både forventet utvikling i de neste årene, samt en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. Det gjennomføres ulike stresstester av enkeltfaktorer og scenarioanalyser hvor konsernet utsettes for en rekke negative makroøkonomiske hendelser gjennom flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for i størst mulig grad kunne håndtere slike kriser hvis de likevel skulle oppstå.

SpareBank 1 SR-Bank har en solid finansiell stilling og en ledende posisjon i landets sterkeste vekstregion. Ved utgangen av 2013 var ren kjernekapitaldekning 11,1 prosent (10,0 prosent) mens kjernekapitaldekningen var 12,8 prosent (12,1 prosent) og kapitaldekningen 14,1 prosent (13,1 prosent). Alle kapitaldekningstall er basert på overgangsregelen ("Basel I-gulvet") som sier at kapitalkravet ved bruk av interne metoder ikke kan bli mindre enn 80 prosent av kapitalkravet etter Basel I-regelverket.

Nytt regelverk for kapitaldekning ble i juni 2013 vedtatt i både EU-parlamentet og EU-rådet. Regelverket bygger på Baselkomitèens anbefalinger om nye og strengere kapital- og likviditetsstandarder, Basel III, og trådte i kraft fra 1. januar 2014. Norge har valgt å innføre kravene hurtigere enn det som følger av gjennomføringsfristen i det internasjonale regelverket. I Norge trådte loven i kraft allerede fra 1. juli 2013 og innebærer krav om en ren kjernekapitaldekning på minimum 9 prosent og en total kapitaldekning på 12,5 prosent. Den rene kjernekapitaldekningen skal deretter gradvis økes til 12 prosent innen 1. juli 2016.

I tillegg til de ovennevnte kapitalkravene vil det i Norge bli krevd en såkalt motsyklisk kapitalbuffer i intervallet 0 - 2,5 prosent i form av ren kjernekapital. Etter råd fra Norges Bank fastsatte Finansdepartementet 12. desember 2013 den motsykliske kapitalbufferen til 1 prosentpoeng fra 30. juni 2015. Finansdepartementet vil fastsette bufferkravet hvert kvartal og en økning av bufferkravet skal normalt først tre i kraft minst 12 måneder etter fastsettelse. En reduksjon av kravet skal imidlertid kunne tre i kraft umiddelbart.

Fra 1. juli 2014 er kravet til ren kjernekapitaldekning 10,0 prosent og kravet til kapitaldekning 13,5 prosent. Dersom SpareBank 1 SR-Bank blir definert som systemviktig bank kan samlet krav til ren kjernekapitaldekning øke til 13 prosent fra 30. juni 2016. Fram til endelige regelverks-avklaringer er på plass vil konsernet gradvis tilpasse virksomheten til de nye kapitalkravene.

REVISJON

EKSTERN REVISJON

Konsernets ekstern revisor er PricewaterhouseCoopers AS.

INTERN REVISJON

Internrevisjonen utføres av Ernst & Young AS. Internrevisjonen rapporterer direkte til styret.

MEDARBEIDERE OG ARBEIDSMILJØ

Medarbeiderne i SpareBank 1 SR-Bank er den viktigste ressursen for å skape verdier til beste for kundene, regionen og banken. Ved utgangen av 2013 hadde konsernet 1214 arbeidende årsverk, hvorav 1 165 fast ansatte. Det har vært en reduksjon på 42 fast ansatte årsverk gjennom året. Konsernet er en viktig kompetansearbeidsplass i regionen og fremstår som en attraktiv arbeidsplass med gode utviklingsmuligheter.

Konsernets organisasjons- og arbeidsmiljøundersøkelser for 2013 viser at medarbeiderne trives og har et godt forhold til konsernet som arbeidsgiver. Undersøkelsen blir gjennomgått

og fulgt opp i alle enheter for å forebygge negativ utvikling og styrke et helsefremmende arbeidsmiljø preget av lang-siktighet, åpenhet, ærlighet og trygghet i tråd med konsernets verdigrunnlag.

KOMPETANSEUTVIKLING

Konsernet har over mange år satset målrettet på kompetanseutvikling for å imøtekomme økende krav fra både kunder og myndigheter.

Målet er at kundene skal oppleve at selskapet tilbyr bedre rådgivning og service enn konkurrentene. I gjennomsnitt brukes det mellom 5 og 10 prosent av arbeidstiden til oppdatering og utvikling av kompetanse, samt at det i 2013 ble investert rundt 8 000 kroner pr ansatt til kompetansehevede tiltak.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) har høy prioritet i konsernet. Det er etablert en god struktur på arbeidet og samarbeidet med de tillitsvalgte vurderes som meget godt. I 2012 ble det innført obligatorisk HMS-opplæring for alle ledere og verneombud og det arbeides kontinuerlig med å forbedre sikkerhetsrutinene gjennom ulike opplæringstiltak. I 2013 har banken vært utsatt for ett ran og det ble innrapportert totalt 25 HMS-relaterte uønskede hendelser i hvorav halvparten av disse var hendelser knyttet til kunder med utfordrende atferd.

Konsernet har etablert en god treningsstandard på krisehåndtering og prosedyrer for kriseledelse er etablert. Evnen til krisehåndtering ble i 2013 satt på prøve i forbindelse med flere driftsavbrudd innen IKT, ran ved en bankfilial i Stavanger og innringt bombetrussel. Det arbeides kontinuerlig med forbedring hva gjelder systemer for innrapportering av uønskede hendelser, skader og ulykker.

Konsernet tilstreber å være seg bevisst en bærekraftig miljøforvaltning og søker å bidra både gjennom egen drift og ved å påvirke kunder og leverandører til å gjøre miljø- og klimavennlige valg. Konsernets direkte miljøpåvirkning er i hovedsak knyttet til klimagassutslipp og produksjon av avfall gjennom kontorvirksomheten, mens indirekte miljøpåvirkning skjer gjennom innkjøp av varer og tjenester og krav som stilles til kunder og leverandører.

SYKEFRAVÆR OG INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Konsernet har satt et langsiktig mål om 97 prosent friskhetsgrad. Ved utgangen av 2013 var friskhetsgraden 96,1 prosent. Det har over tid vært jobbet helhetlig og systematisk med å fremme og forbedre de ansattes helse, ivareta denne over tid og hjelpe de som blir syke tilbake til arbeid. Gjennom deltakelse i Inkluderende Arbeidsliv (IA) og god oppfølging fra lederne arbeides det kontinuerlig for å øke friskhetsgraden.

SpareBank 1 SR-Bank har utarbeidet et livsfasedokument med formål å tilby medarbeidere ulike tiltak tilpasset den enkeltes livsfase, og som i sum skal gi konsernets medarbeidere en bedre hverdag og bidra til økt avgangsalder. Målsatt avgangsalder er økt fra 63 år til 64,5 år framover. Gjennomsnittlig avgangsalder i 2013 var 64,7 år.

LIKESTILLING

SpareBank 1 SR-Bank skal gi kvinner og menn de samme muligheter for faglig og personlig utvikling, lønn og karriere. Fordelingen mellom kvinner og menn i 2013 var 56 prosent kvinner og 44 prosent menn. Det var ingen vesentlig endring i kjønnsfordelingen fra 2012. Gjennomsnittsalderen er 43,9 år og gjennomsnittlig ansiennitet 12,5 år. Konsernledelsen består av ni personer herav en kvinne. Kvinneandelen blant ledere i konsernet i 2013 økte fra 40,5 prosent til 41,5 prosent.

BANKENS AKSJER

Omdanning av SpareBank 1 SR-Bank fra egenkapitalbevisbank til allmennaksjeselskap (ASA) ble gjennomført med virkning fra 1. januar 2012 og Sparebankstiftelsen SR-Bank ble etablert som ledd i omdanningen og er i dag største eier. Fra 2012 ble ticker på Oslo Børs endret til SRBANK.

Kursen på bankens aksjer (SRBANK) var 60,25 kroner ved utgangen av 2013. Dette er en økning på 62,0 prosent fra utgangen 2012. Hovedindeksen på Oslo Børs steg i samme periode med 23,6 prosent. Omsetningen av SRBANK-aksjen økte i tillegg betydelig i 2013.

Det var 11.151 (11.959) aksjonærer ved utgangen av 2013. Andelen eid av selskap og personer i utlandet var 14,1 prosent, mens 53,0 prosent var hjemmehørende i Rogaland, Agderfylkene og Hordaland. De 20 største eierne eide til sammen 63,6 prosent. Bankens egenbeholdning utgjorde 207.645 aksjer, mens ansatte i konsernet eide 2,0 prosent av aksjene ved utgangen av 2013.

Konsernresultat pr aksje for 2013 ble 7,28 kroner. Styret foreslår at det utbetales et utbytte på 1,60 kroner pr aksje for 2013 tilsvarende ca 22 prosent av konsernresultat pr aksje. For regnskapsåret 2012 var utbyttet 1,50 kroner tilsvarende en utdelingsgrad på ca 28 prosent.

FORTSATT DRIFT

Soliditeten ble vesentlig styrket i 2013. Resultatutsiktene og makroøkonomiske rammebetingelser synes også forholdsvis gode. Sammen med iverksatte og planlagte tiltak, bidrar dette til gode forutsetninger for fortsatt framgang for konsernet i 2014. Årsoppgjøret er derfor avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

²⁾ Likviditetsbuffer: kontanter, korte plasseringer og trekkrettigheter i Norges Bank (obligasjoner inkl OMF). Forutsatt uendrede innskudd og utlån, og ingen nye innlån i perioden.
For banker definert som systemviktige og med 2 prosent ekstra kapitalkrav.

DISPONERING AV ÅRSRESULTAT/UTBYTTE

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og der i gjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte tas det hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Det er disponibelt morbankresultat som ligger til grunn for utdeling av utbytte. Morbankresultat i 2013 ble 1 838 mill kroner, tilsvarende 7,19 kroner pr aksje. I tråd med vedtatt utbyttepolitikk er ulike forhold hensyntatt i utbyttevurderingen, herunder særlig vekt på kapitalbehov og kjernekapitaldekning. Styret foreslår derfor et utbytte på 1,60 kroner pr aksje for 2013, som tilsvarer ca 22 prosent av konsernresultatet pr aksje.

Samlet sett foreslår styret følgende disponeringer for regnskapsåret 2013:

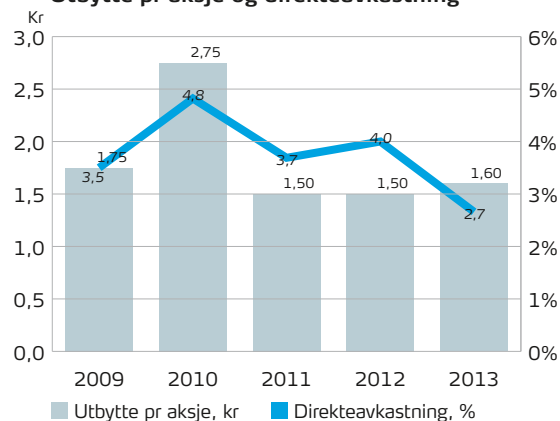
	Mill kr
Morbankresultat etter skatt	1 838
Overført til fond for vurderingsforskjeller	91
Til disposisjon	1 747
Utbytte (1,60 kroner pr aksje)	409
Tilbakeholdt overskudd	1 338
Sum	1 747

Etter styrets vurdering har SpareBank 1 SR-Bank, etter de foreslåtte disponeringene og øvrige gjennomførte kapitaltiltak, god finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om konsernets planlagte virksomhet framover.

UTSIKTER FOR 2014

Den makroøkonomiske utviklingen hittil i 2014 tyder på en fortsatt moderat og dempet internasjonal vekst. I Norge har svak utvikling i enkelte økonomiske indikatorer og lavere styringsrenteforventninger blant annet bidratt til at kronen har svekket seg. Ved inngangen til 2014 er styringsrentene nær null i mange land, og markedsaktørenes forventninger til styringsrentene fremover er lavere enn høsten 2013. Usikkerheten om den makroøkonomiske utviklingen er fortsatt stor og representerer således en risiko for makrobildet også i Norge.

Utbytte pr aksje og direkteavkastning

Petroleumsvirksomheten og husholdningssektoren forventes fortsatt å stå for de viktigste bidragene til økonomisk vekst i vår region. Med fortsatt god vekst i inntektsnivå og høy befolkningsvekst, særlig i sentrale strøk, vil etterspørselen etter boliger trolig holde seg på et relativt høyt nivå framover. Et vedvarende lavt rentenivå underbygger denne utviklingen. Selv om rentenivået må ventes gradvis å bli noe mer normalisert i årene framover, vil trolig ikke rentebelastningen for privatpersoner generelt bli så stor at det vil føre til et markert tilbakeslag i boligmarkedet.

SpareBank 1 SR-Banks primærområder påvirkes i stor grad direkte og indirekte av aktiviteten i petroleumssektoren. Selv om investeringsveksten må antas å bli noe lavere enn tidligere antatt synes utsiktene for sektoren å være gode. I tillegg står regionen overfor store investeringer i infrastruktur som også vil bidra til fortsatt god aktivitet. I et nylig fremlagt forventningsbarometer for Rogaland tegner bedriftene et positivt bilde for 2014. Det legges derfor til grunn gode vekstvilkår for regionens nærings- og befolkningsutvikling med vedvarende lav arbeidsledighet. Noe økt usikkerhet om den økonomiske utviklingen kan imidlertid bidra til en mer avdempet låneetterspørsel og fortsatt avdemping i boligmarkedet, men må ses i sammenheng med at boligprisene lenge har vokst raskt og er på høye nivåer. Mislighold og nedskrivninger av utlån forventes å forbli relativt lave også framover. Styret understreker at det er knyttet usikkerhet til vurderinger av fremtidige forhold.

SpareBank 1 SR-Bank er ved inngangen til 2014 et solid og lønnsomt konsern, men må som andre banker styrke sin soliditet og finansiering ytterligere i tråd med nye krav. Gjennom god inntjening fra en forretningsmodell med god bredde, mer effektiv drift og videreføring av et moderat utbyttensnivå, er konsernet godt posisjonert for å gjennomføre den nødvendige kapitaloppbyggingen, samtidig som en sikrer fortsatt god utlånskapasitet.

Styret vil takke konsernets kunder, eiere og samarbeidspartnere for øvrig for god oppslutning om SpareBank 1 SR-Bank også i 2013, og vil legge betydelig vekt på å videreføre det gode samspillet også framover. Et gjensidig godt forhold mellom innbyggere, næringsliv og bank er viktig for utviklingen i konsernets markedsområde. Styret vil også takke konsernets medarbeidere og tillitsvalgte for god innsats og godt samarbeid i 2013.

Stavanger 6.3.2014

Kristian Eidesvik
Styreleder

Gurn-Jane Håland

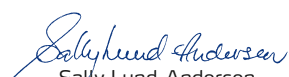

Erling Øverland

Tor Dahle

Birthe Cecilie Lepsøe

Catharina Hellerud

Odd Torland

Sally Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Røttedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

ÅRSREGNSKAP

INNHold

RESULTATREGNSKAP	46
BALANSE	47
ENDRING I EGENKAPITAL	48
KONTANTSTRØMOPPSTILLING	49
NOTE 1 GENERELL INFORMASJON	50
NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER	50
NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER	57
NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON	58
NOTE 5 KAPITALDEKNING	61
NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING	62
KREDITTRISIKO	
NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD	66
NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	67
NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT	70
NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN	71
NOTE 11 TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER	72
NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI	74
NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING	75
NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER	76
MARKEDSRISIKO	
NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO	78
NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO	79
LIKVIDITETSRISIKO	
NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO	80
NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSE	81
RESULTATREGNSKAP	
NOTE 19 NETTO RENTEINNETEKTER	83
NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNETEKTER	83
NOTE 21 NETTO INNETEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER	84
NOTE 22 GODTGJØRELSESERKLÆRING, PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE	85
NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER	89
NOTE 24 PENSJONER	90
NOTE 25 SKATT	94
BALANSE	
NOTE 26 KLASIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER	95
NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	98
NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER	100
NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER	101
NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER	103
NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER	104
NOTE 32 ANDRE EIENDELER	105
NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER	105
NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	106
NOTE 35 ANNEN GJELD	107
NOTE 36 BUNDNE MIDLER	108
NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	108
NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER	109
ØVRIGE OPPLYSNINGER	
NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER	112
NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR	113
NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES	115
NOTE 42 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN REVISORS BERETNING	116
ERKLÆRING FRA STYRET OG AD. DIREKTØR	117
KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE	117

RESULTATREGNSKAP

Morbank				Konsern	
2012	2013	(tall i mill kroner)	Note	2013	2012
5 126	5 442	Renteinntekter	19	5 644	5 300
3 568	3 535	Rentekostnader	19	3 525	3 558
1 558	1 907	Netto renteinntekter		2 119	1 742
1 068	1 409	Provisjonsinntekter	20	1 452	1 105
80	73	Provisjonskostnader	20	72	76
14	12	Andre driftsinntekter	20	444	437
1 002	1 348	Netto provisjons- og andre inntekter		1 824	1 466
25	33	Utbytte		33	25
339	412	Inntekter fra eierinteresser	38	355	265
270	249	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	21	167	288
634	694	Netto inntekter fra finansielle investeringer		555	578
3 194	3 949	Sum netto inntekter		4 498	3 786
849	906	Personalkostnader	22	1 196	1 082
613	632	Andre driftskostnader	23	823	806
1 462	1 538	Sum driftskostnader før tap på utlån		2 019	1 888
1 732	2 411	Driftsresultat før tap på utlån		2 479	1 898
128	116	Tap på utlån og garantier	11	132	137
1 604	2 295	Driftsresultat før skatt		2 347	1 761
363	457	Skattekostnad	25	487	400
1 241	1 838	Resultat etter skatt		1 860	1 361
		Utvidet resultatregnskap			
413	-67	Estimatavvik pensjoner		-72	452
-116	19	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		20	-127
-1	-1	Verdiendring fiansielle eiendeler tilgjengelig for salg		-1	-1
296	-49	Sum poster som ikke reklassifiseres over resultatet		-53	324
-	-6	Endring skatt estimatavvik		-6	-
-	-	Andel av utvidet resultat i TS og FKV		4	13
-	-6	Sum poster som kan reklassifiseres over resultatet		-2	13
296	-55	Årets utvidede resultat		-55	337
1 537	1 783	Totalresultat		1 805	1 698
		Resultat pr aksje			
4,86	7,19	Resultat pr aksje		7,28	5,33
4,85	7,19	Utvannet resultat pr aksje		7,27	5,33

BALANSE

Morbank				Konsern	
2012	2013	(tall i mill kroner)	Note	2013	2012
Eiendeler					
1 314	1 265	Kontanter og fordringer på sentralbanken	36	1 265	1 314
6 354	6 669	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	7	1 253	1 087
102 859	113 312	Utlån til kunder	8,12,14	119 525	108 758
18 672	21 052	Sertifikater og obligasjoner	27	21 065	18 677
4 588	4 929	Finansielle derivater	28	4 923	4 578
498	780	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	29	938	671
84	84	Virksomhet som skal selges	41	85	85
3 812	3 552	Investering i eierinteresser	38	4 710	4 964
809	950	Investering i konsernselskap	38	-	-
-	-	Immaterielle eiendeler	30	39	43
347	336	Varige driftsmidler	31	362	363
833	2 662	Andre eiendeler	32	2 820	1 003
140 170	155 591	Sum eiendeler		156 985	141 543
Gjeld					
4 560	3 746	Gjeld til kredittinstitusjoner	7	3 742	4 522
7 299	6 429	Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF		6 429	7 299
67 756	71 840	Innskudd fra kunder	33	71 667	67 594
40 691	52 328	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	52 328	40 691
2 282	2 013	Finansielle derivater	28	2 013	2 282
132	280	Betalbar skatt	25	377	209
597	707	Utsatt skatteforpliktelse	25	671	631
1 334	1 540	Annen gjeld	35,24	1 698	1 455
4 223	4 004	Ansvarlig lånekapital	37	4 004	4 223
128 874	142 887	Sum gjeld		142 929	128 906
Egenkapital					
6 385	6 389	Aksjekapital	40	6 389	6 385
1 587	1 592	Overkursfond		1 592	1 587
384	409	Avsatt utbytte		409	384
72	162	Fond for urealiserte gevinster		162	72
2 868	4 152	Annen egenkapital		5 504	4 209
11 296	12 704	Sum egenkapital		14 056	12 637
140 170	155 591	Sum gjeld og egenkapital		156 985	141 543

Stavanger 6.3.2014

Kristian Eidesvik
Styreleder

Gurn-Jane Håland

Erling Øverland

Tor Dahle

Birthe Cecilie Lepsøe

Catharina Hellerud

Odd Torland

Sally Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Rettedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

ENDRING I EGENKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank	Aksjekapital	Overkurs fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2012	4 984	1 507	2 040	43	8 574
Resultat etter skatt			1 211	30	1 241
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			297		297
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Årets utvidede resultat			1 508	29	1 537
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Rettet emisjon	1 406	113	2		1 521
Kostnader emisjon		-30			-30
Transaksjoner med aksjonærene	1 401	80	-296		1 185
Egenkapital 31.12.2012	6 385	1 587	3 252	72	11 296
Resultat etter skatt			1 747	91	1 838
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-54		-54
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Årets utvidede resultat			1 693	90	1 783
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer	4	5			9
Transaksjoner med aksjonærene	4	5	-384	-	-375
Egenkapital 31.12.2013	6 389	1 592	4 561	162	12 704

Konsern	Aksjekapital	Overkurs fond	Annen egenkapital	Fond for urealiserte gevinster	Sum egenkapital
Egenkapital 1.1.2012	4 984	1 507	3 223	43	9 757
Resultat etter skatt			1 331	30	1 361
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			325		325
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			13		13
Årets utvidede resultat			1 669	29	1 698
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-3		-3
Utbytte år 2011, endelig besluttet i 2012			-299		-299
Omsetning egne aksjer	-5	-3	1		-7
Rettet emisjon	1 406	113	2		1 521
Kostnader emisjon		-30			-30
Transaksjoner med aksjonærene	1 401	80	-296		1 185
Egenkapital 31.12.2012	6 385	1 587	4 593	72	12 637
Resultat etter skatt			1 769	91	1 860
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning			-58		-58
Verdiregulering aksjer tilgjengelig for salg				-1	-1
Andel utvidet resultat tilknyttede selskap			4		4
Årets utvidede resultat			1 715	90	1 805
Korrigert egenkapital i tilknyttede selskap			-11		-11
Utbytte år 2012, endelig besluttet i 2013			-384		-384
Omsetning egne aksjer	4	5			9
Transaksjoner med aksjonærene	4	5	-384		-375
Egenkapital 31.12.2013	6 389	1 592	5 913	162	14 056

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(tall i mill kroner)

Morbank				Konsern	
2012	2013		Note	2013	2012
-7 632	-10 382	Endring utlån til kunder	8	-10 760	-8 145
4 339	4 724	Renteinnbetalinger på utlån til kunder		5 116	4 698
3 542	4 084	Endring innskudd fra kunder	33	4 073	3 552
-1 893	-1 777	Renteutbetalinger på innskudd fra kunder		-1 764	-1 872
-920	-2 220	Endring fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner	7	-2 048	-336
-110	-327	Renter på fordring og gjeld til kredittinstitusjoner		-501	-291
1 174	-2 380	Endring sertifikater og obligasjoner	27	-2 388	1 173
628	530	Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner		530	628
795	893	Provisjonsinnbetalinger		1 405	1 257
150	125	Kursgevinster ved omsetning trading		125	150
-1 340	-1 376	Utbetalinger til drift		-1 837	-1 746
-58	-132	Betalt skatt	25	-209	-130
-221	1 530	Andre tidsavgrensninger		1 552	-455
-1 546	-6 708	A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter		-6 706	-1 517
-47	-61	Investering i varige driftsmidler	31	-73	-67
24	15	Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	31	15	33
-563	-177	Langsiktige investeringer i aksjer		-203	-563
-	338	Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer		363	-
364	442	Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer		442	364
-222	557	B Netto likviditetsendring investering		544	-233
14 999	15 830	Opptak av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	34	15 830	14 999
-11 083	-8 330	Tilbakebetaling - utstedelse av verdipapirer		-8 330	-11 083
-1 011	-820	Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-820	-1 009
825	499	Opptak av ansvarlige lån	37	499	825
-1 528	-694	Tilbakebetaling - ansvarlig lånekapital	37	-694	-1 528
-241	-220	Renteutbetalinger på ansvarlige lån		-220	-241
1 521	-	Emisjon aksjer	40	-	1 521
-299	-384	Utbytte til aksjeeiere		-384	-299
3 183	5 881	C Netto likviditetsendring finansiering		5 881	3 185
1 415	-270	A+B+C Netto endring likvider i året		-281	1 435
381	1 796	Likviditetsbeholdning 1.1.		1 823	388
1 796	1 526	Likviditetsbeholdning 31.12.		1 542	1 823
		Likviditetsbeholdning spesifisert			
1 314	1 265	Kontanter og fordringer på sentralbanken		1 265	1 314
482	261	Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid		277	509
1 796	1 526	Likviditetsbeholdning 31.12.		1 542	1 823

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanken, samt den del av sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer i kredittinstitusjoner. Kontantstrømoppstillingen viser hvordan morbanken og konsernet har fått tilført likvide midler og hvordan disse er brukt.

Totalt ble likviditetsbeholdningen i konsernet redusert med 281 mill kroner i 2013.

NOTE 1 GENERELL INFORMASJON

Konsernet SpareBank 1 SR-Bank består av morbanken SpareBank 1 SR-Bank ASA ("Banken") samt datterselskapene; SpareBank 1 SR-Finans AS, EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS, SR-Investering AS, SR-Forretningservice AS, SR-Forvaltning AS, Kvinnherad Sparebank Eigedom AS, Finansparken Bjergsted AS, og datterdatterselskapet EiendomsMegler 1 Drift AS. Pr 31.12.2013 er også Rygir Industrier AS med datterselskaper (overtatte eiendeler) et datterselskap av morbanken.

SpareBank 1 Boligkreditt AS eies av Banken med 26,2 prosent og SpareBank 1 Næringskreditt AS eies av Banken med 27,3 prosent pr 31.12.2013. Disse inkluderes i konsernet som tilknyttede selskaper (TS).

Banken har videre en eierandel på 19,5 prosent i SpareBank 1 Gruppen AS, en eierandel på 23,5 prosent i BN Bank ASA og Alliansesamarbeidet SpareBank 1 DA eies med 17,7 prosent. Disse eierandelene behandles som felleskontrollert virksomhet (FKV). Utover dette eier SpareBanken 1 SR-Bank 17,6 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS og 26,0 prosent av SpareBank 1 Kundesenter AS.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 19,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Nord-Norge og Samarbeidende Sparebanker AS. Øvrige eiere er Sparebanken Hedmark (12,0 prosent) og LO (10,0 prosent). Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. BN Bank ASA eies med 23,5 prosent hver av SpareBank 1 SR-Bank og SpareBank 1 Nord-Norge. SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent og Samarbeidende Sparebanker AS eier 20,0 prosent. Styringsstrukturen for BN Bank ASA er regulert i avtale mellom eierne.

Banken har hovedkontor i Stavanger og har totalt 52 kontorer i fylkene Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder og Hordaland. Noen av kontorene er samlokalisert med EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS. Alle datterselskapene har hovedkontor i Stavanger.

Konsernets hovedvirksomhet er salg og formidling av et bredt spekter av finansielle produkter og tjenester, investeringstjenester, samt leasing og eiendomsmegling.

Konsernregnskapet ble godkjent av styret 6.3.2014. Generalforsamlingen er Bankens øverste organ.

NOTE 2 REGNSKAPSPRINSIPPER

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV ÅRSREGNSKAPET

Morbank- og konsernregnskapet 2013 for SpareBank 1 SR-Bank ("Konsernet") er satt opp i overensstemmelse med Internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som fastsatt av EU. Dette omfatter også fortolkninger fra Den internasjonale fortolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste fortolkningskomité (SIC).

Konsernregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank har vært avlagt etter IFRS regelverket siden 1.1.2005. Det ble først tillatt å bruke samme regelverk for selskapsregnskapene for sparebanker med virkning fra 1.1.2007. Årsregnskapet for 2013 er avlagt etter IFRS regelverket for morbank og konsern.

Målegrunnlaget for både morbank- og konsernregnskapet er historisk kost med følgende modifikasjoner: finansielle derivater, finansielle eiendeler og finansiell gjeld regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av de internasjonale regnskapsstandarder at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige estimater, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for morbank- og konsernregnskapet, er beskrevet i note 3.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til IFRS standarder og fortolkninger obligatoriske for årsregnskap som avlegges pr 31.12.2013. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk i 2013:

Fra 1. januar 2013 har følgende standarder blitt vurdert og tatt i bruk dersom relevante for konsernet :

Endringer i IAS 1 Presentasjon av finansregnskap angående utvidet resultat. Endringen innebærer at poster i utvidet resultat skal grupperes etter hvorvidt de senere kan omklassifiseres til det tradisjonelle resultatet.

Endring av IFRS 7 Finansielle instrumenter - opplysninger angående nettopresentasjon av eiendeler og gjeld. Endringen krever ny noteinformasjon for å muliggjøre sammenligning mellom IFRS-rapporterende foretak og foretak som rapporterer i henhold til US GAAP.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi har som mål å styrke konsistensen og redusere kompleksiteten ved å gi en klar definisjon av virkelig verdi, og er en felles kilde for kravene til måling av virkelig verdi og noteopplysninger til bruk for alle standarder der virkelig verdi er anvendt. Standarden øker ikke bruken av virkelig verdi, men gir veiledning i hvordan den skal fastsettes når virkelig verdi kreves eller tillates av andre standarder.

I 2013 var det ingen nye eller endrede IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger som trådte i kraft som fikk en vesentlig påvirkning på konsernets årsregnskap.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse:

Konsernet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS-er eller IFRIC-fortolkninger.

IFRS 10 Konsoliderte finansregnskap er basert på dagens prinsipper om å benytte kontrollbegrepet som det avgjørende kriteriet for å bestemme om et selskap skal inkluderes i konsernregnskapet. Standarden gir utvidet veiledning til vurderingen av om kontroll er til stede i de tilfeller hvor dette er vanskelig. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 11 Felleskontrollerte ordninger fokuserer på rettighetene og forpliktelsene til partene i ordningen mer enn den juridiske strukturen. Fellesordningene deles i to ulike slag: Felleskontrollerte driftsordninger og Felleskontrollerte virksomheter. Felles drift oppstår når deltakerne har rettigheter over eiendelene og er ansvarlig for forpliktelsene til ordningen. En deltaker i felles drift regnskapsfører sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader. Felles virksomhet oppstår når deltakerne har rettigheter knyttet til netto eiendeler i ordningen. Slike ordninger regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Den såkalte bruttometoden eller proporsjonal konsolidering er ikke lenger tillatt. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 12 Noteopplysninger om investeringer i andre enheter inneholder alle noteopplysninger for eierinteresser i andre enheter inkludert fellesordninger, tilknyttede selskap, strukturerte enheter og andre selskaper som ikke konsolideres. Endringen antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

Endringer i IAS 36 Verdifall på eiendeler gjelder opplysninger om gjenvinnbart beløp for ikke-finansielle eiendeler. Endringen fjerner enkelte noteopplysningskrav knyttet til gjenvinnbart beløp for kontantgenererende enheter som (ved et uhell) ble innført ved utgivelsen av IFRS 13. Endringen er ikke pliktig før 1. januar 2014 og antas ikke å påvirke regnskapet i vesentlig grad.

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. IFRS 9 ble utgitt i november 2009, oktober 2010 og november 2013. Den erstatter deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i to kategorier: de som skal måles til virkelig verdi og de som skal måles til amortisert kost. Målekategori bestemmes ved første gangs regnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39.

Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell eiendel, skal endringer i virkelig verdi som

skyldes endring i enhetens egen kredittisiko innregnes i utvidet resultat og ikke i det tradisjonelle resultatet, med mindre dette fører til en situasjon der sammenstilling ikke oppnås ("accounting mismatch"). IFRS 9 medfører en rekke endringer og forenklinger som vil føre til at mulighetene for bruk av sikringsbokføring vil øke. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9. Konsernet vil også vurdere virkningen av de resterende deler av IFRS 9 når disse er fullført.

IFRIC 21 Særavgifter regulerer regnskapsføringen av forpliktelser til å betale særavgifter. Fortolkningen gjelder ikke skatt på inntekt. Fortolkningen presiserer hva som er den hendelsen som gir opphav til en regnskapsmessig forpliktelse. Konsernet er ikke pliktig til å betale vesentlige særavgifter, så påvirkningen på regnskapet vil være uvesentlig.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

PRESENTASJONSVALUTA

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er Konsernets funksjonelle valuta. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

DATTERSELSKAP

I morbank regnskapet blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av generalforsamlingen. Overstiger utbyttet/konsernbidraget andel av tilbakeholdt resultat etter kjøpet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, men er i henhold til endring i IAS 27 inntektsført i utbetalingsåret.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter alle datterselskap. Som datterselskap regnes alle enheter hvor Konsernet har bestemmende innflytelse på enhetens finansielle og operasjonelle strategi, normalt gjennom direkte eller indirekte eie av mer enn halvparten av stemmeberettiget kapital. Ved fastsettelse av om det foreligger bestemmende innflytelse inkluderes effekten av potensielle stemmerettigheter som kan utøves eller konverteres på balansedagen. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gir fra seg kontroll.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Ved overtakelse av kontroll i et foretak (virksomhets-sammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse (badwill) inntektsføres ved kjøpet. Konsernet har ikke anvendt IFRS 3 retrospektivt på virksomhets-sammenslutninger som er gjennomført før 1.1.2004.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende, realisert og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som en egen post.

TILKNYTTET FORETAK

Tilknyttet foretak er enheter der Konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Normalt foreligger det betydelig innflytelse når Konsernet har en eierandel på mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

I konsernregnskapet føres nyinvesteringer til anskaffelseskost. Investeringer i tilknyttet selskap inkluderer goodwill/badwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert ved eventuelle senere nedskrivninger.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskap resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringene sammen med andel av ikke resultatførte egenkapitalendringer.

FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET

Felleskontrollert virksomhet kan bestå av felleskontrollert drift, felleskontrollerte eiendeler og felleskontrollerte foretak. Felles kontroll innebærer at Konsernet gjennom avtale utøver kontroll sammen med andre deltakere. Felleskontrollert foretak regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet og etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

UTLÅN OG TAP PÅ UTLÅN

Utlån med flytende rente måles til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost minus tilbakebetalinger på hovedstolen tatt hensyn til transaksjonskostnader, pluss eller minus kumulativ amortisering som følger av en effektiv rentemetode, og fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets forventede levetid.

Fastrentelån til kunder øremerkes ved førstegangs innregning som vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet i henhold til IAS 39.9. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi bokføres over resultatregnskapet som verdiendring. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Banken benytter seg av virkelig verdi opsjon for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

SALG AV UTLÅN

Banken har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom Banken og kredittforetakene, forestår Banken forvaltning

av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med Banken foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra Banken samtidig som Bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Dersom Banken ikke er i stand til å betjene kundene kan retten til betjening og provisjon falle bort. Videre har Banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser, det vurderes derfor at Banken har beholdt reell kontroll over de solgte utlånene basert på IAS 29.30.c. Banken har således verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de solgte utlånene. Banken regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Banken regnskapsfører dertil som en forpliktelse virkelig verdi av gjenværende kredittrisiko knyttet til solgte utlån. Denne er beregnet som svært liten. Banken har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de solgte utlånene. Det vises til beskrivelse i note 9.

VURDERING AV VERDIFALL PÅ FINANSIELLE EIENDELER

På hver balansedag vurderer Konsernet om det eksisterer objektive bevis på forhold som indikerer at forventet kontantstrøm ved første gangs balanseføring ikke vil realiseres og at dermed verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verdita på en finansiell eiendel vurdert til amortisert kost eller gruppe av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall som kan medføre redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet som følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- Mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- Banken innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntakers økonomiske situasjon
- Sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- På grunn av finansielle problemer opphører de aktive markedene for den finansielle eiendelen
- Observerbare data indikerer at det er målbar reduksjon i framtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen enda ikke kan fullt ut identifiseres til en individuell finansiell eiendel i gruppen inkludert:
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen

Konsernet vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom Konsernet bestemmer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell vurdert finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kredittrisiko karakteristik. Gruppen vurderes så samlet for eventuell verdireduksjon. Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn på verdireduksjon, og hvor et verditap identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i en samlet vurdering av verdireduksjon. Se også note 3.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer (eksklusiv framtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens sist fastsatte effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Framtidige kontantstrømmer fra en gruppe av finansielle eiendeler som samlet er vurdert med hensyn på verdireduksjon, estimeres med utgangspunkt i de kontraktmessige kontantstrømmene for gruppen samt historiske tap for eiendeler med lignende kredittrisiko. Historiske tap justeres for eksisterende observerbare data for å kunne ta hensyn til effekter av eksisterende forhold som ikke var tilstede på tidspunktet for de historiske tapene samt justere effekter av tidligere forhold som ikke eksisterer i dag.

MISLIGHOLDTE/TAPSUTSATTE ENGASJEMENTER

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i Konsernets oversikter over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt 90 dager etter forfall, rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer, eller kunden er konkurs. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at Konsernet vil bli påført tap, klassifiseres som tapsutsatte engasjementer.

KONSTATERTE TAP

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte spesifiserte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

OVERTATTE EIENDELER

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar Konsernet i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi og verdien av låneengasjementet justeres tilsvarende. Overtatte eiendeler som skal realiseres, klassifiseres som virksomhet som skal selges beholdninger eller anleggsmidler holdt for salg og regnskapsføres etter relevante IFRS standarder (normalt IAS 16, IAS 38, IAS 39 eller IFRS 5).

LEIEAVTALER

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten "Netto utlån til kunder" i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente.

Konsernet har ikke kontrakter av typen "salg og tilbakeleie" av eiendom, anlegg og utstyr.

VERDIPAPIRER

Verdipapirer består av aksjer og andeler, sertifikater og obligasjoner. Aksjer og andeler klassifiseres enten som holde for omsetning eller som virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Sertifikater og obligasjoner klassifiseres enten som holde for omsetning, som virkelig verdi med verdiendring over resultatet, som holde til forfall eller som fordring. Konsernet benytter kurs på handelsdato ved førstegangsinnregning av verdipapirer.

Alle finansielle instrumenter som er klassifisert som holde for omsetning eller til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, måles til virkelig verdi, og endring i verdi fra inngående balanse resultatføres som inntekt fra finansielle investeringer. Det er Konsernets oppfatning at finansielle instrumenter klassifisert som til virkelig verdi med verdiendring over resultatet gir mer relevant informasjon om verdiene av disse postene i balansen enn om de var vurdert til amortisert kost. De finansielle instrumentene som inngår i denne kategorien blir løpende rapportert og styrt ut fra en vurdering av virkelig verdi.

Sertifikater og obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, eller som fordring måles til amortisert kost ved en effektiv rentemetode. Se omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i tredje kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 Financial instruments - Innregning og måling og IFRS 7 Financial instruments Disclosure. Endringene ble godkjent av EU den 15.10.2008 og fastsatt av Finansdepartementet gjennom forskrift den 16.10.2008. Endringene medførte tillatelse til, under gitte forutsetninger, å reklassifisere finansielle eiendeler i kategoriene holde for omsetning, til virkelig verdi med verdiendring over resultatet og tilgjengelig for salg til kategoriene holde til forfall og lån og fordringer med virkning fra 1.7.2008. Banken valgte å benytte seg av denne muligheten. Instrumenter som omsettes i et aktivt marked, og hvor det normalt finnes observerbare markedspriser ble reklassifisert til kategorien holde til forfall mens instrumenter hvor markedspriser ikke finnes og verdien normalt fastsettes ut fra alternative verdsettelsesmetoder ble reklassifisert til kategorien lån og fordringer. Reklassifiseringen medfører tilbakeføring av urealisert tap på reklassifiseringstidspunktet. Det tilbakeførte beløp amortiseres over det enkelte instruments gjenværende løpetid og inngår i linjen renteinntekter/-kostnader. Reklassifiseringen gjennomføres med bakgrunn i de store og unormale kurssvingninger som har oppstått på grunn av urolighetene i finansmarkedene. Banken har tradisjonelt deponert en større del av porteføljen i Norges Bank og beholdt disse obligasjonene til forfall. Disse obligasjonene har generelt hatt svært høy kredittverdighet

og unormale kursutslag virker derfor, etter bankens oppfatning, forstyrrende inn på perioderesultatet. Det foreligger både evne og vilje til å holde den reklassifiserte porteføljen til forfall.

DERIVATER OG SIKRING

Derivater består av valuta- og renteinstrumenter. Derivater føres til virkelig verdi over resultatet.

Konsernet benytter derivater i operasjonell og regnskapsmessig (innlån) sikringsøyemed for å minimere renterisiko på fastrenteinstrumenter (fastrenteinnlån, fastrenteutlån), obligasjoner (eiendel og gjeld) og sertifikater (eiendel og gjeld). Sikringens effektivitet vurderes og dokumenteres både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved virkeligverdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi men for sikringsobjektet regnskapsføres endringer i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen. Se note 28 for ytterligere opplysninger.

GOODWILL/BADWILL

Goodwill er den positive forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet er inkludert i investeringen, og testes for nedskrivning som en del av balanseført verdi på investeringen. Goodwill avskrives ikke, men er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå der det er mulig å identifisere kontantstrømmer. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke.

I de tilfeller hvor anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet er lavere enn virkelig verdi av bankens andel av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet, såkalt badwill, inntektsføres differansen umiddelbart og inngår i inntekter fra eierinteresser.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til kostpris fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til kostpris fratrukket nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader knyttet til kjøpet av eiendelen. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris fratrukket eventuell restverdi over driftsmidlenes brukstid.

Tomt, bygning eller deler av bygning som innehas av Konsernet for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. For bygninger hvor Konsernet benytter vesentlige deler til egen virksomhet er ikke noen del av eiendommen behandlet som investeringseiendom, selv om en mindre del er utleid. Konsernet har valgt å regnskapsføre investeringseiendommene etter kostmetoden.

VIRKSOMHET/EIENDELER SOM SKAL SELGES

Disse postene i balansen inneholder konsernets eiendeler som er besluttet solgt. Postene inneholder eiendeler og gjeld knyttet til

overtatte eiendeler, samt eiendomsselskaper som skal syndikeres og selges ut i andeler til kunder. Posten er vurdert til virkelig verdi.

INNLÅN

Innlån regnskapsføres første gang til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag for transaksjonsutgifter. Innlån med flytende rente måles deretter til amortisert kost og eventuell over-/underkurs blir periodisert over løpetiden. Innlån med fast rente vurderes til virkelig verdi med neddiskontering etter gjeldende rentekurve, dog ikke hensyntatt endringer i egne kredittspreader og transaksjonskostnader da konsernet benytter virkeligverdisikring på slike innlån. Innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner vurderes til amortisert kost.

PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank har ulike pensjonsordninger, både innskuddsordninger og ytelsesordninger.

Ytelsesbasert pensjonsavtale

En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelsesordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjoneringstidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningen er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som anvender lineærmetoden ("unit credit method") ved beregningene. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket for nye medlemmer fra og med 1.4.2011.

Innskuddsbasert pensjonsavtale

Ved innskuddsplaner betaler selskapet inn faste bidrag til et forsikringsselskap. Selskapet har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler dersom det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelser som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

USIKRE FORPLIKTELSER

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Brutto latent forpliktelse framgår av note 35. Tapsvurderinger skjer som ledd i vurderingen av tap på utlån og etter de samme prinsipper og rapporteres sammen med disse, jfr. note 11. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig. Det gis opplysninger om usikre forpliktelser som ikke fyller kriteriene for balanseføring dersom de er vesentlige.

Avsetning for restruktureringsutgifter foretas når Konsernet har en avtalemessig eller rettslig forpliktelse.

ANSVARLIGE LÅN OG FONDSOBLIGASJONER

Ansvarlige lån har prioritet etter all annen gjeld. Tidsbegrenset ansvarlig lån kan telle med 50 prosent av kjernekapitalen i kapitaldekningen, mens evigvarende ansvarlige lån kan telle med inntil 100 prosent av kjernekapitalen. Ansvarlige lån klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet eller amortisert kost slik som andre langsiktige lån. Banken benytter seg av virkelig verdi sikring for måling av fastrente lån, da dette i stor grad vil eliminere inkonsistens i måling av sammenstilte instrumenter i balansen.

En fondsobligasjon er en obligasjon med pålydende rente, men Konsernet har ikke plikt til å betale ut renter i en periode hvor det ikke utbetales utbytte, og investor har heller ikke senere krav på renter som ikke er utbetalt, det vil si rentene akkumuleres ikke. Fondsobligasjon er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 eller 35 prosent av samlet kjernekapital avhengig av type fondsobligasjon. Finanstilsynet kan kreve at fondsobligasjonene skrives ned proporsjonalt med egenkapitalen dersom bankens kjernekapitaldekning faller under 5 prosent eller kapitaldekningen faller under 8 prosent. Nedskrevne beløp på fondsobligasjonene skal være skrevet opp før det kan utbetales utbytte til aksjonærene eller egenkapitalen skrives opp. Fondsobligasjoner klassifiseres som ansvarlig lånekapital i balansen og måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

UTBYTTE

Utbytte bokføres som egenkapital i perioden fram til det er vedtatt av bankens generalforsamling.

RENTEINNETEKTER OG -KOSTNADER

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet kontantstrøm, over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimerer man kontantstrømmeffekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til framtidige kredittap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs.

Dersom en finansiell eiendel blir nedskrevet for tap blir ny effektiv rente beregnet basert på justert estimert kontantstrøm.

Renteinntekter og rentekostnader på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres som henholdsvis renteinntekter og rentekostnader. Øvrige verdiendringer klassifiseres som inntekter fra finansielle instrumenter.

PROVISJONSINNETEKTER OG -KOSTNADER

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes.

Det samme gjelder for løpende forvaltningstjenester. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i Konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

TRANSASJONER OG BALANSEPOSTER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved kursen på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av balanseposter i valuta på balansedagen resultatføres. Gevinst og tap knyttet til omregning av andre poster enn pengeposter, innregnes på samme måte som den tilhørende balansepost. For balanseposter benyttes kurs på balansedagen.

SKATT

Skattekostnad består av betalbar skatt og utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat.

Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes utsatt skatteforpliktelse eller -fordel på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes likevel ikke forpliktelse eller fordel ved utsatt skatt på goodwill som ikke gir skattemessige fradrag, og heller ikke på førstegangsinnregnede poster som verken påvirker regnskapsmessig eller skattepliktig resultat.

Det beregnes utsatt skattefordel på framførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes framtidig skattepliktige resultater som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkte metoden.

SEGMENTRAPPORTERING

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Et geografisk marked (segment) er en del av virksomheten som leverer produkter og tjenester innenfor et avgrenset geografisk område som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre geografiske markeder. Konsernledelsen anses i henhold til segmentrapportering som øverste beslutningsmyndighet. Tallene i segmentrapporteringen baserer seg på internrapportering til konsernledelsen.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap, generalforsamling og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre dette.

Hendelser fram til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning til stede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for framleggelse.

Styrets forslag til utbytte framgår av årsberetningen og note 42. Foreslått utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er endelig vedtatt.

NOTE 3 KRITISKE ESTIMATER OG VURDERINGER VEDRØRENDE BRUK AV REGNSKAPSPRINSIPPER

TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Konsernet foretar en årlig evaluering av hele bedriftsmarkedsporteføljen. Store engasjement, engasjement i mislighold og engasjement med høy risiko evalueres kvartalsvis. Lån til privatpersoner evalueres når det er misligholdt med mer enn 60 dager. Større engasjement med mislighold evalueres kvartalsvis.

Konsernets systemer for risikoklassifisering er omtalt under finansiell risikostyring.

Konsernet nedskriver individuelt dersom det foreligger en objektiv hendelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og den objektive hendelsen medfører redusert framtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Objektiv hendelse vil kunne være mislighold, konkurs, illikviditet eller andre vesentlige finansielle problemer.

Individuelle nedskrivninger beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av framtidig kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuell nedskrivning. Senere renteendringer hensyntas for låneavtaler med flytende rente i den grad dette påvirker forventet kontantstrøm.

Gruppevise nedskrivninger beregnes på grupper av utlån der det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet etter første gangs balanseføring av utlånene. Objektive bevis omfatter observerbare data som fører til en målbar reduksjon i estimerte framtidige kontantstrømmer fra utlånsgruppen. Utviklingen i misligholdssannsynlighet er et slikt objektivt bevis som benyttes for å identifisere et mulig nedskrivningsbehov. Der det er identifisert behov for gruppevise nedskrivninger skal tap på utlån beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene neddiskontert med effektiv rente. For å beregne denne forskjellen (som tilsvarer nivået på de gruppevise nedskrivningene) tas det utgangspunkt i utlånenes forventede tap.

Vurdering av individuelle og gruppemessige nedskrivninger vil alltid baseres på en betydelig grad av skjønn. Prediksjoner basert på historisk informasjon kan vise seg å bli feil fordi man aldri kan vite med sikkerhet hvilken relevans historiske data har som beslutningsgrunnlag. Hvor sikkerhetsverdier er knyttet til spesielle objekter eller bransjer som er i krise, vil sikkerheter måtte realiseres i lite likvide markeder og vurdering av sikkerhetsverdier kan i slike tilfeller være beheftet med betydelig usikkerhet.

VIRKELIG VERDI PÅ EGENKAPITALINTERESSER

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. For eiendeler som klassifiseres som tilgjengelig for salg vil ikke dette nødvendigvis være tilfellet. Tilsvarende vil markedsverdier for eiendeler og forpliktelser som regnskapsføres til amortisert kost og som framkommer i noter, kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak av noen få

aksjer er det norske aksjemarkedet lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

VIRKELIG VERDI PÅ DERIVATER

Virkelig verdi av derivater framkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, for eksempel renter og valuta, innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende.

PENSJONER

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater hvor avkastning på pensjonsmidlene, framtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i G (Folketrygdens grunnbeløp) og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Usikkerheten er i stor grad knyttet til bruttoforpliktelsen og ikke til den nettoforpliktelsen som framkommer i balansen. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil løpende føres direkte mot egenkapitalen.

INNETTSSKATT

Ved fastsettelse av inntektsskatten i konsernet er det påkrevd betydelig bruk av skjønn. For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet balansefører skatteforpliktelser knyttet til framtidige avgjørelser i skatte- og tvistesaker basert på om ytterligere inntektsskatt vil påløpe. Hvis det endelige utfallet i en sak avviker fra opprinnelig avsatt beløp, vil avviket påvirke regnskapsført skattekostnad og avsetning for utsatt skatt i den perioden avviket fastslås.

fortsettelse note 4

2012	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital- marked	Konsern- føringer	Eiendoms- Megler 1	SR- Finans	Øvrig virksomhet	Elimin- eringer	SR-Bank Konsern
Renteinntekter	1 852	1 476	690	1 109	19	352	2	-199	5 300
Rentekostnader	954	610	632	1 372	13	169	1	-192	3 558
Netto renteinntekter*	898	866	58	-264	6	183	1	-7	1 742
Provisjonsinntekter	775	257	58	-22	-	3	77	-42	1 105
Provisjonskostnader	48	25	3	4	-	14	21	-39	76
Andre driftsinntekter	-	-	-	13	426	-	-	-3	437
Netto provisjons- og andre inntekter	726	232	54	-12	426	-11	56	-5	1 466
Utbytte	-	-	6	19	-	-	-	-	25
Inntekter fra eierinteresser	-	-	-	339	-	-	-	-74	265
Netto inntekter fra finansielle investeringer	10	18	150	91	-	-	19	-	288
Netto inntekter fra finansielle investeringer	10	18	156	449	-	-	19	-74	578
Personalkostnader	394	173	55	226	190	29	21	-7	1 082
Administrasjonskostnader	114	23	11	213	43	9	3	-	417
Andre driftskostnader	80	24	7	141	113	10	8	6	389
Sum driftskostnader før tap på utlån	588	220	73	580	346	48	32	-1	1 888
Driftsresultat før tap på utlån	1 046	894	194	-408	87	124	44	-85	1 898
Endring individuell nedskrivning utlån og garantier	6	152	-	-	-	9	-	-	167
Endring gruppenedskrivning utlån og garantier	3	-33	-	-	-	-	-	-	-30
Driftsresultat før skatt	1 037	775	194	-408	87	115	44	-85	1 761
*Netto renteinntekter									
Netto eksterne renteinntekter	898	866	59	-264	-13	-169	2	363	1 742
Netto interne renteinntekter	-	-	-	-	19	352	-1	-370	-
Netto renteinntekter	898	866	59	-264	6	183	1	-7	1 742
Balanse									
Brutto utlån til kunder	54 526	47 148	-	1 833	-	6 073	-	-67	109 513
Individuelle nedskrivninger	-97	-264	-	-	-	-62	-	-	-423
Nedskrivninger på grupper av utlån	-22	-261	-	-4	-	-45	-	-	-332
Andre eiendeler	-	-	646	36 665	208	104	348	-5 186	32 785
Sum eiendeler pr segment	54 407	46 623	646	38 494	208	6 070	348	-5 253	141 543
Innskudd fra kunder	38 865	25 391	-	3 500	-	-	-	-162	67 594
Annen gjeld ¹⁾	15 542	21 232	646	23 698	148	5 534	197	-5 685	61 312
Sum gjeld pr segment	54 407	46 623	646	27 198	148	5 534	197	-5 847	128 906
Egenkapital	-	-	-	11 296	60	536	151	594	12 637
Sum gjeld og egenkapital pr segment	54 407	46 623	646	38 494	208	6 070	348	-5 253	141 543
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	48 155	533	-	-	-	-	-	-	48 688

¹⁾ Annen gjeld inneholder allokert mellomregning mellom segmentene.

Mellomregningsrenter for personmarkeds- og bedriftsmarkedsdivisjonen fastsettes med basis i en forventet observerbar markedsrente (NIBOR) med tillegg for forventede merkostnader knyttet til konsernets langsiktige finansiering (kredittpremie). Avvik mellom konsernets faktiske finansieringskostnader og de anvendte mellomregningsrentene elimineres i konsernføringer. I 2013 har konsernets reelle finansieringskostnad vært høyere enn mellomregningsrentene, hovedsakelig på grunn av fallende NIBOR.

fortsettelse note 4

Konsernet opererer hovedsakelig i et geografisk avgrenset område fra Grimstad i sørøst til Bergen i nordvest. I tillegg er viktige eiendelsklasser (utlån og innskudd) fordelt geografisk i egne noter under innskudd og utlån.

Geografisk fordeling	Rogaland		Agder		Hordaland		SR-Bank Konsern	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Netto renteinntekter	1 704	1 367	173	162	242	213	2 119	1 742
Netto provisjons- og andre inntekter	1 560	1 214	162	132	102	120	1 824	1 466
Netto inntekter fra finansielle investeringer	553	573	1	4	1	1	555	578
Driftskostnader før tap på utlån	1 776	1 607	142	136	101	145	2 019	1 888
Driftsresultat før tap på utlån	2 041	1 547	194	162	244	189	2 479	1 898
Tap på utlån og garantier	-9	80	25	33	116	24	132	137
Driftsresultat før skatt	2 050	1 467	169	129	128	165	2 347	1 761
Brutto utlån til kunder	95 157	86 223	11 746	10 785	13 370	12 505	120 273	109 513
Individuelle nedskrivninger	-182	-250	-88	-90	-176	-83	-446	-423
Nedskrivninger på grupper av utlån	-290	-323	-5	-4	-7	-5	-302	-332
Andre eiendeler	37 427	32 760	14	11	19	14	37 460	32 785
Sum eiendeler	132 112	118 410	11 667	10 702	13 206	12 431	156 985	141 543
Innskudd fra kunder	63 312	60 489	3 134	2 835	5 221	4 270	71 667	67 594
Annen gjeld ¹⁾	54 889	45 403	8 470	7 815	7 903	8 094	71 262	61 312
Sum gjeld	118 201	105 892	11 604	10 650	13 124	12 364	142 929	128 906
Egenkapital	13 911	12 518	63	52	82	67	14 056	12 637
Sum gjeld og egenkapital	132 112	118 410	11 667	10 702	13 206	12 431	156 985	141 543
Sum utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	39 967	42 210	4 294	4 290	2 128	2 188	46 389	48 688

NOTE 5 KAPITALDEKNING

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
6 394	6 394	Aksjekapital	6 394	6 394
-9	-5	- Egne aksjer	-5	-9
1 587	1 592	Overkursfond	1 592	1 587
384	409	Avsatt utbytte	409	384
72	162	Fond for urealiserte gevinster	162	72
2 868	4 152	Annen egenkapital	5 504	4 209
11 296	12 704	Sum balanseført egenkapital	14 056	12 637
		Kjernekapital		
-	-	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-43	-56
-1	-	Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg	-	-1
-384	-409	Fradrag for avsatt utbytte	-409	-384
-462	-401	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-104	-17
-278	-353	50 % fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-356	-319
-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-587	-727
2 242	1 823	Fondsobligasjon	1 954	2 374
12 413	13 364	Sum kjernekapital	14 511	13 507
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
-	-	Fondsobligasjon utover 15 og 35 %	-	-
1 876	2 100	Tidsbegrenset ansvarlig kapital	2 451	2 124
-462	-401	50 % fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-104	-17
-278	-353	50 % fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-356	-319
-	-	50 % kapitaldekningsreserve	-587	-727
1 136	1 346	Sum tilleggskapital	1 404	1 061
13 549	14 710	Netto ansvarlig kapital	15 915	14 568
		Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II		
2 328	2 254	Engasjement med spesialiserte foretak	2 254	2 328
2 346	2 179	Engasjement med øvrige foretak	2 179	2 346
32	44	Engasjement med massemarked SMB	52	39
400	461	Engasjement med massemarked personer	857	796
55	53	Engasjement med øvrige massemarked	61	58
619	662	Egenkapitalposisjoner	-	-
5 780	5 653	Sum kredittrisiko IRB	5 403	5 567
168	183	Gjeldsrisiko	167	149
44	54	Egenkapitalrisiko	54	44
-	-	Valutarisiko	-	-
207	202	Engasjementer beregnet etter øvrig markedsrisiko	294	277
366	379	Operasjonell risiko	457	447
-	-	Overgangsordning	1 159	908
423	432	Engasjementer beregnet etter standardmetoden kredittrisiko	1 629	1 624
-74	-64	Frdrag	-117	-119
6 914	6 839	Minimumskrav ansvarlig kapital	9 046	8 897
15,68 %	17,21 %	Kapitaldekning	14,07 %	13,10 %
14,36 %	15,63 %	- herav kjernekapital	12,83 %	12,15 %
1,31 %	1,57 %	- herav tilleggskapital	1,24 %	0,95 %
11,77 %	13,50 %	Ren kjernekapital, overgangsregler	11,11 %	10,01 %
14,36 %	15,63 %	Kjernekapitaldekning IRB	14,72 %	13,53 %
11,77 %	13,50 %	Ren kjernekapitaldekning, IRB	12,74 %	11,15 %

Minstekrav til kapitaldekning er 8 prosent. Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital får redusert egenkapitalverdien med 20 prosent hvert år de siste 5 årene før forfall. I den grad konsernet har ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner, går denne direkte til fradrag i konsernets egen ansvarlige kapital for den del som overstiger 2 prosent av mottakende finansinstitusjons ansvarlige kapital. Har konsernet ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner som utgjør mindre enn 2 prosent av den enkelte finansinstitusjons ansvarlige kapital, kommer summen av slik kapital til fradrag i konsernets ansvarlige kapital for den del som overstiger 10 prosent av konsernets ansvarlige kapital. Dersom konsernet har fått pålegg om 100 prosent kapitaldekningsreserve på bestemte eiendeler skal et beløp tilsvarende eiendelens bokførte verdi trekkes fra i den ansvarlige kapitalen og i beregningsgrunnlaget. Beregningsgrunnlaget vektet i henhold til risiko.

NOTE 6 FINANSIELL RISIKOSTYRING

Kjernevirksomheten til banknæringen er å skape verdier gjennom å ta bevisst og akseptabel risiko. SpareBank 1 SR-Bank bruker betydelige ressurser på å videreutvikle risikostyringssystemer og prosesser i tråd med ledende internasjonale praksis.

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko:

Kredittrisiko: risikoen for tap som følge av kundens manglende evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser

Likviditetsrisiko: risikoen for at konsernet ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader

Markedsrisiko: risikoen for tap som skyldes endringer i observerbare markedsvariabler som renter, valutakurser og verdipapirmarkeder

Operasjonell risiko: risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser

Eierisiko: risikoen for at SpareBank 1 SR-Bank blir påført negative resultat fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til disse selskapene. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse

Compliance risiko: risikoen for at konsernet pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter

Forretningsrisiko: risikoen for uventede inntekts- og kostnadssvingninger som følge av endringer i eksterne forhold som markedsituasjonen eller myndighetenes reguleringer

Omdømme risiko: risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjemarked og myndigheter

Strategisk risiko: risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger

Konsentrasjonsrisiko: risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunde, bransje eller geografisk område. Konsentrasjonsrisiko på tvers er eksponeringer som kan oppstå på tvers av ulike risikotyper eller forretningsområder i konsernet, for

eksempel på grunn av en felles underliggende risikodriver (for eksempel oljepris)

Risiko- og kapitalstyringen i SpareBank 1 SR-Bank støtter opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse, og sikrer samtidig finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette oppnås gjennom en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av:

- Høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe en optimal kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad
- Utnyttelse av synergi- og diversifiseringseffekter

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på ulike elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer konsernet på. Hovedelementene er beskrevet nedenfor.

Konsernets strategiske målbidde: SpareBank 1 SR-Bank skal være Sør- og Vestlandets mest attraktive leverandør av finansielle tjenester basert på:

- Gode kundeopplevelser
- Sterk lagfølelse og profesjonalitet
- Lokal forankring og beslutningskraft
- Soliditet, lønnsomhet og tillit i markedet

Risikoidentifikasjon og risikoanalyse: Prosessen for risikoidentifikasjon tar utgangspunkt i konsernets strategiske målbidde. Prosessen er framoverskuende og dekker alle vesentlige risikoområder. For de områder hvor effekten av de etablerte kontroll- og styringstiltakene ikke vurderes som tilfredsstillende implementeres det forbedringstiltak. Sannsynlighetsreducerende tiltak skal prioriteres foran konsekvensreducerende tiltak.

Kapitalallokering: Avkastningen på risikojustert kapital er et av de viktigste strategiske resultatmålene i den interne styringen av SpareBank 1 SR-Bank. Dette innebærer at forretningsområdene tildeles kapital i henhold til den beregnede risikoen ved virksomheten og at det foretas en løpende oppfølging av kapitalavkastningen.

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for risikojustert kapital for å kunne dekke uventede tap. Forventet tap er det man statistisk sett må forvente

å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode (langiktig utfall). Risikoustert kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener det trenger for å dekke den faktiske risikoen konsernet har påtatt seg.

Konsernet har fastsatt at den risikousterte kapitalen i utgangspunktet skal dekke 99,99 prosent av mulige uventede tap. For eierrisikoen i SpareBank 1 Gruppen AS er det valgt et konfidensnivå på 99,5 prosent som følge av at risikoen i stor grad består av forsikringsrisiko med en annen tapsfordeling. Et konfidensnivå på 99,5 prosent for forsikringsrisiko er i tråd med det internasjonale Solvency II-regelverket. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av risikoustert kapital, og det benyttes også bruk av kvalitative vurderinger.

Finansiell framskrivning og stresstesting: Med utgangspunkt i det strategiske målbildet og forretningsplanen utarbeides det en framskrivning av forventet finansiell utvikling for de neste 5 årene. I tillegg gjennomføres det en framskrivning av en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag i økonomien. For å vurdere konsekvensene av et alvorlig økonomisk tilbakeslag for SpareBank 1 SR-Bank fokuserer konsernet i betydelig grad på de områder av økonomien som påvirker den finansielle utviklingen. Dette er først og fremst utvikling i kredittetterspørsel, aksjemarkedet, rentemarkedet og utvikling i kreditttrisikoen. I tillegg til å ha konsekvenser for avkastningen på de underliggende eiendeler vil et alvorlig økonomisk tilbakeslag også ha konsekvenser for kundenes spareadferd. Formålet med framskrivningen er å beregne hvordan den finansielle utviklingen i aktiviteter og makroøkonomi påvirker konsernets finansielle utvikling, herunder egenkapitalavkastning, fundingsituasjon og kapitaldekning.

Evaluerings og tiltak: Analysene skal gi administrasjonen og styret tilstrekkelig risikoforståelse slik at de kan vurdere om konsernet har en akseptabel risikoprofil, og om konsernet er tilstrekkelig kapitalisert i henhold til risikoprofil og strategiske mål.

SpareBank 1 SR-Bank utarbeider kapitalplaner for å få en langiktig og effektiv kapitalstyring samt sikre at konsernet har en forsvarlig kapitaldekning ut fra risikoeksponeringen. Kapitalplanen tar hensyn til både forventet utvikling og en situasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag over flere år. SpareBank 1 SR-Bank har i tillegg utarbeidet beredskapsplaner for å i størst mulig grad kunne håndtere slike kritiske situasjoner.

Rapportering og oppfølging: Konsernets overordnede risikoeksponering og risikoutvikling følges opp gjennom periodiske risikorapporter til administrasjonen og styret. Overordnet risikoovervåking og rapportering foretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen rapporterer direkte til administrerende direktør.

Organisering og organisasjonskultur: SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha en sterk organisasjonskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring. Organisasjonskulturen omfatter ledelsesfilosofi og menneskene i organisasjonen med deres individuelle egenskaper som integritet, verdigrunnlag og etiske

holdninger. En mangelfull organisasjonskultur kan vanskelig kompenseres med andre kontroll- og styringstiltak. SpareBank 1 SR-Bank har derfor etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert og gjort kjent i hele organisasjonen.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av uavhengighet i risikostyring, og ansvaret for risikostyring er derfor fordelt mellom ulike roller i organisasjonen.

RISIKOEKSPONERING I SPAREBANK 1 SR-BANK

SpareBank 1 SR-Bank eksponeres for ulike typer risiko, og de viktigste risikoene er beskrevet nedenfor:

Kreditttrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementoppfølging og porteføljestyling. Konsernets kredittstrategi består av overordnede kredittstrategiske rammer for å sikre en diversifisert portefølje og en tilfredsstillende risikoprofil. Rammene setter grenser for misligholdssannsynlighet, forventet tap, risikoustert kapital og hvor stor andel av samlet utlånseksponering som kan være mot bedriftsmarkedet.

Konsernet har et særskilt fokus på konsentrasjonsrisiko knyttet til eksponeringen mot store enkeltkunder og mot enkeltbransjer. For å unngå uønsket konsentrasjonsrisiko setter de kredittstrategiske rammene også begrensninger knyttet til eksponering og risikoprofil på porteføljnivå, og for ulike bransjer og enkeltkunder. Disse begrensningene kommer i tillegg til de rammene som "Forskrift om store engasjementer" fastsetter. De kredittpolitiske retningslinjene fastsetter minimumskrav som gjelder for alle typer finansiering, unntatt for engasjementer innvilget som ledd i utøvelse av særskilte kredittsikringsfullmakter. I tillegg til de generelle kredittpolitiske retningslinjene, er det utarbeidet et sett av mer spesifikke kredittpolitiske retningslinjer knyttet til bransjer eller segmenter som kan innebære en særskilt risiko. Eksempelvis settes det ved finansiering av eiendomsengasjementer minimumskrav til henholdsvis egenkapital, forhåndssalg på boligprosjekter og finansieringsgrad i forhold til leieinntekter på eiendom for utleie.

Styret er ansvarlig for konsernets låne- og kredittinnvilgelser, men delegerer innen visse rammer kredittfullmaktene til administrerende direktør, som igjen kan videredelegere disse innenfor egne fullmakter. De delegerte kredittfullmaktene er knyttet opp mot et engasjements forventede tap og dets misligholdssannsynlighet. Fullmaktene er personlige. Kredittbehandlingsrutinene regulerer i detalj alle forhold knyttet til konsernets kredittgivning og engasjementsoppfølging.

Konsernet bruker kredittmodeller for risikoklassifisering, risikoprising og porteføljestyring. Risikoklassifiseringssystemet baserer seg på følgende hovedkomponenter:

1. Sannsynlighet for mislighold: Kundene blir klassifisert i misligholdsklasser ut fra sannsynligheten for mislighold i løpet av en 12 måneders periode basert på et langsiktig utfall. Misligholdssannsynligheten beregnes på grunnlag av historiske dataserier for finansielle nøkkeltall knyttet til inntjening og tæring, samt på grunnlag av ikke finansielle kriterier som alder og alder. For å gruppere kundene etter misligholdssannsynlighet benyttes det ni misligholdsklasser (A – I). I tillegg har konsernet to misligholdsklasser (J og K) for kunder med misligholdte og/eller nedskrevne engasjement.
2. Eksponering ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse som angir konsernets eksponering mot kunden ved mislighold. Denne eksponeringen består av henholdsvis utlånsvolum, garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer. Garantier og innvilgede, men ikke trukne rammer på bedriftskunder multipliseres med en konverteringsfaktor på 75 prosent. For personkunder blir innvilgede, men ikke trukne rammer multiplisert med en konverteringsfaktor på 100 prosent.
3. Tapsgrad ved mislighold: Dette er en beregnet størrelse av hvor mye konsernet potensielt kan tape dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Vurderingen tar hensyn til verdien av underliggende sikkerheter og de kostnadene konsernet har ved å drive inn misligholdte engasjement. Konsernet fastsetter realisasjonsverdien på stille sikkerheter på bakgrunn av egne erfaringer over tid, og slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en lavkonjunktur. Det benyttes sju klasser (1 – 7) for klassifisering av engasjementer i henhold til tapsgrad ved mislighold.

Konsernet driver kontinuerlig videreutvikling og etterprøving av risikostyringssystemet og kredittinnvilgelsesprosessen for å sikre at dette holder en god kvalitet over tid. Den kvantitative valideringen skal sikre at de benyttede estimater for misligholdssannsynlighet, eksponering ved mislighold og tapsgrad ved mislighold holder en tilstrekkelig god kvalitet. Det gjennomføres analyser som vurderer modellenes evne til å rangere kundene etter risiko (diskriminerings-evne), og evnen til å fastsette riktig nivå på risikoparameterne. I tillegg analyseres stabiliteten i modellenes estimater og modellenes konjunkturfølsomhet. Den kvantitative valideringen vil i enkelte tilfeller suppleres med mer kvalitative vurderinger, dette gjelder særlig dersom tilfanget av statistiske data er begrenset.

I tillegg til kredittrisikoen i utlånporteføljen har konsernet kredittrisiko gjennom likviditetsreserveporteføljen. Denne porteføljen skal i hovedsak bestå av obligasjoner og sertifikater med lav risiko som kvalifiserer for låneadgang i Norges Bank. Konsernet eksponeres også for kredittrisiko gjennom porteføljen i SpareBank 1 SR-Finans AS som består fortrinnsvis av leasing og billån. Porteføljen utgjør om lag 5 prosent av total utlånseksponering. For ytterligere informasjon vises til notene 7 – 14.

Likviditetsrisiko styres gjennom konsernets overordnede likviditetsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig.

Likviditetsstyringen bygger på konservative rammer og gjenspeiler konsernets moderate risikoprofil. Det er konsernets treasuryavdeling som har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring og compliance overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til likviditetsstrategien.

Konsernets utlån finansieres hovedsaklig med kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Likviditetsrisikoen begrenses ved at verdipapirgjelden fordeles på ulike markeder, innlånskilder, instrumenter og løpetider. Salg av godt sikrede boliglån til SpareBank 1 Boligkreditt AS bidrar til å dempe finansieringsbehovet og dermed likviditetsrisikoen i SpareBank 1 SR-Bank.

For ytterligere informasjon vises til note 17 og 18.

Markedsrisiko styres gjennom markedsrisikostategien som definerer konsernets risikovilje. Strategien med tilhørende spesifikasjon av nødvendige risikorammer, rapporteringslinjer og fullmakter behandles og godkjennes av styret minimum årlig.

Markedsrisiko i SpareBank 1 SR-Bank relateres i all hovedsak til konsernets langsiktige investeringer i verdipapirer. I tillegg har konsernet en viss eksponering for markedsrisiko fra handelsaktiviteter i rente- og valutamarkedene, samt fra aktiviteter som understøtter ordinær innlåns- og utlånsvirksomhet. Konsernets markedsrisiko måles og overvåkes med bakgrunn i konservative rammer som fornyes og godkjennes av styret minimum årlig. Størrelsen på rammene fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser. Konsernets eksponering overfor markedsrisiko er moderat.

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Konsernets renterisiko reguleres av rammer for maksimal verdiendring ved en endring i rentenivået på en prosent. Rentebindingen på konsernets instrumenter er i all hovedsak kort og konsernets renterisiko er lav.

Valutakursrisiko er risikoen for tap ved endringer i valutakursene. Konsernet måler valutarisikoen ut fra nettoposisjoner i de ulike valutaer hvor konsernet har eksponering. Valutakursrisikoen reguleres av nominelle rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i en enkeltvaluta. Omfanget av konsernets handelsaktiviteter i valuta er beskjedent og valutakursrisikoen vurderes som moderat.

Kursrisiko knyttet til verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på konsernets obligasjoner, sertifikater og egenkapitalinstrumenter. I kvantifisering av risiko knyttet til verdifall på likviditetsporteføljen skiller SpareBank 1 SR-Bank mellom systematisk risiko (markedsrisiko) og usystematisk risiko (misligholdsrisiko). Misligholdsrisiko kvantifiseres som kredittrisiko. Av likviditetsporteføljens totale beholdning tilsvarende 20,6 mrd kroner utgjør obligasjoner klassifisert som "hold til forfall" 6,8 mrd kroner. Disse investeringene er bokført til amortisert kost og er derfor ikke regnskapsmessig utsatt for markedsrisiko. Konsernets risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene.

For ytterligere informasjon vises til notene 15, 16 og 28.

Operasjonell risiko styres gjennom risikostrategien som fastsettes årlig. I henhold til strategien skal konsernet ha en moderat risikoprofil, og være blant de ledende aktørene i Norden innenfor styring av operasjonell risiko. Dette skal oppnås gjennom en meget god risikokultur i organisasjonen, kontinuerlig læring av uønskede hendelser og utvikling av ledende metoder for å identifisere, kvantifisere og balansere risikoen ut fra en kost-/nytte vurdering. Det skal tilstrebes en god balanse mellom tillit og kontroll som sikrer at effektivitet ivaretas, samtidig som konsernet ikke eksponeres for unødvendig risiko.

For å sikre at det styres etter et oppdatert og relevant risikobilde, gjennomføres det årlige arbeidsmøter med prosesseiere og ledere fra alle vesentlige forretningsområder og støtteprosesser i konsernet. Formålet med arbeidsmøtene er å vurdere det kartlagte risikobildet og identifisere og kvantifisere nye risikomomenter, samt vurdere potensielle tiltak for å redusere eksponeringen for operasjonell risiko.

Som et ledd i kontinuerlig profesjonalisering av risikostyringsarbeidet har SpareBank 1 SR-Bank gjennom flere år deltatt i et forskning og utviklingsprosjekt i samarbeid med Universitetet i Stavanger og SpareBank 1-alliansen, hvor formålet er å utvikle nye metoder og modeller for styring av operasjonell risiko. Modellene som er utviklet i dette prosjektet baserer seg på all tilgjengelig kunnskap for å estimere sannsynligheter og konsekvenser for fremtidige hendelser. Utprøving og implementering av modellene ble påbegynt i SpareBank 1 SR-Bank i 2013, og forventes å gi en ytterligere integrering mellom identifisering og kvantifisering av risikoscenarioer, og løpende risikostyring i forretningsdriften.

SpareBank 1 SR-Bank anser organisasjonskultur for å være den viktigste enkeltfaktoren i operasjonell risikostyring. Annenhvert år gjennomføres derfor en organisasjonsundersøkelse som måler operasjonell risikokultur for alle ansatte. Undersøkelsen er utviklet som del av forskningsprosjektet i samarbeid med Universitetet i Stavanger, og gir verdifull innsikt i konsernets risikokultur og hvordan denne varierer mellom enheter og regioner.

Eierisiko styres gjennom fastsatte rammer for risikostyrt kapital som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum årlig. Eierselskap defineres som selskaper hvor SpareBank 1 SR-Bank har en vesentlig eierandel og innflytelse. SpareBank 1 SR-Bank har i hovedsak eierisiko gjennom eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS (19,5 prosent), BN Bank ASA (23,5 prosent), SpareBank 1 Boligkreditt AS (26,2 prosent) og SpareBank 1 Næringskreditt AS (27,3 prosent).

Compliance risiko (etterlevelse) styres gjennom rammeverket for compliance som bygger i hovedsak på EBA Internal Governance, Basel Committee on Banking Supervision; "Compliance and the compliance function in banks" og Finanstilsynets "Modul for evaluering av overordnet styring og kontroll". SpareBank 1 SR-Bank sin compliance policy skal sikre at konsernet ikke pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende implementering og etterlevelse av lover og forskrifter.

Konsernets compliance policy vedtas av styret og beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering.

SpareBank 1 SR-Bank er opptatt av å ha gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Et av hovedområdene i 2013 har vært ytterligere å strømlinjeforme compliance prosessen i konsernet. Andre fokusområder er oppfølging av etterlevelse av hvitvaskingsregelverk, tekniske tilpasninger i henhold til presisering av konsesjon for behandling av personopplysninger og fortløpende sørge for at konsernet har beste tilpasning til kommende endringer i regelverk.

SpareBank 1 SR-Bank sin compliance funksjon ivaretas av avdeling for risikostyring og compliance som er organisert uavhengig av forretningsenhetene. Avdelingen har det overordnede ansvaret for rammeverk, oppfølging og rapportering innenfor compliance området.

NOTE 7 KREDITTINSTITUSJONER - FORDRINGER OG GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
482	828	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	843	509
5 872	5 841	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	410	578
6 354	6 669	Sum	1 253	1 087
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
4 837	5 532	NOK	582	27
982	554	EUR	554	969
403	419	USD	9	20
132	164	Andre valutasorter	108	71
6 354	6 669	Sum	1 253	1 087
2,5 %	2,2 %	Gjennomsnittlig rente	2,2 %	2,5 %
		Gjeld til kredittinstitusjoner		
2 474	2 325	Uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	2 322	2 437
2 031	1 378	Med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1 377	2 030
55	43	Opptjente renter	43	55
4 560	3 746	Sum	3 742	4 522
		Spesifisert på de vesentligste valutasorter		
3 121	1 550	NOK	1 546	3 091
939	1 791	EUR	1 791	936
442	343	USD	343	437
3	19	Andre valutasorter	19	3
55	43	Opptjente renter	43	55
4 560	3 746	Sum	3 742	4 522
1,5 %	1,0 %	Gjennomsnittlig rente	1,0 %	1,5 %
		Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig saldo til kredittinstitusjoner		
		Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes		
		Gjensalgsavtaler		
-	566	Sertifikater og obligasjoner	566	-
-	566	Sum mottatte verdipapirer	566	-
		Herav mottatte verdipapirer som er solgt eller pantsatt		
-	-	Sertifikater og obligasjoner	-	-

Verdipapirer som er kjøpt med en avtale om tilbakesalg innregnes ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelene ikke er overført. Slike transaksjoner omfatter i hovedsak rentebærende verdipapirer.

Mottatte verdipapirer, inkludert sikkerhetsstillelser, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet registrere en forpliktelse i balansen.

Balansposten utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner inkluderer fordringer i forbindelse med gjensalgsavtaler.

NOTE 8 UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Fordeling på fordringstype		
-	-	Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	4 819	4 628
15 325	19 879	Kasse-, drifts- og brukskreditter	19 879	15 325
3 592	3 946	Byggelån	3 946	3 755
84 085	89 630	Nedbetalingslån	91 139	85 220
283	205	Merverdi fastrente utlån/amortisering etableringsgebyr	209	292
297	304	Opptjente renter	281	293
103 582	113 964	Brutto utlån	120 273	109 513
-436	-405	Individuelle nedskrivninger	-446	-423
-287	-247	Nedskrivninger av grupper av utlån	-302	-332
102 859	113 312	Utlån til kunder	119 525	108 758
		Fordeling på markeder		
51 431	58 481	Personkunder	59 848	52 569
51 066	54 360	Næringskunder	59 128	55 723
505	614	Offentlig	807	636
283	205	Ufordelt	209	292
297	304	Opptjente renter	281	293
103 582	113 964	Brutto utlån	120 273	109 513
-436	-405	Individuelle nedskrivninger	-446	-423
-287	-247	Nedskrivninger av grupper av utlån	-302	-332
102 859	113 312	Utlån til kunder	119 525	108 758
		Herav ansvarlig lånekapital		
60	130	Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner	-	-
43	43	Ansvarlig kapital i øvrige finansinstitusjoner	43	43
103	173	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	43	43
1 822	2 038	Utlån til ansatte	2 662	2 369
1 474	962	Herav lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS	1 293	1 895
		Vilkårene er ett prosent-poeng under normrenten som fastsettes av Finansdepartementet.		
48 217	45 747	Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt	45 747	48 217
337	605	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt	605	337
471	642	Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt	642	471
3	5	Mottatt provisjon fra SpareBank 1 Næringskreditt	5	3
		Totalt engasjement fordelt på risikogrupper		
67 551	83 321	Laveste risiko	84 662	68 569
45 820	45 499	Lav risiko	48 865	48 800
11 813	7 130	Middels risiko	8 404	13 346
633	681	Høy risiko	719	684
2 165	850	Høyeste risiko	1 049	2 365
1 149	1 665	Mislighold	1 756	1 297
129 131	139 146	Totalt	145 455	135 061
-12 300	-13 673	Bevilgninger	-13 673	-12 300
-13 248	-11 509	Garantier	-11 509	-13 248
103 582	113 964	Brutto utlån	120 273	109 513

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Brutto utlån fordelt på risikogrupper		
58 149	72 547	Laveste risiko	73 893	59 318
33 105	33 120	Lav risiko	36 495	36 006
8 456	4 868	Middels risiko	6 146	9 880
386	643	Høy risiko	681	434
1 805	752	Høyeste risiko	951	2 046
1 101	1 525	Mislighold	1 617	1 244
580	509	Ufordelt	490	585
103 582	113 964	Totalt	120 273	109 513
		Individuelle nedskrivninger fordelt på risikogrupper¹⁾		
437	405	Mislighold	446	424
437	405	Totalt	446	424

¹⁾ Ved nedskrivning blir kapital på alle utlån uavhengig av tidligere risikoklassifisering flyttet til risikoklassen mislighold.

		Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap fordelt på risikogrupper²⁾		
1	1	Laveste risiko	1	1
60	59	Lav risiko	64	65
102	85	Middels risiko	96	115
14	11	Høy risiko	12	15
90	69	Høyeste risiko	78	104
18	24	Mislighold	27	22
285	249	Totalt	278	322

²⁾ Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er det beløp som morbanken og konsernet statistisk forventer å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Beregningene er basert på et langsiktig snitt gjennom en konjunktursyklus.

		Totalt engasjement fordelt på sektor og næring		
5 553	5 970	Jordbruk/skogbruk	6 214	5 800
686	611	Fiske/fiskeoppdrett	731	801
3 270	3 569	Bergverksdrift/utvinning	3 657	3 328
1 997	4 320	Industri	5 049	2 732
4 217	3 232	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	4 072	5 064
3 525	3 536	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	3 984	4 027
8 457	8 214	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	8 778	8 978
34 480	33 961	Eiendomsdrift	34 107	34 608
8 681	7 949	Tjenesteytende virksomhet	9 712	10 321
2 977	5 057	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	5 057	2 976
73 843	76 419	Sum næring	81 361	78 635
55 288	62 727	Personkunder	64 094	56 426
129 131	139 146	Totalt	145 455	135 061

		Brutto utlån fordelt på sektor og næring		
3 894	4 082	Jordbruk/skogbruk	4 326	4 141
481	421	Fiske/fiskeoppdrett	541	597
2 293	2 741	Bergverksdrift/utvinning	2 829	2 351
1 400	2 674	Industri	3 403	2 135
2 957	2 260	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	3 100	3 804
2 472	2 429	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	2 877	2 975
5 930	6 733	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	7 297	6 451
24 178	25 575	Eiendomsdrift	25 740	24 306
5 879	5 782	Tjenesteytende virksomhet	7 545	7 650
2 087	2 277	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	2 277	1 949
51 571	54 974	Sum næring	59 935	56 359
51 431	58 481	Personkunder	59 848	52 569
580	509	Ufordelt	490	585
103 582	113 964	Totalt	120 273	109 513

fortsettelse note 8

Morbank			Konsern	
2012	2013	Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring	2013	2012
2	6	Jordbruk/skogbruk	8	6
-	-	Fiske/fiskeoppdrett	-	-
-	-	Bergverksdrift/utvinning	5	7
6	20	Industri	31	21
16	9	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	10	20
15	21	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	26	22
48	55	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	64	58
115	206	Eiendomsdrift	210	122
146	34	Tjenesteytende virksomhet	37	78
-	-	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	-	-
348	351	Sum næring	392	334
89	54	Personkunder	54	90
436	405	Totalt	446	423
Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap fordelt på sektor og næring				
1	2	Jordbruk/skogbruk	4	3
-	-	Fiske/fiskeoppdrett	-	1
33	30	Bergverksdrift/utvinning	31	34
14	21	Industri	26	21
34	41	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	47	41
12	14	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	17	19
22	16	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	19	24
74	55	Eiendomsdrift	56	75
42	35	Tjenesteytende virksomhet	39	49
18	9	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	9	18
250	223	Sum næring	250	285
35	26	Personkunder	28	37
285	249	Totalt	278	322
Brutto utlån fordelt på geografiske områder				
73 082	82 172	Rogaland	82 983	76 872
9 053	10 141	Agder-fylkene	10 757	9 650
13 259	15 655	Hordaland	16 302	14 029
706	1 321	Utlandet	5 541	733
7 482	4 675	Øvrige	4 690	8 229
103 582	113 964	Totalt	120 273	109 513
Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler			2013	2012
Bruttoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
Inntil 1 år			1 437	1 406
Mellom 1 og 5 år			3 268	3 166
Senere enn 5 år			476	457
Sum			5 181	5 029
Nettoinvesteringer knyttet til finansielle leieavtaler				
Inntil 1 år			1 250	1 229
Mellom 1 og 5 år			2 977	2 884
Senere enn 5 år			437	412
Sum			4 664	4 525

NOTE 9 UTLÅN SOLGT TIL SPAREBANK 1 BOLIGKREDITT OG SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

Utlån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). OMF utstedt av SpareBank 1 Næringskreditt AS har en Aa3 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Boligkreditt AS i Stavanger. SpareBank 1 SR-Bank ("Banken") har en eierandel på 27,3 prosent pr 31.12.2013 (27,8 prosent pr 31.12.2012). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringsseidom til konkurransedyktige priser. SpareBank 1 Næringskreditt AS erverver utlån med pant i næringsseidom og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av SpareBank 1-alliansen kan Banken tilby foretaket å kjøpe utlån, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån fra Banken. Lån solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er sikret med pant i næringsseidom innenfor 60 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Næringskreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og å motta provisjon for dette og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2013 er bokført verdi av solgte utlån 0,64 mrd kroner (2012 0,47 mrd kroner). Banken forestår forvaltningen av solgte utlån og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene. Banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Næringskreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Næringskreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Næringskreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Næringskreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Næringskreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Næringskreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Næringskreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Bankens kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,20 prosent.

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Næringskreditt AS redusere den provisjon Banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Næringskreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Banken. Det maksimale beløp som Banken kan få redusert resultatført provisjon med for kalender året er beregnet til 5 mill kroner pr 31.12.2013 og 3 mill kroner pr 31.12.2012. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Banken sin balanse.

Mottatt vederlag for lån solgt fra Banken til SpareBank 1 Næringskreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2013 og pr 31.12.2012.

Utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Banken har en eierandel på 26,2 prosent pr 31.12.2013 (29,9 prosent pr 31.12.2012). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. OMF utstedt av SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. SpareBank 1 Boligkreditt AS utsteder også obligasjoner som ikke er OMF til en lavere rating. SpareBank 1 Boligkreditt AS erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan Banken tilby SpareBank 1 Boligkreditt AS å kjøpe utlån, og som en del av Bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Solgte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og Banken har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2013 er bokført verdi av overdratte utlån 45,7 mrd kroner (2012 48,2 mrd kroner). Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene og Banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene. Banken har solgt og kostnadene i selskapet.

Banken har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe OMF for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra framtidige kjøpsforpliktelser. Hver eier hefter prinsipielt

for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her i henhold til kapitaldekning eller store engasjementer.

Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at Banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS sin kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har Banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at Banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Boligkreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller

rentemarginen på Bankens kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må Banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenset oppad til 0,10 prosent.

De lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kreditttap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere solgte utlån kan SpareBank 1 Boligkreditt AS redusere den provisjon Banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for Banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til Banken. Det maksimale beløp som Banken kan få redusert resultatført provisjon med for kalenderåret er beregnet til 605 mill kroner pr 31.12.2013 og 337 mill kroner pr 31.12.2012. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden. Beløpene er således ikke regnskapsført brutto som eiendel og gjeld i Banken sin balanse.

Mottatt vederlag for lån solgt fra Banken til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi på solgte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi pr 31.12.2013 og pr 31.12.2012.

NOTE 10 ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN

(tall i mill kroner)

Tabellen angir forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelser i betalingsformidlingen.

Morbank

2013	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 269	40	25	100	1 434
- Bedriftsmarked	582	1	90	37	710
Sum	1 851	41	115	137	2 144

2012

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 405	45	47	114	1 611
- Bedriftsmarked	621	44	25	73	763
Sum	2 026	89	72	187	2 374

Konsern

2013	Under 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 269	46	25	115	1 455
- Bedriftsmarked	582	57	92	46	777
Sum	1 851	103	117	161	2 232

2012

Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	1 405	53	48	127	1 633
- Bedriftsmarked	621	83	83	87	874
Sum	2 026	136	131	214	2 507

NOTE 11 TAP PÅ UTLÅN OG GARANTIER

(tall i mill kroner)

Morbank

Tap på utlån og garantier	2012			2013		
	PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-12	91	79	-9	-22	-31
Periodens endring i gruppenedskrivninger	6	-36	-30	13	-53	-40
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	11	91	102	17	84	101
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	2	10	12	12	83	95
Periodens endring i tap overtatte eiendeler	-	9	9	1	30	31
Amortisert utlån	1	4	5	2	9	11
Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	-1	-48	-49	-5	-46	-51
Sum tap på utlån og garantier	7	121	128	31	85	116

Individuelle nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	90	267	357	78	358	436
Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-11	-91	-102	-17	-84	-101
Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-23	-39	-62	-19	-220	-239
Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	10	69	79	3	127	130
Amortisert kost	-1	-1	-2	-	-	-
Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	13	153	166	24	155	179
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	78	358	436	69	336	405

Nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	17	300	317	23	264	287
Periodens nedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	6	-36	-30	13	-53	-40
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	23	264	287	36	211	247

Tap fordelt på sektor og næring

Jordbruk/skogbruk	-2 %	-2		4 %	5
Fiske/fiskeoppdrett	0 %	-		0 %	-
Bergverksdrift/utvinning	0 %	-		0 %	-
Industri	-2 %	-3		6 %	7
Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	6 %	8		3 %	4
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	6 %	8		15 %	17
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	2 %	3		8 %	9
Eiendomsdrift	29 %	37		132 %	153
Tjenesteytende virksomhet	83 %	106		-37 %	-43
Overført fra nedskrivning på grupper av utlån	-23 %	-30		-34 %	-40
Personkunder	1 %	1		3 %	4
Tap på utlån til kunder	100 %	128		100 %	116

Misligholdte og tapsutsatte engasjement

	2009	2010	2011	2012	2013
Misligholdte engasjement	355	408	384	406	804
Øvrige tapsutsatte engasjement	696	656	587	839	628
Totalt tapsutsatte engasjement	1 051	1 064	971	1 245	1 432
Individuelle nedskrivninger	-303	-346	-357	-437	-405
Renter ved reversering av diskonterte nedskrivninger	1	13	11	-	-
Netto tapsutsatte engasjement	749	731	625	808	1 027

fortsettelse note 11

Konsern

	2013			2012		
	Totalt	BM	PM	Totalt	BM	PM
Tap på utlån og garantier						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	23	34	-11	78	90	-12
Periodens endring i gruppenedskrivninger	-30	-47	17	-30	-36	6
Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	111	92	19	105	94	11
Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	108	89	19	24	17	7
Periodens endring i tap overtatte eiendeler	-30	-31	1	9	9	-
Amortisert utlån	11	9	2	5	4	1
Inngang på tidligere nedskrevet utlån og garantier	-61	-50	-11	-54	-50	-4
Sum tap på utlån og garantier	132	96	36	137	128	9
Individuelle nedskrivninger						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	423	334	89	420	328	92
Konstaterte tap i perioden på utlån og garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-111	-92	-19	-105	-94	-11
Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-183	-164	-19	-89	-63	-26
Økning i nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	131	128	3	79	69	10
Amortisert kost	-	-	-	-2	-1	-1
Nedskrivninger på engasjement hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	186	162	24	120	95	25
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	446	368	78	423	334	89
Nedskrivninger på grupper av utlån						
Nedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier 1.1.	332	299	33	362	335	27
Periodens nedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier	-30	-47	17	-30	-36	6
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier 31.12.	302	252	50	332	299	33
Tap fordelt på sektor og næring						
Jordbruk/skogbruk	5	4 %		1	1 %	
Fiske/fiskeoppdrett	-	0 %		-	0 %	
Bergverksdrift/utvinning	-2	-2 %		-1	-1 %	
Industri	3	2 %		-2	-1 %	
Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	4	3 %		9	7 %	
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	14	11 %		11	8 %	
Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	8	6 %		1	1 %	
Eiendomsdrift	153	116 %		42	31 %	
Tjenesteytende virksomhet	-27	-20 %		103	75 %	
Overført fra nedskrivning på grupper av utlån	-30	-23 %		-30	-22 %	
Personkunder	4	3 %		3	2 %	
Tap på utlån til kunder	132	100 %		137	100 %	
Misligholdte og tapsutsatte engasjement		2013	2012	2011	2010	2009
Misligholdte engasjement		830	460	415	443	395
Øvrige tapsutsatte engasjement		689	787	696	762	753
Totalt tapsutsatte engasjement		1 519	1 247	1 111	1 205	1 148
Individuelle nedskrivninger		-446	-424	-420	-402	-337
Renter ved reversering av diskonterte nedskrivninger		-	-	11	13	1
Netto tapsutsatte engasjement		1 073	823	702	816	812

Inntektsførte renter i 2013 på engasjement med nedskrivning pr 31.12.2013 utgjør 82 mill kroner i morbank og 83 mill kroner i konsern. Virkelig verdi av panteverdier knyttet til utlån og fordringer som er gjenstand for individuell nedskrivning er lik bokført verdi pluss nedskrivningen. De pantsatte verdiene består av kontanter, verdipapirer, garantibrev og eiendommer.

NOTE 12 KREDITTRISIKOEKSPONERING FOR HVER INTERNE RISIKOKATEGORI

(beløp i mill kroner)

	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	Totalt engasjement
Morbank	2013	2013	2012	2012
Laveste risiko	1,01	82 904	2,59	67 551
Lav risiko	18,18	45 976	22,64	45 820
Middels risiko	37,49	7 083	34,66	11 813
Høy risiko	29,94	683	42,00	633
Høyeste risiko	39,10	839	33,61	2 165
Mislighold og nedskrevet	18,59	1 661	46,79	1 149
Totalt	9,06	139 146	13,74	129 131
Konsern				
Laveste risiko	1,71	83 859	2,04	68 720
Lav risiko	18,33	49 988	22,97	48 594
Middels risiko	38,50	8 111	36,30	13 237
Høy risiko	30,83	720	42,63	680
Høyeste risiko	41,76	1 027	36,96	2 537
Mislighold og nedskrevet	19,83	1 750	45,48	1 292
Totalt	10,11	145 455	14,21	135 061

SpareBank 1 SR-Bank fastsetter realisasjonsverdien på stilte sikkerheter slik at disse ut fra en konservativ vurdering reflekterer den antatte realisasjonsverdi i en nedgangskonjunktur. Eksempelvis vil stilte sikkerheter i form av negativ pant og unoterte aksjer i henhold til konsernets interne retningslinjer ikke bli tillagt noen realisasjonsverdi og dermed fremstå som usikret. Den konservative vurderingen innebærer at faktisk oppnådd realisasjonsverdi kan bli høyere enn estimert realisasjonsverdi.

Datagrunnlaget for årets rapport er oppdatert og data for 2012 er endret slik at observasjonene fra 2012 og 2013 er sammenliknbare.

NOTE 13 MAKSIMAL KREDITTRISIKOEKSPONERING

(tall i mill kroner)

Maksimal eksponering mot kreditrisiko for komponentene i balansen, inkludert derivater

Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantestillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Eiendeler		
1 007	998	Fordringer på sentralbanken	998	1 007
6 354	6 669	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 253	1 087
102 859	113 312	Utlån til og fordringer på kunder	119 525	108 758
18 672	21 052	Sertifikater og obligasjoner	21 065	18 677
4 588	4 929	Derivater	4 923	4 578
133 480	146 960	Sum kreditteksponering balanseposter	147 764	134 107
		Forpliktelser		
13 248	11 509	Stilte garantier	11 509	13 248
12 531	13 987	Ubenyttede kreditter	13 987	12 531
4 062	2 085	Lånetilsagn	2 180	4 427
29 841	27 581	Sum finansielle garantistillelser og lånetilsagn	27 676	30 206
163 321	174 541	Total kredittrisikoeksponering	175 440	164 313

Kredittrisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Bank aktiviteter		
99 364	108 718	Rogaland	107 508	98 224
11 609	12 456	Agder-fylkene	13 073	12 206
16 768	19 360	Hordaland	20 163	17 538
1 051	1 638	Utlandet	1 672	1 078
11 269	6 388	Øvrige	7 036	12 012
140 061	148 560	Totalt bank aktiviteter	149 452	141 058
		Markets aktiviteter		
12 795	14 551	Norge	14 564	12 800
5 626	6 277	Europa/Asia	6 277	5 626
251	224	Nord Amerika/Oseania	224	251
18 672	21 052	Totalt Markets aktiviteter	21 065	18 677
4 588	4 929	Derivater	4 923	4 578
163 321	174 541	Totalt fordelt på geografiske områder	175 440	164 313

NOTE 14 KREDITTKVALITET PR KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Kredittkvaliteten av finansielle eiendeler håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater.

Tabellen angir kredittkvaliteten pr klasse av eiendeler for utlånsrelaterte eiendeler i balansen, basert på bankens eget kredittratingsystem.

Morbank

2013	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt og individuelt nedskrevet	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	6 669	-	-	-	-	-	6 669
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personkunder	47 212	10 353	448	17	158	293	58 481
- Næringskunder	25 164	22 867	4 464	630	599	1 250	54 974
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	509
Sum utlån	79 045	33 220	4 912	647	757	1 543	120 633
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	19 237	157	80	90	151	-	19 715
Unoterte obligasjoner og sertifikater	1 060	112	62	-	-	-	1 234
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	20 297	269	142	90	151	-	21 052
Sum utlånsrelaterte eiendeler	99 342	33 489	5 054	737	908	1 543	141 685
2012							
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	6 354	-	-	-	-	-	6 354
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personkunder	39 426	10 890	675	33	134	273	51 431
- Næringskunder	18 813	22 158	7 753	350	1 671	826	51 571
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	580
Sum utlån	64 593	33 048	8 428	383	1 805	1 099	109 936
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	10	-	-	-	-	-	10
Noterte obligasjoner og sertifikater	17 199	346	108	123	133	-	17 909
Unoterte obligasjoner og sertifikater	382	156	5	74	33	-	650
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	17 591	502	113	197	166	-	18 672
Sum utlånsrelaterte eiendeler	82 184	33 550	8 541	580	1 971	1 099	128 608

fortsettelse note 14

Konsern

2013	Verken forfalt eller nedskrevet					Forfalt og individuelt nedskrevet	Sum
	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko		
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 253	-	-	-	-	-	1 253
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personkunder	47 937	10 958	461	19	164	309	59 848
- Næringskunder	25 783	25 643	5 725	666	792	1 326	59 935
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	490
Sum utlån	74 973	36 601	6 186	685	956	1 635	121 526
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Noterte obligasjoner og sertifikater	19 237	157	80	90	151	-	19 715
Unoterte obligasjoner og sertifikater	1 060	112	62	-	13	-	1 247
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	20 297	269	142	90	164	-	21 065
Sum utlånsrelaterte eiendeler	95 270	36 870	6 328	775	1 120	1 635	142 591
2012							
Utlån							
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 087	-	-	-	-	-	1 087
Utlån til og fordringer på kunder							
- Personkunder	40 132	11 290	682	35	137	293	52 569
- Næringskunder	19 293	24 659	9 170	395	1 893	949	56 359
- Ufordelt	-	-	-	-	-	-	585
Sum utlån	60 512	35 949	9 852	430	2 030	1 242	110 600
Finansielle investeringer							
Norske statsobligasjoner	10	-	-	-	-	-	10
Noterte obligasjoner og sertifikater	17 199	346	108	123	133	-	17 909
Unoterte obligasjoner og sertifikater	382	156	5	74	38	-	655
Opptjente renter	-	-	-	-	-	-	103
Sum finansielle investeringer	17 591	502	113	197	171	-	18 677
Sum utlånsrelaterte eiendeler	78 103	36 451	9 965	627	2 201	1 242	129 277

Klassifisering av finansielle investeringer:

Obligasjonene allokeres til SpareBank 1 SR-Bank sine egne risikokategorier basert på eksterne ratinger. Dersom et verdipapir har en offisiell rating skal denne benyttes, men i tilfeller hvor offisiell rating ikke eksisterer benyttes eksterne meglers skyggerating som grunnlag for risikoklassifiseringen. Oversikten under illustrerer sammenhengen mellom SpareBank 1 SR-Banks risikokategorier og Standard & Poor's ratingmatrise (Long-Term Credit Ratings).

Bankens risikokategori	S&P rating
Laveste risiko	AAA, AA+, AA og AA-
Lav risiko	A+, A og A-
Middels risiko	BBB+, BBB, BBB-
Høy risiko	BB+, BB, BB-
Høyeste risiko	B+ og lavere

NOTE 15 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL RENTERISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir resultateffekten ved et positivt parallellskift i rentekurven på ett prosentpoeng ved utgangen av de to siste årene før skatt dersom samtlige finansielle instrumenter ble vurdert til virkelig verdi.

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
-24	-28	Sertifikater og obligasjoner	-28	-24
-25	-15	Fastrenteutlån til kunder	-15	-25
-36	-57	Øvrige utlån og innskudd	-57	-36
92	104	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	104	92
-	-1	Annet	-1	-
7	2	Total renterisiko	2	7
		Løpetidsbånd		
-5	-7	0 - 3 mnd	-7	-5
9	4	3 - 6 mnd	4	9
3	3	6 - 9 mnd	3	3
9	9	9 - 12 mnd	9	9
1	2	12 - 18 mnd	2	1
-	-2	18 - 24 mnd	-2	-
-9	-6	2 - 10 år	-6	-9
-1	-	10 år +	-	-1
7	2	Total renterisiko	2	7
		Løpetidsbånd		
6	-4	NOK	-4	6
5	9	EUR	9	5
-4	-3	USD	-3	-4
-	1	CHF	1	-
-	-1	Øvrige	-1	-
7	2	Total renterisiko	2	7

Renterisiko oppstår ved at konsernet kan ha ulik rentebindingstid på sine eiendeler og forpliktelser. Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av renteinstrumenter skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimalt potensielt tap. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig.

Konsernets overordnede rammer for renterisiko definerer maksimalt tap ved renteendring på ett prosentpoeng. Maksimum tap ved renteendring på 1 prosent er totalt 105 mill kroner fordelt på 30 mill kroner og 75 mill kroner på totalbalansen for henholdsvis Trading og Treasury.

NOTE 16 MARKEDSRISIKO KNYTTET TIL VALUTARISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir netto valutaeksponering medregnet finansielle derivater pr 31.12. i henhold til definisjon gitt av kapitaldekningsforskriften.

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Valuta		
-24	-38	EUR	-38	-24
24	-3	USD	-3	24
2	-	CHF	-	2
-	-37	GBP	-37	-
5	2	Øvrige	2	5
7	-76	Sum	-76	7
0,2	2,3	Resultat effekt ved 3 prosent endring før skatt	2,3	0,2

Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta. Handelsaktivitetene knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal nettoeksponering i valuta, målt i kroner. Den kommersielle risikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig. Konsernet har utarbeidet rammer for nettoeksponeringen i hver enkelt valuta, samt rammer for aggregert netto valutaeksponering (uttrykt som den høyeste av sum lange og korte posisjoner). Overnatten kursrisiko for spothandel i valuta må netto ikke overstige 100 mill kroner pr enkeltvaluta og 125 mill kroner aggregert.

NOTE 17 LIKVIDITETSRISIKO

(tall i mill kroner)

Tabellen angir kontantstrømmer inklusiv kontraktmessige rente forfall.

Morbank ¹⁾

2013	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 246	-	506	-	-	3 752
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	4 019	2 452	-	-	6 471
Innskudd fra kunder	68 381	1 287	1 637	535	-	71 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	7 061	6 266	33 253	12 084	58 664
Ansvarlig lånekapital	-	42	194	943	4 326	5 505
Totale forpliktelser	71 627	12 409	11 055	34 731	16 410	146 232

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-10 586	-6 348	-11 270	-7 080	-35 284
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	10 182	5 841	10 213	6 775	33 011

2012

Gjeld til kredittinstitusjoner	2 830	869	361	517	-	4 577
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	873	-	7 099	-	7 972
Innskudd fra kunder	64 167	2 253	1 336	-	-	67 756
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	2 516	4 678	28 567	9 411	45 172
Ansvarlig lånekapital	-	42	208	903	4 171	5 324
Totale forpliktelser	66 997	6 553	6 583	37 086	13 582	130 801

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-7 884	-5 877	-13 486	-1 312	-28 559
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	7 651	5 387	11 901	636	25 575

Konsern ¹⁾

2013	På fore-spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 242	-	506	-	-	3 748
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	4 019	2 452	-	-	6 471
Innskudd fra kunder	68 208	1 287	1 637	535	-	71 667
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	7 061	6 266	33 253	12 084	58 664
Ansvarlig lånekapital	-	42	194	943	4 326	5 505
Totale forpliktelser	71 450	12 409	11 055	34 731	16 410	146 055

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-10 386	-6 348	-11 270	-7 080	-35 084
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	10 181	5 839	10 035	6 750	32 805

2012

Gjeld til kredittinstitusjoner	2 792	869	361	517	-	4 539
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	873	-	7 099	-	7 972
Innskudd fra kunder	64 005	2 253	1 336	-	-	67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	2 516	4 678	28 567	9 411	45 172
Ansvarlig lånekapital	-	42	208	903	4 171	5 324
Totale forpliktelser	66 797	6 553	6 583	37 086	13 582	130 601

Derivater

Kontraktmessige kontantstrømmer ut	-	-7 577	-5 876	-13 486	-1 312	-28 251
Kontraktmessige kontantstrømmer inn	-	7 647	5 281	11 719	609	25 256

¹⁾ Se også note 6 finansiell risikostyring.

NOTE 18 FORFALLSANALYSE AV EIENDELER OG GJELD/FORPLIKTELSER

(tall i mill kroner)

Kasse-, drifts- og brukskreditter (inkludert flexilån) og opptjente renter er inkludert i intervallet "På forespørsel".

Morbank

31.12.2013	På fore- spørsel¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 265	-	-	-	-	1 265
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5 302	1 237	-	-	130	6 669
Brutto utlån til kunder	37 624	1 199	3 595	14 587	56 959	113 964
- Individuelle nedskrivninger	-405	-	-	-	-	-405
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-247	-	-	-	-	-247
Utlån til kunder	36 972	1 199	3 595	14 587	56 959	113 312
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	92	2 650	2 878	8 389	206	14 215
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	12	-	3 825	3 000	-	6 837
Finansielle derivater	674	653	326	2 001	1 275	4 929
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	780	-	-	-	-	780
Virksomhet som skal selges	84	-	-	-	-	84
Investering i eierinteresser	3 552	-	-	-	-	3 552
Investering i konsernselskaper	950	-	-	-	-	950
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	336	-	-	-	-	336
Andre eiendeler	2 662	-	-	-	-	2 662
Sum eiendeler	52 681	5 739	10 624	27 977	58 570	155 591
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 246	-	500	-	-	3 746
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	3 998	2 431	-	-	6 429
Innskudd fra kunder	68 381	1 287	1 637	535	-	71 840
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	680	2 899	2 925	32 057	13 767	52 328
Finansielle derivater	307	224	228	845	409	2 013
Betalbar skatt	280	-	-	-	-	280
Utsatt skatteforpliktelse	707	-	-	-	-	707
Annen gjeld	1 540	-	-	-	-	1 540
Ansvarlig lånekapital	20	-	-	-	3 984	4 004
Sum gjeld	75 161	8 408	7 721	33 437	18 160	142 887

fortsettelse note 18

Konsern

31.12.2013	På forespørsel ¹⁾	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanken	1 265	-	-	-	-	1 265
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	16	1 237	-	-	-	1 253
Brutto utlån til kunder	37 629	1 245	3 778	18 486	59 135	120 273
- Individuelle nedskrivninger	-446	-	-	-	-	-446
- Nedskrivninger på grupper av utlån	-302	-	-	-	-	-302
Utlån til kunder	36 881	1 245	3 778	18 486	59 135	119 525
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	92	2 650	2 878	8 389	219	14 228
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	12	-	3 825	3 000	-	6 837
Finansielle derivater	674	653	326	1 995	1 275	4 923
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	938	-	-	-	-	938
Virksomhet som skal selges	85	-	-	-	-	85
Investering i eierinteresser	4 710	-	-	-	-	4 710
Investering i konsernselskaper	-	-	-	-	-	-
Våre driftsmidler	401	-	-	-	-	401
Andre eiendeler	2 820	-	-	-	-	2 820
Sum eiendeler	47 894	5 785	10 807	31 870	60 629	156 985
Gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 242	-	500	-	-	3 742
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF	-	3 998	2 431	-	-	6 429
Innskudd fra kunder	68 208	1 287	1 637	535	-	71 667
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	680	2 899	2 925	32 057	13 767	52 328
Finansielle derivater	307	224	228	845	409	2 013
Betalbar skatt	377	-	-	-	-	377
Utsatt skatteforpliktelse	671	-	-	-	-	671
Annen gjeld	1 698	-	-	-	-	1 698
Ansvarlig lånekapital	20	-	-	-	3 984	4 004
Sum gjeld	75 203	8 408	7 721	33 437	18 160	142 929

¹⁾ Ikke finansielle eiendeler er for presentasjonsformål lagt i kolonne på forespørsel.

Innskudd er lagt i kolonne på forespørsel men det forventes ikke at alle innskudd må gjøres opp innen kort tid.

NOTE 19 NETTO RENTEINNTEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Renteinntekter		
185	181	Renter av fordringer på kredittinstitusjoner	17	17
4 263	4 649	Renter av utlån til kunder	5 013	4 602
608	530	Renter av sertifikater og obligasjoner	531	608
70	82	Renter på nedskrevne utlån	83	73
5 126	5 442	Sum renteinntekter	5 644	5 300
		Rentekostnader		
335	520	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	530	348
1 888	1 745	Renter på innskudd fra kunder	1 728	1 867
1 117	989	Renter på utstedte verdipapirer	986	1 115
228	217	Renter på ansvarlig lånekapital	217	228
-	64	Avgift til Bankenes sikringsfond	64	-
3 568	3 535	Sum rentekostnader	3 525	3 558
1 558	1 907	Netto renteinntekter	2 119	1 742

NOTE 20 NETTO PROVISJONS- OG ANDRE INNTEKTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
94	111	Garantiprovisjon	104	89
13	12	Interbankprovisjon	12	13
24	19	Verdipapiromsetning	18	22
-	-	Forvaltning	71	63
90	100	Formidlingsprovisjon	66	59
340	610	Provisjon fra SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt	610	340
264	287	Betalingsformidling	287	264
153	161	Forsikringstjenester	164	156
90	109	Andre provisjonsinntekter	120	99
1 068	1 409	Sum provisjonsinntekter	1 452	1 105
9	9	Interbankprovisjon	9	9
68	61	Betalingsformidling	61	68
3	3	Andre provisjonskostnader	2	-1
80	73	Sum provisjonskostnader	72	76
5	5	Driftsinntekter fast eiendom	4	3
-	-	Eiendomsomsetning	433	425
9	7	Andre driftsinntekter	7	9
14	12	Sum andre driftsinntekter	444	437
1 002	1 348	Netto provisjons- og andre inntekter	1 824	1 466

NOTE 21 NETTO INNTEKTER FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Verdiendring på renteinstrumenter		
69	-130	Obligasjoner og sertifikater - holdt for omsetning	-128	69
143	-72	Netto verdiendring fastrente utlån	-76	143
-947	-73	Netto verdiendring sikrede obligasjoner gjeld	-73	-947
		Verdiendring på sikring og derivater		
1	116	Netto verdiendring derivater mot obligasjoner (eiendeler)	116	1
-115	78	Netto verdiendring derivater mot fastrente utlån	82	-115
941	69	Netto verdiendring derivater sikret mot obligasjoner (gjeld)	69	941
		Verdiendring på egenkapitalinstrumenter		
13	12	Egenkapitalinstrumenter - holdt for omsetning	12	13
30	120	Egenkapitalinstrumenter - til virkelig verdi	34	48
135	120	Sum netto inntekter fra finansielle instrumenter til virkelig verdi	36	153
-	-	Realiserte tilgjengelig for salg instrumenter	-	-
-	-	Sum netto inntekter fra verdipapirer tilgjengelig for salg	-	-
		Valutahandel		
135	129	Netto gevinst valuta	131	135
270	249	Netto inntekter fra finansielle instrumenter	167	288

NOTE 22 GODTGJØRELSESERKLÆRING, PERSONALKOSTNADER OG YTELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG TILLITSVALGTE

STYRETS ERKLÆRING OM FASTSETTELSE AV LØNN OG ANNEN GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

SpareBank 1 SR-Bank ASA sin godtgjørelsespolitikk

SpareBank 1 SR-Bank ASA har etablert en godtgjørelsesordning som gjelder alle ansatte.

Konsernets godtgjørelsesordning skal:

- være i samsvar med konsernets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser
- bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med konsernets risiko, motvirke for høy eller uønsket risikotaking, og bidra til å unngå interessekonflikter
- være i samsvar med Forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond av 1. 12. 2010 (Forskrift om godtgjørelsesordninger).

Den samlede godtgjørelsen skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Den skal sikre at konsernet over tid tiltrekker, utvikler og beholder dyktige medarbeidere. Ordningen skal sikre en belønningsmodell som oppleves rettferdig, forutsigbar og er framtidsrettet og motiverende.

Beslutningsprosess

Styret i SpareBank 1 SR-Bank ASA har opprettet et godtgjørelsesutvalg som består av tre styremedlemmer.

Godtgjørelsesutvalget skal forberede saker for styret og har i hovedsak ansvar for å:

- Årlig vurdere og foreslå total lønn og annen godtgjørelse for administrerende direktør
- Årlig behandle forslag til konsernmålekort (administrerende direktørs målekort)
- Årlig behandle konsernets godtgjørelsesordning, inkludert strategi og hovedprinsipper for variabel godtgjørelse
- Være rådgiver for administrerende direktør vedrørende saker om lønn og annen godtgjørelse og andre vesentlige personalrelaterte forhold for konsernets ledende ansatte
- Påse at praktiseringen av konsernets godtgjørelsesordninger årlig blir gjennomgått av en uavhengig kontrollfunksjon
- Forberede erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte (jfr. allmennaksjeloven § 6-16 a)
- Vurdere andre forhold som bestemt av styret og/eller godtgjørelsesutvalget
- Gjennomgå andre personalpolitiske saker ang konsernets godtgjørelsesordning som kan antas å innebære vesentlig renomærisk

Veiledende retningslinjer for det kommende regnskapsåret

Godtgjørelse til administrerende direktør

Administrerende direktørs lønn og øvrige økonomiske ytelser fastsettes årlig av styret etter innstilling fra Godtgjørelsesutvalget. Vurderingen tar utgangspunkt i oppnådde resultater, individuelle prestasjoner samt lønnsutviklingen i sammenlignbare stillinger.

Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Administrerende direktør kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel godtgjørelse, inkludert konsernbonus, kan utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepengene. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke i pensjonsgrunnlaget.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonus, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 av aksjene tildeles hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer, kan reduseres dersom etterfølgende resultater og utvikling tilsier at den ble basert på uriktige forutsetninger.

Administrerende direktør kan i tillegg gis naturalytelser i den grad ytelsene har tilknytning til administrerende direktørs funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Der er inngått livsvarig pensjonsavtale med administrerende direktør hvor pensjonsalder er ved utgangen av det året administrerende direktør fyller 64 år. Årlig pensjon frem til fylte 67 år utgjør 67 prosent av pensjonsgivende lønn. Fra fylte 67 år gis en tilleggspensjon som sammen med alderspensjon fra SpareBank 1 SR-Banks pensjonskasse, pensjon fra folketrygden og AFP skal utgjøre 67 prosent av pensjonsgivende lønn, gitt full opptjening.

Administrerende direktør har ingen avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Godtgjørelse til øvrige ledende ansatte

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte etter rammer drøftet med Godtgjørelsesutvalget og basert på retningslinjer vedtatt av styret. Med ledende ansatte menes ansatte som rapporterer til administrerende direktør, det vil si konsernledelsen. Konsernets veiledende retningslinjer legges tilsvarende til grunn for øvrige ledende ansatte og ansatte som kan påvirke risikoen vesentlig.

Lønn fastsettes etter vurdering av prestasjon samt vilkår i markedet for de ulike områdene. Lønn skal fremme gode prestasjoner og sikre at konsernet når strategiske mål. Lønnsfastsettelsen skal ikke skade konsernets omdømme eller være markedsledende. Lønnen bør sikre at konsernet har evne til å tiltrekke og beholde ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring.

Variabel godtgjørelse fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering basert på følgende forhold: kunde/markedsperspektiv, interne prosesser, organisasjon og kompetanse samt finansielt perspektiv. Variabel godtgjørelse kan opptjenes årlig, men skal være basert på oppnådde mål siste to år. Ledende ansatte kan motta konsernbonus på lik linje med øvrige ansatte i konsernet. Eventuell variabel lønn, inkludert konsernbonus, kan utgjøre inntil 25 prosent av fast lønn inkludert feriepengene. For konserndirektør Kapitalmarked kan det gis variabel lønn, inkludert konsernbonus, på inntil 50 prosent av fast lønn inkludert feriepengene. Det tildeles ikke resultatbaserte ytelser utover nevnte ordninger. Variabel lønn inngår ikke

fortsettelse note 22

i pensjonsgrunnlaget. Konserndirektør risikostyring og compliance og konserndirektør Organisasjon og HR mottar ikke variabel lønn utover konsernbonus.

Halvparten av den variable godtgjørelsen, med unntak av konsernbonusen, gis i form av aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA, hvor 1/3 av aksjene tildeles hvert av de kommende tre år. Den delen av den variable godtgjørelsen som utbetales i aksjer kan reduseres dersom etterfølgende resultater og utvikling tilsier at den ble basert på uriktige forutsetninger. Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en tilknytning til den enkeltes funksjon i konsernet og er i tråd med markedsmessig praksis for øvrig.

Pensjonsordning skal ses i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. Medlemmer av konsernledelsen har en pensjonsalder på 62 år, med unntak av siste ansatte konsernmedlem som har en pensjonsalder på 67 år. Konsernledelsen er medlemmer av den lukkede ytelsesordningen som ved full opptjening gir rett til en pensjon på 70 prosent av pensjonsgivende inntekt, inkludert pensjon fra Folketrygden og AFP, fra fylte 67 år. Ordningen ble endret i 2011. Det vil si at for medlemmer av konsernledelsen som er ansatt etter dette tidspunkt, er pensjonen begrenset til 12 G. De ansatte i konsernledelsen som har pensjonsalder på 62 år, har fra fylte 62 år til fylte 67 år rett på en pensjon tilsvarende 70 prosent av pensjonsgivende inntekt i form av driftspensjon.

Ingen ledende ansatte har avtale om etterlønn ved fratredelse før oppnådd pensjonsalder.

Godtgjørelse til ledende ansatte med kontrolloppgaver

Godtgjørelse til ledende ansatte med kontrolloppgaver skal være uavhengig av resultatet i virksomheten de kontrollerer.

Ansatte med kontrolloppgaver mottar ikke variabel godtgjørelse utover konsernbonus.

Godtgjørelse til tillitsvalgte samt øvrige ansatte med tilsvarende godtgjørelse som ledende ansatte

Godtgjørelse vil følge ovennevnte retningslinjer for ledende ansatte.

Konsernbonus

Konsernet har en konsernbonusordning som omfatter samtlige ansatte i konsernet. Konsernbonusen fastsettes som en lik prosent av fast lønn, og kan maksimalt utgjøre 1,5 månedslønn. Konsernbonusen fastsettes av styret i forhold til oppnådde finansielle mål. Konsernbonusen utbetales i sin helhet som kontanter.

Bindende retningslinjer for aksjer, tegningsretter, opsjoner med videre for det kommende regnskapsåret

Administrerende direktør og ledende ansatte gis, på lik linje med øvrige ansatte i konsernet, adgang til å delta i rettede emisjoner mot konsernets ansatte.

Av variabel lønn opptjent i 2013 for administrerende direktør og andre ansatte som er omfattet av forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner, vil halvparten av variabel godtgjørelse, med unntak for konsernbonusen, gis i form av et løfte om aksjer i SpareBank 1 SR-Bank ASA. Aksjene tildeles med en tredjedel hvert av de kommende tre år.

Redegjørelse for lederlønnspolitikken i foregående regnskapsår

Styret bekrefter at retningslinjene om lederlønn for 2013 gitt i fjorårets erklæring er blitt fulgt.

fortsettelse note 22

PERSONALKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
635	687	Lønn	909	848
70	80	Pensjonskostnader (note 24)	101	45
84	86	Sosiale kostnader	120	116
60	53	Øvrige personalkostnader	66	73
849	906	Sum personalkostnader	1 196	1 082
1 060	1 011	Gjennomsnittlig antall ansatte	1 299	1 340
945	907	Antall årsverk pr 31.12.	1 165	1 207
1 045	988	Antall ansatte pr 31.12.	1 267	1 330
129 954	187 874	Utestående antall aksjer fra bonusaksjeprogram	190 999	131 847

Ytelser til konsernledelsen

(beløp i tusen kroner)

2013		Lønn og andre kort-siktige ytelser	Herav bonus ¹⁾	Andre godtgjørelser	Opptjente pensjonsrettigheter	Pensjonskostnad	Lån	Utestående antall aksjer fra bonusaksje-program		
								Antall aksjer ²⁾		
	Arne Austreid	Administrerende direktør	3 789	518	132	5 324	1 633	1 399	13 625	7 730
	Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	2 502	582	243	6 552	450	8 636	26 144	11 406
	Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	2 217	320	267	6 825	488	7 920	33 847	4 718
	Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	2 241	327	208	11 243	521	9 160	30 209	4 935
	Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	2 103	304	162	2 969	99	3 499	26 629	4 487
	Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 831	267	221	2 150	634	6 960	10 486	3 944
	Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 616	233	205	6 553	460	3 056	10 018	3 437
	Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	2 084	282	117	6 903	489	878	12 692	4 201
	Wenche Drønen Christensen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 665	242	212	4 585	596	6 483	9 505	3 571
2012										
	Arne Austreid	Administrerende direktør	3 365	282	125	3 353	2 162	-	11 333	5 439
	Stian Helgøy	Konserndirektør kapitalmarked	2 133	329	261	5 121	612	8 217	23 379	7 425
	Inge Reinertsen	Konserndirektør økonomi og finans	1 932	147	239	5 287	656	7 230	32 662	2 694
	Tore Medhus	Konserndirektør bedriftsmarked	1 963	159	184	9 366	667	4 134	28 470	2 997
	Jan Friestad	Konserndirektør personmarked	1 802	140	165	2 349	146	3 606	25 499	2 568
	Glenn Sæther	Konserndirektør forretningsstøtte og utvikling	1 610	123	199	1 478	682	11 450	9 495	2 253
	Thor-Christian Haugland	Konserndirektør kommunikasjon	1 399	107	207	5 236	571	3 050	9 158	1 956
	Frode Bø	Konserndirektør risikostyring og compliance	1 686	128	136	5 477	590	1 041	11 656	2 409
	Wenche Drønen Christensen	Konserndirektør organisasjon og HR	1 459	111	207	3 622	802	6 755	8 607	2 040

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte vises til styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte.

¹⁾ Bonus er utbetalt i inneværende år, men opptjent og avsatt regnskapsmessig året før.

²⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2.

Ytelser til styret og kontrollkomite

(beløp i tusen kroner)

		Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Antall aksjer ³⁾
2013					
Kristian Eidesvik	Styreleder	400	3	-	108 596
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	231	-	-	-
Erik Edvard Tønnesen ^(til 06.06.2013)	Styremedlem	101	-	-	-
Birthe Cecilie Lepsøe	Styremedlem	149	-	-	-
Erling Øverland ⁴⁾	Styremedlem	262	-	-	18 935
Catharina Hellerud	Styremedlem	239	-	-	26 483 470
Odd Torland	Styremedlem	216	-	-	-
Tor Dahle ^(fra 06.06.2013)	Styremedlem	117	-	3 040	76 878 174
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	770	2 376	2 225
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	200	830	1 228	7 977
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	125	-	2 286	10 000
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	90	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	97	-	-	0
2012					
Kristian Eidesvik	Styreleder	483	2	-	108 596
Gunn-Jane Håland	Styremedlem	273	-	2 680	-
Erik Edvard Tønnesen	Styremedlem	263	-	4 012	3 877
Birthe Cecilie Lepsøe	Styremedlem	224	-	-	-
Erling Øverland ⁴⁾	Styremedlem	270	-	-	18 935
Catharina Hellerud	Styremedlem	225	-	-	26 483 470
Odd Torland	Styremedlem	224	-	-	-
Sally Lund-Andersen	Styremedlem (ansattrepresentant)	238	672	2 398	2 225
Oddvar Rettedal	Styremedlem (ansattrepresentant)	225	778	1 275	7 977
Odd Jo Forsell	Leder kontrollkomiteen	125	-	2 791	-
Vigdis Wiik Jacobsen	Medlem kontrollkomiteen	113	-	-	18 581
Egil Fjogstad	Medlem kontrollkomiteen	120	4	-	923 860

³⁾ Antall aksjer vedkommende eier i SpareBank 1 SR-Bank pr 31.12. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og kjente selskap der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr Aksjeloven § 1-2. I tillegg er det tatt med aksjer fra den institusjonen som vedkommende tillitsmann er valgt på vegne av.

⁴⁾ Erling Øverland sitter i styret i Sparebankstiftelsen SR-Bank.

NOTE 23 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
215	237	IT kostnader	251	227
59	66	Markedsføring	86	81
88	78	Øvrige administrasjonskostnader	96	109
66	65	Avskrivninger (note 30 og 31)	70	75
-	-	Nedskrivninger (note 30 og 31)	4	12
47	42	Driftskostnader faste eiendommer	40	44
40	35	Eksterne honorarer	49	53
98	109	Andre driftskostnader	227	205
613	632	Sum andre driftskostnader	823	806

Godtgjørelse til ekstern revisor - spesifisering av revisjonshonorar.

(tall i tusen kroner)

2 705	2 612	Lovpålagt revisjon	4 034	3 339
333	284	Skatterådgivning ¹⁾	384	381
1 253	592	Andre attestasjonstjenester	615	1 277
1 240	444	Andre tjenester utenfor revisjon ¹⁾	796	1 570
5 531	3 933	Sum	5 830	6 566
320	191	¹⁾ Honorar til Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers som inngår i skatterådgivning og andre tjenester utenfor revisjonen	254	443

Alle beløp er inklusive merverdiavgift

NOTE 24 PENSJONER

SpareBank 1 SR-Bank konsernet har innskuddspensjon og ytelsebasert pensjon for sine ansatte. Selskapets og konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Innskuddspensjon

Representantskapet vedtok 24.3.2011 endringer i pensjonsordningen for SpareBank 1 SR-Bank konsernet. Den ytelsesbaserte ordningen ble lukket med mulighet for frivillig overgang til innskuddsordning for ansatte som var medlem før lukkingen 1.4.2011. Det ble ikke gjort noen endringer i alderspensjonsdekningen i gjenværende ytelsesordning, ellers ble følgende endringer vedtatt: Ektefellepensjon/samboerpensjon opphørte og det ble utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent frem til 1.4.2011. Uføre- og barnepensjon ble videreført som tidligere, men uten fripoliseopptjening for den ansatte. Premiefritak for nye uføre- og barnepensjonister ble videreført som tidligere.

Ytelsespensjon

Ytelses pensjonsordningene for SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS og SR-Finans AS er dekket av konsernets pensjonskasse. Pensjonsmidler forvaltes av pensjonskassen reguleres av norsk lov og praksis. Forholdet mellom konsernet og pensjonskassen blir regulert av gjeldende lover. Ansvar for forvaltningen av ordningene inkludert investeringsbeslutningene og premienivå hviler i fellesskap på konsernet og styret for pensjonskassen. Styret i pensjonskassen skal være sammensatt av representanter fra konsernet og deltakere i pensjonsordningene i henhold til reglene i pensjonsordningene.

SpareBank 1 SR-Bank ASA, SR-Forvaltning AS og SR-Finans AS har ensartede ordninger hvor hovedbetingelsene er 30 års opptjening, 70 prosent pensjon i forhold til pensjonsgrunnlaget 1.1. det året man fyller 67 år samt uføre- og barnepensjon. Alle pensjonsytelser samordnes med forventede ytelser fra folketrygden. Dersom det vedtas endringer i folketrygden som medfører reduserte ytelser, vil ikke slike reduksjoner bli kompensert fra pensjonsordningene. 31.12.2013 hadde pensjonsordningene i konsernet 717 aktive medlemmer (682 aktive medlemmer for banken) og 453 pensjonister (424 pensjonister for banken).

I tillegg til pensjonsforpliktelsene som dekkes gjennom pensjonskassen, har konsernet udekkede pensjonsforpliktelser som ikke kan dekkes av midlene i de kollektive ordningene. Forpliktelsene gjelder personer som ikke er innmeldt i pensjonskassen, tilleggspensjoner utover 12 G, ordinære førtidspensjoner og førtidspensjoner etter AFP (Avtalefestet pensjon).

Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1.1.2011, er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning fram til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at banken og konsernet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Bankens og konsernets forpliktelse er dermed ikke balanseført som gjeld pr. 31.12.2013. AFP-forpliktelsen etter den gamle ordningen var balanseført som gjeld og ble inntektsført i 2010 med unntak av den forpliktelsen som knyttet seg til tidligere ansatte som nå er pensjonister i ordningen.

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene:

	2013	2012
Diskonteringsrente	4,00 %	3,90 %
Forventet avkastning på midlene	4,00 %	5,00 %
Framtidig lønnsutvikling	3,75 %	3,50 %
G-regulering	3,50 %	3,25 %
Pensjonsregulering	2,00 %	2,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %
Frivillig avgang	5% før 45 år, 2% etter 45 år	5% før 45 år, 2% etter 45 år

Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Nåverdien av de definerte ytelsene bestemmes ved å diskontere estimerte framtidige utbetalinger med en diskonteringsrente med utgangspunkt i renten på en obligasjon utstedt av et selskap med høy kredittverdighet (foretaksobligasjonsrente eller OMF renten) i den samme valuta og med løpetid som er tilnærmet den samme som løpetiden for den relaterte pensjonsforpliktelsen. Bruk av foretaksobligasjonsrente som utgangspunkt for diskonteringsrenten krever at det finnes foretaksobligasjoner med lang løpetid og høy kvalitet i samme valuta, og at det er et dypt marked for slike obligasjoner. Markedsaktører har fremholdt at OMF-markedet er tilstrekkelig dypt og at prisingen i markedet er pålitelig. Analyser utført av aktuar Gabler-Wassum samt bankens egen analyse hensyntatt rentebytteavtaler underbygger at det finnes et dypt og likvid marked for foretaksobligasjoner med høy kredittverdighet, konsentrert til OMF ("obligasjoner med fortrinnsrett"). Det norske markedet for OMF har blitt mer velutviklet etter finanskrisen og har høy kredittrating. Banken og konsernet har derfor valgt å legge til grunn OMF renten som diskonteringsrente for beregning av pensjonsforpliktelse. NRS har i sin oppdaterte veiledning for pensjonsforutsetninger 31.12.2013 også konkludert med at OMF-renten ikke kan avvise som basis for fastsettelse av diskonteringsrenten. Gjenværende gjennomsnittlig opptjeningsstid for medlemmene av ytelsesplanene er beregnet til ca. 10 år i 2013 og ca. 9,73 år i 2012.

Endrede regler i IAS 19 Ansatteytelser er anvendt fra og med 1. januar 2013. Endrede regler krever at alle estimatavvik føres i utvidet resultat ettersom disse oppstår (ingen korridor), en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening og at rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler er erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse (eiendel). Regelendring skal regnskapsmessig behandles som prinsippendring. Prinsippendringen har ikke hatt vesentlig effekt på tall i konsernet sin finansielle rapportering.

Prinsippet for beregning av avkastning på pensjonsmidlene er fra og med 1.1.2013 endret fra å bruke forventet avkastning til diskonteringsrente. Dette prinsippet er hensyntatt ved beregning av pensjonsforpliktelse og -kostnad pr 31.12.2013. Dersom en hadde brukt samme prinsipp 4. kvartal 2012 ville pensjonskostnadene vært ca 11 mill kroner høyere for konsernet. Konsernet ser på denne effekten som uvesentlig og har derfor valgt å ikke omarbeide 2012 tallene.

Konsernet har pr. 31.12.2013 benyttet nytt dødelighetsgrunnlag K2013 fastsatt av Finanstilsynet 8.3.2013 som utgangspunkt for beregningen, justert for startdødelighet og dødelighetsnedgang. Total effekt for regnskapsåret 2013 av overgang til nytt dødelighetsgrunnlag utgjør brutto 125 mill kroner for konsernet, og er regnskapsmessig behandlet som estimatavvik og bokført i utvidet resultat.

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som på balansedagen fyller 65 år er som følger:

	2013	2012
Mann	21,0 år	19,3 år
Kvinne	24,2 år	21,8 år

Gjennomsnittlig forventet levetid (i antall år) for en person som 20 år etter balansedagen fyller 65 år er som følger:

Mann	22,9 år	19,3 år
Kvinne	26,1 år	21,8 år

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Balansført forpliktelse		
34	94	Pensjonsytelser - sikret ordning	110	45
128	129	Pensjonsytelser - usikret ordning	132	131
162	223	Sum balansført forpliktelse	242	176
		Kostnad belastet resultatregnskapet		
45	52	Pensjonsytelser - sikret ordning	56	7
10	10	Pensjonsytelser - usikret ordning	11	11
55	62	Sum kostnad belastet resultatregnskapet	67	18
		Pensjonsforpliktelse i ytelsesbaserte pensjonsordninger		
1 521	1 144	Nåverdi pensjonsforpliktelse 1.1.	1 203	1 730
78	49	Pensjon opptjent i perioden	52	82
36	45	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	47	41
		Virkning av rekalkulering:		
-	130	- Endringer i demografiske forutsetninger	137	-
-415	-18	- Endring i finansielle forutsetninger	-19	-445
-22	-7	- Erfaringsavvik	-8	-24
-43	-51	Utbetaling/utløsning fra fond	-53	-41
-11	-	Avkortning og oppgjør	-	-140
-	-	Endring i tidligere perioders opptjening	-	-
-	-	Andre endringer	-	-
1 144	1 292	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12	1 360	1 203
1 032	1 179	herav fondsbaserte	1 244	1 088
112	113	herav ikke fondsbaserte	116	115
		Pensjonsmidler		
1 012	1 001	Pensjonsmidler 1.1.	1 049	1 116
59	40	Renteinntekt	42	62
-78	46	Faktisk avkastning midler ift resultatført renteinntekt	48	-75
57	60	Innbetaling fra arbeidsgiver	62	82
-44	-51	Utbetaling/utløsning fra fond	-53	-45
-5	-	Avkortning og oppgjør	-	-91
-	-	Andre endringer	-	-
1 001	1 096	Pensjonsmidler 31.12.	1 148	1 049
		Netto pensjonsforpliktelse i balansen		
1 144	1 292	Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 360	1 203
1 001	1 096	Pensjonsmidler 31.12.	1 148	1 049
143	196	Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	212	154
19	27	Arbeidsgiveravgift	30	22
162	223	Netto pensjonsforpliktelse i balansen	242	176
		Periodens pensjonskostnad		
77	49	Ytelsesbasert pensjon opptjent i perioden	52	82
36	45	Rentekostnad påløpt pensjonsforpliktelse	47	41
-59	-40	Renteinntekt	-42	-62
-6	-	Avkortning og oppgjør	-	-50
-	-	Tidligere perioders opptjening innregnet i perioden	-	-
48	54	Netto ytelsesbasert pensjonskostnad uten arbeidsgiveravgift	57	11
7	8	Periodisert arbeidsgiveravgift	10	7
55	62	Netto resultatført ytelsesbasert pensjonskostnad	67	18
15	18	Innskuddsbasert pensjonskostnad og fellesordning AFP	34	27
70	80	Periodens pensjonskostnad innregnet i resultatregnskapet	101	45

fortsettelse note 24

Sammensetning av pensjonsmidler i konsernet	2013	2012
Eiendom	18	19
- herav brukt av banken	-	-
Aksjer	249	210
Andre eiendeler	881	820
Sum pensjonsmidler	1 148	1 049

Utvikling siste fem år i ytelsesbasert pensjonsordning for konsernet	2013	2012	2011	2010	2009
Nåverdi pensjonsforpliktelse 31.12.	1 360	1 203	1 730	1 684	1 424
Pensjonsmidler 31.12.	1 148	1 049	1 116	1 143	905
Netto underskudd	212	154	614	541	519

Forventet innbetalt premie for 2014 er 59 mill kroner for morbanken og 62 mill kroner for konsernet.

Tidligere vedtatte endringer i datterselskapet EiendomsMegler 1 SR-Eiendom sin pensjonsordning

I desember 2011 vedtok styret i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS ytterligere endringer i selskapets pensjonsordning. Styret vedtok tvungen overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i løpet av 1. kvartal 2012. I 2. kvartal 2012 ble det utstedt fripoliser for pensjonsrettigheter opptjent fram til 31.12.2011. Effekten av overgang til innskuddsbasert pensjonsordning i EiendomsMegler 1 SR-Eiendom AS som er inntektsført i 2012 er :

	Morbank		Konsern
	2012		2012
2. kvartal 2012	-	Effekt av oppgjør	35
4. kvartal 2012	-	Effekt av oppgjør	5
	-	Endring pensjonsforpliktelse over resultat	40

Sensitiviteten i beregningene av pensjonsforpliktelsen ved endring i vektet forutsetning er som følger:

	Påvirkning på pensjonsforpliktelsen		
	Endring i forutsetning	Økning i forutsetning	Reduksjon i forutsetning
Diskonteringsrente	0,50 %	Reduksjon på 8,4 %	Økning på 9,6 %
Lønnsvekst	0,50 %	Økning på 4,2 %	Reduksjon på 4 %
Pensjonsvekst	0,25 %	Økning på 3 %	Reduksjon på 2,9 %
Forventet levetid	1 år	Økning på 3,7 %	Reduksjon på 3,9 %

Sensitivitetsanalysen over er basert på endring i en av forutsetningene, gitt at alle andre forutsetninger holdes konstante. I praksis vil dette neppe skje, og endringer i noen av forutsetningene kan samvariere. Sensitivitetsberegninger er utført ved bruk er samme metode som aktuarberegningen for beregning av pensjonsforpliktelsen i balansen.

NOTE 25 SKATT

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
1 604	2 295	Resultat før skattekostnad	2 343	1 761
-450	-566	Permanente forskjeller ¹⁾	-400	-347
-189	-283	Konsernbidrag	-	-
-902	-383	Endring i midlertidige forskjeller	-537	-1 079
413	-64	Endring i midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	-69	419
-6	-	For mye/lite beregnet midlertidig forskjell i fjor	10	-6
470	999	Årets skattegrunnlag/skattepliktige inntekt	1 347	748
132	280	Herav betalbar skatt 28%	377	209
82	79	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
12	-	Skatteeffekt emisjonskostnad ført mot egenkapital	-	12
254	139	Endring i utsatt skatt	147	302
-116	-13	Endring i utsatt skatt som ikke føres over resultatregnskapet	-14	-117
-	-	Utsatt skatt ved oppkjøp	-	-5
-	-29	Endring utsatt skatt fra 28 % til 27 %	-25	-
-1	1	For mye/lite betalbar skatt avsatt tidligere år	2	-1
363	457	Sum skattekostnad	487	400
		Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 28 % av resultat før skatt		
449	643	28 % skatt av resultat før skatt	656	493
-126	-159	28 % skatt av permanente forskjeller ¹⁾	-112	-97
29	-	Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
12	-	Skatteeffekt emisjonskostnad ført mot egenkapital	-	12
-	-	Inntektsført utsatt skatt fra tidligere år	-34	-
-	-	Andre endringer	-	-5
-	-29	Endring utsatt skatt fra 28 % til 27 %	-25	-
-	2	For mye/lite avsatt skatt tidligere år	2	-
-1	-	For mye/ lite avsatt utsatt skatt/skattefordel tidligere år	-	-3
363	457	Beregnet skattekostnad	487	400
		Utsatt skattefordel		
-53	-75	- utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 mnd	-102	-61
-	-	- utsatt skattefordel som reverserer innen 12 mnd	-	-
-53	-75	Sum utsatt skattefordel	-102	-61
		Utsatt skatt		
586	703	- utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 mnd	773	606
64	79	- utsatt skatt som reverserer innen 12 mnd	-	86
650	782	Sum utsatt skatt	773	692
597	707	Netto utsatt skatt/utsatt skattefordel	671	631
		Spesifikasjon over midlertidige forskjeller		
23	23	Gevinst og tapskonto	-45	7
2 106	2 555	Forskjeller knyttet til finansposter	2 563	2 129
-	-	Utlån	31	30
-161	-223	Pensjonsforpliktelser	-238	-175
-	-	Regnskapsmessige avsetninger	-1	-2
-	-	Leasing driftsmidler	212	189
-28	-31	Varige driftsmidler	-47	-41
189	283	Avgitt konsernbidrag	-	-
-	10	Andre forskjeller knyttet til avgitt/mottatt konsernbidrag	10	117
2 129	2 617	Sum midlertidige forskjeller	2 485	2 254
28 %	27 %	Anvendt skattesats	27 %	28 %

¹⁾ Inkluderer skattefritt utbytte, ikke fradragsberettigede kostnader, netto skattefrie gevinst ved realisasjon av aksjer innenfor EØS området, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede selskaper (resultatandel trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos det enkelte selskap).

NOTE 26 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

(tall i mill kroner)

Konsern

2013	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost og opp-tjener renter	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle eiendeler som holdes til forfall	Ikke finansielle eiendeler og gjeld	Sum
	Holdt for omsetning	Regnskaps-ført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikrings-instrument					
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken				1 265				1 265
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 253				1 253
Utlån til kunder		11 421		108 104				119 525
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	14 228							14 228
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost ¹⁾						6 837		6 837
Finansielle derivater		1 766	3 157					4 923
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	458	473			7			938
Investering i eierinteresser							4 710	4 710
Immaterielle eiendeler							39	39
Varige driftsmidler							362	362
Virksomhet som skal selges		85						85
Andre eiendeler							2 820	2 820
Sum eiendeler	14 686	13 745	3 157	110 622	7	6 837	7 931	156 985
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner				3 742				3 742
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF				6 429				6 429
Innskudd fra kunder				71 667				71 667
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾				52 328				52 328
Finansielle derivater		1 360	653					2 013
Betalbar skatt							377	377
Utsatt skatteforpliktelse							671	671
Annen gjeld							1 698	1 698
Ansvarlig lånekapital ²⁾				4 004				4 004
Sum gjeld		1 360	653	138 170			2 746	142 929
Sum egenkapital							14 056	14 056
Sum gjeld og egenkapital		1 360	653	138 170			16 802	156 985

¹⁾ Av sertifikater og obligasjoner er 6 784 mill kr benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

2012	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet			Finansielle eiendeler og gjeld vurdert til amortisert kost og opptjente renter	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle eiendeler som holdes til forfall	Ikke finansielle eiendeler og gjeld	Sum
	Holdt for omsetning	Regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle derivater som sikringsinstrument					
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanken				1 314				1 314
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				1 087				1 087
Utlån til kunder		12 268		96 490				108 758
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	10 743							10 743
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost ¹⁾						7 934		7 934
Finansielle derivater		1 614	2 964					4 578
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	363	305			3			671
Investering i eierinteresser							4 964	4 964
Immaterielle eiendeler							43	43
Våge driftsmidler							363	363
Virksomhet som skal selges		85						85
Andre eiendeler							1 003	1 003
Sum eiendeler	11 106	14 272	2 964	98 891	3	7 934	6 373	141 543
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner				4 522				4 522
Innlån statsforvaltning vedrørende bytteordning OMF				7 299				7 299
Innskudd fra kunder				67 594				67 594
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾				40 691				40 691
Finansielle derivater		1 662	620					2 282
Betalbar skatt							209	209
Utsatt skatteforpliktelse							631	631
Annen gjeld							1 455	1 455
Ansvarlig lånekapital ²⁾				4 223				4 223
Sum gjeld		1 662	620	124 329			2 295	128 906
Sum egenkapital							12 637	12 637
Sum gjeld og egenkapital		1 662	620	124 329			14 932	141 543

¹⁾ Av sertifikater og obligasjoner er 7 699 mill kroner benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

²⁾ Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital inneholder sikret gjeld.

fortsettelse note 26

Opplysninger om virkelig verdi

Konsern

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (nivå 1).

Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen (nivå 2).

Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke-observerbare forutsetninger) (nivå 3).

	Verdsettelse etter priser i aktivt marked	Verdsettelse etter observerbare mar- kedsdata	Verdsettelse etter annet enn observer- bare markedsdata	Sum
2013				
Eiendeler				
Utlån kunder ¹⁾			11 421	11 421
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	11 430	2 798		14 228
Finansielle derivater		4 923		4 923
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	173	285	473	931
Virksomhet som skal selges			85	85
Gjeld				
Finansielle derivater		2 013		2 013
2012				
Eiendeler				
Utlån kunder ¹⁾			12 268	12 268
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	6 468	4 275		10 743
Finansielle derivater		4 578		4 578
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	50	313	305	668
Virksomhet som skal selges			85	85
Gjeld				
Finansielle derivater		2 282		2 282

Ingen overføring mellom nivå 1 og 2

Beholdningsendring i regnskapsåret på eiendeler verdsatt etter annet enn observerbare markedsdata

Konsern	Utlån til kunder ¹⁾	Aksjer, andeler og andre egenkapital- interesser	Virksomhet som skal selges
	2013	2013	2013
Saldo 1.1.	12 268	305	85
Tilgang	980	108	-
Avgang	-1 751	-	-
Overført fra eller til verdsettelse etter priser i aktivt marked eller observerbare markedsdata	-	-	-
Verdiendring ²⁾	-76	60	-
Saldo 31.12.	11 421	473	85
Nominell verdi /kostpris	11 140	312	85
Virkelig verdi justering	281	161	-
Saldo 31.12.	11 421	473	85

Eierandelene i Nets Holding og Nordito Property verdivurderes hvert kvartal av SpareBank 1 Gruppen og distribueres til alle alliansebankene. Denne verdivurderingen er basert på et gjennomsnitt av fem ulike metoder hvor siste kjente transaksjonskurs, resultat pr aksje, utbytte pr aksje og EBITDA er input i vurderingene. Fra andre kvartal 2013 tilsvarende verdivurdering for aksjene i Bank 1 Oslo Akershus.

Verdsettelsen av fastrentelånene er basert på avtalt rente med kunden neddiskontert med markedsrenten og vurdering av endring i kredittrisiko ved utgangen av året.

¹⁾ Fra og med 4. kvartal 2013 klassifiseres utlån til kunder til annet enn observerbare markedsdata,

²⁾ Verdiendringer er resultatført under netto inntekter fra finansielle instrumenter.

NOTE 27 SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi		
		Stat		
1 307	1 082	pålydende	1 082	1 307
1 344	1 099	virkelig verdi	1 099	1 344
		Annen offentlig utsteder		
661	1 604	pålydende	1 604	661
666	1 606	virkelig verdi	1 606	666
		Obligasjoner med fortrinnsrett		
6 791	9 812	pålydende	9 812	6 791
6 898	9 897	virkelig verdi	9 897	6 898
		Øvrige finansielle foretak		
1 196	1 070	pålydende	1 070	1 196
1 212	1 081	virkelig verdi	1 081	1 212
		Ikke-finansielle foretak		
532	451	pålydende	466	542
531	441	virkelig verdi	454	536
87	91	Opptjente renter	91	87
10 487	14 019	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	14 034	10 497
10 738	14 215	Sum sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	14 228	10 743
		Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost		
		Obligasjoner med fortrinnsrett		
7 700	6 784	pålydende	6 784	7 700
7 700	6 784	virkelig verdi	6 784	7 700
		Øvrige finansielle foretak		
221	42	pålydende	42	221
218	41	virkelig verdi	41	218
16	12	Opptjente renter	12	16
7 921	6 826	Sum sertifikater og obligasjoner til pålydende	6 826	7 921
7 934	6 837	Sum sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	6 837	7 934
18 672	21 052	Sum sertifikater og obligasjoner	21 065	18 677

Reklassifisering av finansielle eiendeler

I forbindelse med den ekstraordinære og negative utviklingen i verdens finansmarkeder i 3. kvartal 2008 vedtok IASB den 13.10.2008 endringer til IAS 39 og IFRS 7.

Endringen medførte mulighet for å reklassifisere deler av eller hele porteføljen av finansielle eiendeler med tilbakevirkende kraft til 1.7.2008.

SpareBank 1 SR-Bank har valgt å benytte seg av denne muligheten og har valgt å reklassifisere deler av obligasjonsporteføljen til kategorier som vurderes til amortisert kost, dvs. "Holde til forfall" eller "Lån og fordringer". Det er ikke gjennomført tilsvarende reklassifiseringer i datterselskaper.

Av tabellen nedenfor framgår hvilken effekt det regnskapsmessig ville vært å la være å reklassifisere porteføljen.

fortsettelse note 27

Konsern ³⁾

1.7.2008

Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	Observerbar markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet	3 041	-	-	3 041
Holde til forfall ¹⁾	2 350	-	-	2 350
Fordringer ¹⁾	578	-	-	578
Sum sertifikater og obligasjoner	5 969	-	-	5 969

31.12.2013 Sertifikater og obligasjoner klassifisert som:	Konsern ³⁾			Observerbar markedsverdi
	Bokført verdi	Amortisering som renteinntekt	Effekt av reklass som kursgevinst	
Til virkelig verdi over resultatet	14 228	-	-	14 228
Holde til forfall	41	-	-	41
Obligasjoner med fortrinnsrett ²⁾	6 784	-	-	6 784
Opptjente renter amortisert kost	12	-	-	12
Sum sertifikater og obligasjoner	21 065	-	-	21 065

31.12.2013

Obligasjoner reklassifisert til fordring og holde til forfall	1.7.2008	31.12.2012	31.12.2013
Bokført verdi	2 928	218	41
Nominell verdi (pålydende)	2 985	221	42
Observerbar markedsverdi	2 928	220	41

Banken forventer å få tilbakebetalt pålydende av obligasjoner som ligger i porteføljen for reklassifisering.

¹⁾ Netto urealisert tap som er tilbakeført pr 1.7.2008 er 47,3 mill kroner. Beløpet amortiseres over instrumentenes gjenværende løpetid. Veiet gjenværende løpetid på reklassifiseringstidspunktet er ca. 2,7 år.

²⁾ Av obligasjoner med fortrinnsrett er 6 784 mill kroner benyttet i bytteordningen med finansdepartementet. Løpetiden på obligasjonene er tilnærmet lik løpetiden på bytteordningen.

³⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 28 FINANSIELLE DERIVATER

Generell beskrivelse:

Virkelig verdi av finansielle derivater framkommer ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis rente og valuta innhentes i markedet. I de tilfeller konsernets risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurs bli anvendt i prising. Med nøytral risikoposisjon menes for eksempel at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps- eller salgskurs for å vurdere nettoposisjon. For derivater der motparten har svakere kredittrating enn konsernet, vil prisen reflektere en underliggende risiko.

Konsernet gjennomfører en verdisikring av fastrenteinnlån. Hver enkelt sikring er dokumentert med en henvisning til konsernets risikostyringsstrategi, en entydig identifikasjon av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, en entydig beskrivelse av den sikrede risikoen, en beskrivelse av hvorfor sikringen er forventet å være svært sannsynlig og en beskrivelse av når og hvordan konsernet skal dokumentere at sikringen har vært effektiv i regnskapsperioden og

forventes å være svært effektiv i neste regnskapsperiode. Konsernet har definert den sikrede risikoen som verdiendringer knyttet til NIBOR- komponenten av de sikrede fastrentene i NOK og verdiendringen knyttet til LIBOR komponentene av de sikrede fastrentene i utenlandsk valuta.

Pr 31.12.2013 var virkelig verdi av sikringsinstrumentene netto 2 137 mill kroner (2 482 mill kroner eiendeler og 345 mill kroner forpliktelser).

Tilsvarende for 2012 var 2 083 mill kroner (2 347 mill kroner eiendeler og 264 mill kroner forpliktelser). Ineffektivt resultat på sikringsinstrumenter var i 2013 minus 4 mill kroner.

Motpartsrisiko tilknyttet derivater reduseres gjennom ISDA-avtaler og CSA-tillegg. CSA-tillegget regulerer motpartsrisikoen gjennom innbetaling av marginer i henhold til eksponeringsgrenser. Kontraktsum og effekt av reinvesteringskostnad omfattet av motregningsavtaler utgjør henholdsvis 116,9 mrd kroner og 1,6 mrd kroner pr 4. kvartal 2013.

Banken har ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

Konsern¹⁾

(tall i mill kroner)

Til virkelig verdi over resultatet	2013			2012		
	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser	Kontraktssum	Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter						
Valutaterminer (forwards)	4 255	89	38	3 848	32	67
Valutabytteavtaler (swap)	34 425	545	146	21 394	256	66
Valutaopsjoner	227	1	-	71	-	-
Sum valutainstrumenter	38 907	635	184	25 313	288	133
Renteinstrumenter						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	69 234	1 131	1 176	90 491	1 326	1 529
Andre rentekontrakter	-	-	-	-	-	-
Sum renteinstrumenter	69 234	1 131	1 176	90 491	1 326	1 529
Renteinstrumenter, sikring						
Rentebytteavtaler (swap, dekker også cross currency)	54 477	2 482	345	40 481	2 347	264
Sum renteinstrumenter sikring	54 477	2 482	345	40 481	2 347	264
Opptjente renter						
Opptjente renter	-	675	308	-	617	356
Sum opptjente renter	-	675	308	-	617	356
Sum valutainstrumenter	38 907	635	184	25 313	288	133
Sum renteinstrumenter	123 711	3 613	1 521	130 972	3 673	1 793
Sum opptjente renter	-	675	308	-	617	356
Sum valuta- og renteinstrumenter	162 618	4 923	2 013	156 285	4 578	2 282

¹⁾ Noten er tilnærmet lik for morbank.

NOTE 29 AKSJER, ANDELER OG ANDRE EGENKAPITALINTERESSER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Til virkelig verdi over resultatet		
50	65	- Børsnoterte	65	50
-	108	- Kombinasjonsfond	108	-
445	606	- Unoterte	758	618
495	779	Sum til virkelig verdi over resultatet	931	668
		Tilgjengelig for salg		
3	1	- Unoterte	7	3
3	1	Sum tilgjengelig for salg	7	3
		Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	938	671
498	780			

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser klassifiseres innenfor kategoriene virkelig verdi og tilgjengelig for salg. Verdipapirer som kan måles pålitelig og som rapporteres internt til virkelig verdi klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet. Øvrige aksjer klassifiseres som tilgjengelig for salg.

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Morbank (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel	Antall aksjer /andeler	Anskaffelses- kost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sandnes Sparebank	710 581	10,8 %	765 009	73 297	65 026
Børsnoterte selskaper				73 297	65 026
SR-Kombinasjon A			30 000	30 000	32 814
SR-Rente			50 000	50 000	51 897
SR-Utbytte A			20 000	20 000	23 208
Kombinasjonsfond				100 000	107 919
Unoterte selskaper					
Kortsiktige plasseringer i aksjer					
Sektor Portefølje I	10 000	12,3 %	1 228 000	99 959	99 959
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				47 485	32 102
Langsiktige plasseringer					
Bank 1 Oslo Akershus	457 334	4,8 %	218 841	78 005	119 246
Nets Holding DKK	184 325	2,9 %	5 378 058	232 036	352 386
Øvrige ikke børsnoterte selskaper				2 342	2 266
Sum unoterte selskaper				459 827	605 959
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				559 827	778 904
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper					1 470
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser morbank					780 374

Plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Konsern (beløp i tusen kroner)	Selskapets aksjekapital	Eierandel	Antall aksjer	Anskaff- elseskost	Bokført verdi/ markedsverdi
Til virkelig verdi over resultatet					
Sum børsnoterte selskaper morbank				73 297	65 026
Sum børsnoterte i datterselskaper				-	-
Sum børsnoterte selskaper konsern				73 297	65 026
Sum kombinasjonsfond morbank					
Sum Kombinasjonsfond i datterselskaper				100 000	107 919
Sum kombinasjonsfond konsern				-	-
Sum kombinasjonsfond konsern				100 000	107 919
Sum unoterte selskaper morbank					
				459 827	605 959
HitecVision Asset Solution LP		1,2 %		15 782	25 902
HitecVision Private Equity IV LP		2,0 %		21 012	25 276
Borea Opportunity II AS	103	2,2 %	11 250	10 138	11 205
Progressus AS	2 966	6,6 %	125 609	9 647	12 310
Energy Ventures III LP		1,1 %		10 591	10 214
Øvrige unoterte selskaper i datterselskaper				77 996	67 126
Sum unoterte i datterselskaper				145 166	152 033
Sum unoterte selskaper konsern				604 993	757 992
Sum til virkelig verdi over resultatet aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser				778 290	930 937
Tilgjengelig for salg					
Ikke børsnoterte selskaper morbank					1 470
Ikke børsnoterte selskaper i datterselskaper					6 055
Sum aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser konsern					938 462

NOTE 30 IMMATERIELLE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
-	-	Anskaffelseskost 1.1.	70	74
-	-	Tilgang	-	-
-	-	Avgang ¹⁾	-	4
-	-	Anskaffelseskost 31.12.	70	70
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 1.1.	27	20
-	-	Årets avskrivning	-	2
-	-	Årets avskrivning og nedskrivning	4	5
-	-	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.	31	27
-	-	Balanseført verdi 31.12.	39	43

Beløpene framkommer som differanse mellom identifiserbare eiendeler inklusive merverdi i det oppkjøpte selskap, og kostpris for aksjene. Goodwill postens elementer relaterer seg til framtidig inntjening i selskapet, og underbygges av nåverdiregninger av framtidig forventet inntjening, som dokumenterer en framtidig økonomisk fordel ved kjøp av selskapet.

Balanseført verdi består av:

Vågen Forvaltning AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2007	19	19
SR-Forvaltning AS - kjøp av 33,3 prosent av aksjene i mai 2009	20	20
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Goodwill ¹⁾	-	3
Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Kundeportefølje	-	1
Balanseført verdi 31.12.	39	43

¹⁾ Tilbakebetalt kostpris vist som avgang

Årets av- og nedskrivninger:

Boligbyrået AS - kjøp av 100 prosent av aksjene i 2010 Kundeportefølje	4	2
Vågen Eiendomsmegling AS - kjøp av 51 prosent av aksjene i 2010	-	5
Årets av- og nedskrivninger	4	7

Goodwill postens elementer verdivurderes årlig og nedskrives dersom det etter en konkret vurdering er grunnlag for det.

NOTE 31 VARIGE DRIFTSMIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern		
Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt	Bygn. og fast eiendom	Mask, inv. og transp. midl.	Totalt
281	666	947	296	739	1 035
6	55	61	15	58	73
19	45	64	19	45	64
268	676	944	292	752	1 044
117	483	600	129	542	671
3	62	65	3	67	70
-	-	-	-	-	-
12	45	57	12	47	59
108	500	608	120	562	682
160	176	336	172	190	362
422		Virkelig verdi	422		
294	620	914	303	690	993
2	46	48	17	50	67
15	-	15	24	1	25
281	666	947	296	739	1 035
113	421	534	117	475	592
5	62	67	5	68	73
-	-	-	7	-	7
1	-	1	1	1	2
117	483	600	129	542	671
164	183	347	167	197	364
425		Virkelig verdi	425		

Sikkerhetsstillelse

Konsernet har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Omvurderinger/avskrivning

Konsernet foretar ikke løpende omvurderinger av anleggsmidler. I forbindelse med første gangs implementering av IFRS ble bygninger vurdert til kostpris med fradrag for akkumulerte avskrivninger i henhold til dagens norske regelverk. Prosentstørrelse for ordinære avskrivninger er 14 til 33 prosent for maskiner, inventar og transportmidler og 2 prosent for bankbygg og annen fast eiendom.

Bygninger og fast eiendom

Av samlet bokført verdi på bygninger og fast eiendom er 144 mill kroner til bruk i bankvirksomheten. Virkelig verdi på bygningsmassen er fastsatt ved takst.

Operasjonelle leieavtaler

Konsernet har ingen vesentlige operasjonelle leieavtaler.

NOTE 32 ANDRE EIENDELER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
		Opptjente ikke mottatte inntekter fra SpareBank 1		
384	847	Bolig- og Næringskreditt	847	384
30	22	Forskuddsbetalte kostnader	24	43
35	35	Kapitalinnskudd SR-Bank Pensjonskasse	35	35
384	1 758	Andre eiendeler inklusiv uoppgjorte handler	1 914	541
833	2 662	Sum andre eiendeler	2 820	1 003

NOTE 33 INNSKUDD FRA KUNDER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
58 822	64 840	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	64 682	58 675
8 899	6 997	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	6 982	8 884
35	3	Påløpte renter	3	35
67 756	71 840	Sum innskudd fra kunder	71 667	67 594
		Innskudd fordelt på sektor og næring		
1 116	1 078	Jordbruk/skogbruk	1 078	1 116
131	265	Fiske/fiskeoppdrett	265	131
962	1 513	Bergverksdrift/utvinning	1 513	962
1 080	1 527	Industri	1 527	1 080
1 598	1 915	Kraft og vannforsyning/bygg og anlegg	1 915	1 598
2 096	1 963	Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	1 963	2 096
1 001	1 452	Utenriks sjøfart, rørtransport, øvrig transport	1 452	1 001
5 900	4 954	Eiendomsdrift	4 954	5 900
7 406	8 858	Tjenesteytende virksomhet	8 685	7 406
12 120	12 122	Offentlig forvaltning og finansielle tjenester	12 122	11 958
33 410	35 647	Sum næring	35 474	33 248
34 311	36 190	Personkunder	36 190	34 311
35	3	Påløpte renter næring og personkunder	3	35
67 756	71 840	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	71 667	67 594
		Innskudd fordelt på geografiske områder		
53 883	54 871	Rogaland	54 698	53 721
3 095	3 550	Agder-fylkene	3 550	3 095
5 094	6 391	Hordaland	6 391	5 094
704	2 160	Utland	2 160	704
4 980	4 868	Øvrige	4 868	4 980
67 756	71 840	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	71 667	67 594

NOTE 34 GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
37 960	49 387	Obligasjonsgjeld ¹⁾	49 387	37 960
2 220	2 261	Verdijusteringer	2 261	2 220
511	680	Påløpte renter	680	511
40 691	52 328	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	52 328	40 691
3,3 %	3,0 %	Gjennomsnittlig rente	3,0 %	3,3 %
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på forfallstidspunkt ¹⁾	Forfall	
6 502	-		2013	6 502
6 504	5 827		2014	6 504
5 694	6 531		2015	5 694
7 636	7 817		2016	7 636
6 294	6 560		2017	6 294
5 700	11 148		2018	5 700
218	4 408		2019	218
1 178	5 450		2020	1 178
-	1 434		2023	-
15	188		2024	15
-	373		2033	-
-	94		2034	-
241	194		2037	241
-	286		2043	-
-	516		2044	-
-	195		2046	-
198	406		2047	198
-	221		2053	-
511	680	Påløpte renter	680	511
40 691	52 328	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	52 328	40 691
		Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer fordelt på valutaer ¹⁾		
17 347	15 452	NOK	15 452	17 347
21 633	32 859	EUR	32 859	21 633
1 200	1 683	SEK	1 683	1 200
-	1 380	CHF	1 380	-
-	274	USD	274	-
511	680	Påløpte renter	680	511
40 691	52 328	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	52 328	40 691

¹⁾ Egne obligasjoner og sertifikater er fratrukket.

	Balanse	Emitert	Forfalt/	Valutakurs- og	Balanse
Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer ²⁾	31.12.2012	2013	innløst	andre endringer	31.12.2013
			2013	2013	
Obligasjoner, nominell verdi	37 960	15 830	8 330	3 927	49 387
Verdijusteringer	2 220			41	2 261
Påløpte renter	511			169	680
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	40 691	15 830	8 330	4 137	52 328

²⁾ Noten er identisk for morbank.

NOTE 35 ANNEN GJELD

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013	Annen gjeld	2013	2012
162	223	Pensjonsforpliktelser (note 24)	242	176
1	1	Spesifiserte tapsavsetninger garantier	1	1
19	64	Leverandørgjeld	76	32
34	39	Skattetrekk	55	49
905	904	Annen gjeld inklusiv uoppgjorte handler	933	914
64	69	Påløpte feriepenge	93	87
149	240	Øvrige påløpte kostnader	298	196
1 334	1 540	Sum annen gjeld	1 698	1 455
		Stilte garantier (avtalte garantibeløp)		
2 233	2 117	Betalingsgarantier	2 117	2 233
2 814	2 688	Kontraktsgarantier	2 688	2 814
1 516	1 581	Lånegarantier	1 581	1 516
44	118	Garantier for skatter	118	44
6 641	5 005	Annet garantiansvar	5 005	6 641
-	-	Garanti overfor Bankenes sikringsfond	-	-
13 248	11 509	Sum stilte garantier	11 509	13 248
		Andre forpliktelser		
12 531	13 987	Ubenyttede kreditter	13 987	12 531
4 062	2 085	Innvilgede lånetilsagn	2 180	4 427
334	264	Rembuser	264	334
16 927	16 336	Sum andre forpliktelser	16 431	17 292
31 509	29 385	Totale forpliktelser	29 638	31 995
		Pantstillelser		
15 418	16 265	Pantstillelser i verdipapirer	16 265	15 418

Pågående rettstvister

Konsernet er part i flere rettsaker med et samlet økonomisk omfang som ikke vurderes å ha vesentlig betydning tatt i betraktning at konsernet har foretatt tapsavsetninger i de saker hvor det antas å være sannsynlighetsovervekt for at konsernet vil lide tap som følge av rettsakene.

Operasjonelle leasingbetalinger

Konsernets operasjonelle leasingavtaler har en løpetid på 3 - 5 år. Den årlige kostnaden er på omtrent 7 mill kroner. Leasingavtalene går hovedsakelig via SpareBank 1 SR-Finans AS.

NOTE 36 BUNDNE MIDLER

(tall i mill kroner)

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
34	39	Skattetrekk	55	49
34	39	Sum bundne midler	55	49

NOTE 37 ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(tall i mill kroner)

Morbank							Konsern	
2012	2013	Hovedstol	Betingelser	Forfall	Første forfalls-tidspunkt	2013	2012	
Tidsbegrenset								
744	745	750 NOK	3 mnd Libor + margin	2021	2016	745	744	
232	-	500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2018	2013	-	232	
-	455	500 NOK	3 mnd Nibor + margin	2023	2018	455	-	
82	78	75 NOK	3 mnd Nibor + margin	2019	2014	78	82	
825	825	825 NOK	3 mnd Nibor + margin	2022	2016	825	825	
1 883	2 103	Sum tidsbegrenset				2 103	1 883	
Fondsobligasjon								
992	992	1 000 NOK	3 mnd Nibor + margin			992	992	
428	-	75 USD	3 mnd Libor + margin			-	428	
741	734	684 NOK	3 mnd Nibor + margin			734	741	
115	115	116 NOK	3 mnd Nibor + margin			115	115	
40	39	40 NOK	3 mnd Nibor + margin			39	40	
2 316	1 880	Sum fondsobligasjon				1 880	2 316	
24	21	Påløpte renter					21	24
4 223	4 004	Sum ansvarlig lånekapital					4 004	4 223

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjon i utenlandsk valuta inngår i konsernets totale valutaposisjon slik at det ikke er valutarisiko knyttet til lånene. Av totalt 4 004 mill kroner i ansvarlig lånekapital teller 1 823 mill kroner som kjernekapital og 2 100 mill kroner som tidsbegrenset ansvarlig kapital. Aktiverte kostnader ved låneopptak blir reflektert i beregning av amortisert kost.

Fondsobligasjoner kan maksimum utgjøre 15 prosent av samlet kjernekapital for obligasjoner med fastsatt løpetid og 35 prosent for fondsobligasjoner uten fastsatt løpetid. Eventuelt overskytende teller som evigvarende ansvarlig lånekapital.

Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån ¹⁾	2013	2012
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	2 100	1 876
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	1 823	2 242
Verdijusteringer	60	81
Påløpte renter	21	24
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4 004	4 223

Endring av gjeld stiftet ved utstedelse av ansvarlig lån/fondsobligasjonslån ¹⁾	Balanse 31.12.2012	Emitert 2013	Forfalt/innløst 2013	Valutakurs- og andre endringer 2013	Balanse 31.12.2013
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital, nominell verdi	1 876	499	-275	-	2 100
Fondsobligasjonslån, nominell verdi	2 242	-	-419	-	1 823
Verdijusteringer	81	-	-	-21	60
Påløpte renter	24	-	-	-3	21
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	4 223	499	-694	-24	4 004

¹⁾ Noten er identisk for morbank.

NOTE 38 INVESTERINGER I EIERINTERESSER

Datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent ¹⁾
Investeringer i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
SpareBank 1 SR-Finans	1987	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1990	Stavanger	100,00
Westbroker Finans	1990	Stavanger	100,00
SR-Forvaltning	2001	Stavanger	100,00
SR-Investering	2005	Stavanger	100,00
SR-Forretningservice	2007	Stavanger	100,00
Kvinnherad Sparebank Eigedom	2010	Stavanger	100,00
Rygir Industrier	2012	Stavanger	100,00
Rygir Portefølje	2012	Stavanger	100,00
Rygir Forvaltning	2012	Stavanger	100,00
HiLoad Holding	2012	Stavanger	100,00
Torp LNG	2012	Stavanger	100,00
Torp LNG Load	2012	Stavanger	100,00
Torp Italy	2012	Stavanger	100,00
Torp Technology	2012	Stavanger	100,00
Vitico	2012	Stavanger	100,00
Viti Invest	2012	Stavanger	66,70
Greg Invest	2012	Stavanger	66,70
Rygir Eiendom	2013	Stavanger	100,00
Røldal Utvikling	2013	Stavanger	100,00
Røldal Hytteutvikling	2013	Stavanger	100,00
Etis Eiendom	2012	Stavanger	100,00
Finansparken Bjergsted	2013	Stavanger	100,00
Aksjer eid av datterselskaper			
Jærmegleren	2007	Stavanger	100,00
EiendomsMegler 1 Drift	2006	Stavanger	100,00
Investeringer i tilknyttede selskaper			
Admi-senteret	1984	Jørpeland	50,00
SpareBank 1 Boligkreditt	2005	Stavanger	26,21
SpareBank 1 Næringskreditt	2009	Stavanger	27,27
Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2010	Oslo	3,27
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
SpareBank 1 Gruppen	1996	Oslo	19,50
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	2004	Oslo	17,74
BN Bank	2008	Trondheim	23,50
SpareBank 1 Kredittkort	2012	Trondheim	17,59
SpareBank 1 Kundesenter	2012	Stavanger	25,97

¹⁾ Stemmeandel og eierandel er lik for alle selskaper

fortsettelse note 38

Datterselskap**Aksjer i datterselskap morbank**

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.
(beløp i tusen kroner)

2013	Selskapets	Eierandel	Antall Pålydende			Sum		Sum Selskapets	Bokført	
	aksjekapital	i prosent	aksjer	verdi	Eiendeler	Gjeld	inntekter	kostnader	årsresultat	verdi
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	6 384 429	5 741 870	201 264	51 354	109 383	526 606
Sum investeringer i kredittinstitusjoner			167 000	6 384 429	5 741 870	201 264	51 354	109 383	526 606	
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	186 371	96 471	438 320	396 374	29 900	97 205
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	-
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	202 318	18 834	12 482	701	14 780	179 703
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	52 580	34 726	49 042	26 651	15 752	29 019
SR-Forretningservice	100	100,00	1 000	100	1 114	66	566	315	195	125
Kvinnherad Sparebank Eigedom	15 000	100,00	3 000	15 000	23 508	-	-25	105	-151	23 701
Rygir Industrier konsern	9 205	100,00	85 239 309	9 205	102 860	1 894	3 211	5 779	48 391	84 006
Etis Eiendom	1 000	100,00	10 000	1 000	12 207	7 704	581	1 054	1 530	1 123
Finansparken Bjergsted	8 000	100,00	8 000	8 000	10 636	2 608	27	-	22	8 016
Sum andre investeringer			75 905	591 594	162 303	504 204	430 979	110 419	422 898	
Sum investeringer i datterselskap morbank			242 905	6 976 023	5 904 173	705 468	482 333	219 802	949 504	
2012										
SpareBank 1 SR-Finans	167 000	100,00	334 000	167 000	6 070 174	5 534 402	171 781	47 569	82 722	485 566
Sum investeringer i kredittinstitusjoner			167 000	6 070 174	5 534 402	171 781	47 569	82 722	485 566	
EiendomsMegler 1 SR-Eiendom	1 500	100,00	150	1 500	208 414	148 225	432 535	346 180	61 712	97 205
Westbroker Finans	100	100,00	100	100	-	-	-	-	-	-
SR-Investering	35 000	100,00	3 500	35 000	206 593	24 411	19 776	-1 773	17 794	178 191
SR-Forvaltning	6 000	100,00	6 000	6 000	48 560	30 122	44 118	25 647	13 407	29 019
SR-Forretningservice	100	100,00	1 000	100	981	128	697	619	-10	125
Kvinnherad Sparebank Eigedom	15 000	100,00	3 000	15 000	30 711	6 692	777	1 358	-418	15 061
Rygir Industrier konsern	7 553	100,00	69 938 739	7 553	57 902	132 869	-	-	-	3 238
Etis Eiendom	1 000	100,00	10 000	1 000	10 360	7 918	23	8 075	-7 660	115
Sum andre investeringer			66 253	563 521	350 365	497 926	380 106	84 825	322 954	
Sum investeringer i datterselskap morbank			233 253	6 633 695	5 884 767	669 707	427 675	167 547	808 520	

fortsettelse note 38

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2012	2013		2013	2012
3 352	3 812	Balanseført verdi 1.1.	4 964	4 389
460	-260	Tilgang/avgang	-356	460
-	-	Egenkapital endringer	-18	2
-	-	Amortisering PPA	7	8
-	-	Nedskrivning	-	-1
-	-	Resultatandel	348	258
-	-	Utbetalt utbytte	-235	-152
3 812	3 552	Balanseført verdi 31.12.	4 710	4 964
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Gruppen	217	97
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Boligkreditt	66	84
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Næringskreditt	7	7
-	-	Resultatandel fra BN Bank	59	44
-	-	Resultatandel fra Bank 1 Oslo Akershus	-	25
-	-	Resultatandel fra Alliansesamarbeidet SpareBank 1	-	-
-	-	Resultatandel fra Samarbeidende Sparebanker Bankinvest	2	1
-	-	Resultatandel fra SpareBank 1 Kredittkort	-4	-
-	-	Resultatandel fra Admisenteret	1	-
85	134	Utbytte fra SpareBank 1 Gruppen	-	-
24	50	Utbytte fra SpareBank 1 Boligkreditt	-	-
7	6	Utbytte fra SpareBank 1 Næringskreditt	-	-
13	-	Utbytte fra Bank 1 Oslo Akershus	-	-
22	44	Utbytte fra BN Bank	-	-
1	1	Utbytte fra Samspar Bank Invest	-	-
152	235	Sum inntekter	348	258

Investeringene i alle selskap vurderes etter kostmetoden i morbanken og egenkapitalmetoden i konsernet.

Investeringer i tilknyttede selskaper i konsernet 31.12.2013 inkluderer goodwill på 23 mill kroner (2012: 23 mill kroner).

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

(tall i mill kroner)

2013		Eiendeler	Gjeld	Inntekter	Kostnader	Resultat	Bokført verdi 31.12.	Eierandel i %	Antall aksjer
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	9 891	8 758	2 489	2 181	218	1 131	19,50	381 498
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	Oslo	99	82	120	122	-	19	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	54 036	51 865	87	8	65	2 186	26,21	13 917 194
Admi-senteret	Jørpeland						3	50,00	80
BN Bank	Trondheim	8 814	7 968	163	51	59	844	23,50	3 317 338
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	4 300	3 826	15	3	7	473	27,27	3 719 813
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	23	7	2	-	2	21	3,27	354
SpareBank 1 Kredittkort	Trondheim	37	3	-	6	-4	33	17,59	122 182
SpareBank 1 Kundesenter	Stavanger	1	1	6	6	-	-	25,97	2 597
Sum		77 201	72 510	2 882	2 377	347	4 710		
2012									
SpareBank 1 Gruppen	Oslo	9 107	8 062	2 270	2 114	88	1 068	19,50	381 498
Alliansesamarbeidet SpareBank 1	Oslo	92	74	115	115	-	19	17,74	
SpareBank 1 Boligkreditt	Stavanger	55 790	53 463	130	10	84	2 338	29,89	15 037 616
Admi-senteret	Jørpeland	11	8	3	2	-	2	50,00	80
BN Bank	Trondheim	9 807	9 022	149	62	44	776	23,50	3 141 558
SpareBank 1 Næringskreditt	Stavanger	3 341	2 972	15	4	7	369	27,77	2 898 622
Bank 1 Oslo Akershus	Oslo	5 694	5 350	192	129	21	343	19,50	694 435
Samarbeidene Sparebanker Bankinvest	Oslo	22	1	1	-	1	19	3,27	327
SpareBank 1 Kredittkort	Trondheim	31	2	-	1	-	30	18,97	95 061
SpareBank 1 Kundesenter	Stavanger	-	-	-	-	-	-	25,97	2 597
Sum		83 864	78 952	2 875	2 436	245	4 964		

NOTE 39 VESENTLIGE TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

(tall i mill kroner)

Med nærstående parter menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollert virksomhet, datterselskaper og nærstående til ledende ansatte og styremedlemmer. Bankens mellomværende med ledende ansatte og medlemmer av styret vises i note 22.

Datterselskap 2013	Utlån 31.12.	Innskudd 31.12.	Rente- inntekter	Rente- kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader
SR-Finans	5 432	3	175	-	21	-	-
EiendomsMegler 1	-	35	7	15	-	1	1
SR-Forvaltning	-	36	-	1	24	-	-
SR-Investering	-	36	-	1	-	-	-
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	3	-	-	-	-	4
Kvinnherad Eigedom	-	24	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	-	27	3	-	1	-	-
Etis Eiendom	7	3	-	-	-	-	-
Finansparken Bjergsted	-	8	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 439	176	185	17	46	1	5

2012							
SR-Finans	5 294	40	170	-	17	-	-
EiendomsMegler 1	-	63	6	18	-	1	2
SR-Forvaltning	-	34	-	1	21	1	-
SR-Investering	-	32	-	1	-	-	-
SR-Forretningsservice	-	1	-	-	-	-	-
EiendomsMegler 1 Drift	-	2	-	-	-	-	4
Kvinnherad Eigedom	-	15	-	-	-	-	-
Rygir Industrier konsern	132	15	-	-	-	-	-
Etis Eiendom	7	1	-	-	-	-	-
Sum Datter	5 433	203	176	20	38	2	6

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2013							
SpareBank 1 Gruppen	303	6	5	-	222	-	-
Allianseamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	151
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 784	-	14	605	-	-
Admisenteret	17	2	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	221	-	8	5	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	3	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felles- kontrollerte selskaper	320	2 016	6	22	832	-	151

2012							
SpareBank 1 Gruppen	42	6	1	-	212	-	-
Allianseamarbeidet SB1	-	-	-	-	-	-	142
SpareBank 1 Boligkreditt	-	1 411	1	15	337	-	-
Admisenteret	16	1	1	-	-	-	-
SpareBank 1 Næringskreditt	-	392	-	12	3	-	-
SpareBank 1 Kundesenter	-	-	-	-	-	-	-
Sum tilknyttede og felleskontrollerte selskaper	58	1 810	3	27	552	-	142

Transaksjoner med nærstående til konsernledelsen

Det er ingen transaksjoner med nærstående til konsernledelsen.

Transaksjoner med nærstående til styret

Det er ingen transaksjoner med nærstående til styret unntatt for nærstående til styremedlem Tor Dahle som har lån på 3,47 mill kroner og renter på lån med 0,04 mill kroner i henhold til ansattvilkår.

NOTE 40 AKSJEKAPITAL OG EIERSTRUKTUR**Aksjekapital**

SpareBank 1 SR-Bank sin aksjekapital utgjør 6 393 777 050 kroner fordelt på 255 751 082 aksjer, hver pålydende 25 kroner. Aksjekapitalen (tidligere eierandelskapitalen) er tatt opp på følgende måte/tidspunkt:

År		Endring i aksjekapital	Total aksjekapital	Antall aksjer
1994	Offentlig emisjon	744,0	744,0	7 440 000
2000	Ansatt emisjon	5,0	749,0	7 489 686
2001	Ansatt emisjon	4,8	753,8	7 538 194
2004	Fondsemisjon	150,8	904,6	9 045 834
2005	Fondsemisjon/splitt	226,1	1 130,7	22 614 585
2007	Rettet emisjon	200,0	1 330,7	26 613 716
2007	Fondsemisjon/splitt	443,5	1 774,2	70 969 909
2008	Utbytteemisjon	91,7	1 866,0	74 638 507
2008	Ansatt emisjon	6,6	1 872,6	74 903 345
2009	Fondsemisjon/splitt	374,5	2 247,1	89 884 014
2009	Rettet emisjon	776,2	3 023,3	120 933 730
2010	Ansatt emisjon	7,8	3 031,1	121 243 427
2010	Emisjon Kvinnherad	151,7	3 182,8	127 313 361
2012	Omdanning aksjebank	1804,4	4 987,2	199 489 669
2012	Rettet emisjon	1406,5	6 393,8	255 751 082

Foruten aksjekapital består egenkapitalen av overkursfond, fond for urealiserte gevinster samt annen egenkapital.

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 SR-Bank har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital og derigjennom skape verdier for eierne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på aksjene. Ved fastsettelse av størrelsen på årlig utbytte skal det tas hensyn til konsernets kapitalbehov, herunder kapitaldekningskrav, samt konsernets mål og strategiske planer. Med mindre kapitalbehovet tilsier noe annet, er styrets mål at om lag halvparten av årets resultat etter skatt utdeles som utbytte.

Omsetning av egne aksjer i 2013

(tall i tusen kroner)

	Antall aksjer	Pålydende verdi
Beholdning pr 31.12.2012	346 134	8 653
Omsatt i 2013	-138 489	-3 462
Beholdning pr 31.12.2013	207 645	5 191

fortsettelse note 40

De 20 største aksjeeiere pr 31.12.2013

Eier	Aksjer	Prosent- andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	76 835 551	30,0%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
Folketrygdfondet	7 934 328	3,1%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Odin Norge	5 896 605	2,3%
Frank Mohn AS	5 680 920	2,2%
Morgan Stanley & Co, U.S.A.	4 359 373	1,7%
Odin Norden	4 085 363	1,6%
Skagen Global	3 943 743	1,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	3 683 118	1,4%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	2 542 777	1,0%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 364 569	0,9%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
J.P. Morgan Chase Bank, U.K.	2 083 137	0,8%
J.P. Morgan Chase Bank, Sverige	2 014 054	0,8%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Skagen Global II	1 264 174	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Goldman Sachs & Co, U.S.A.	1 249 123	0,5%
Vpf Nordea Kapital	1 161 371	0,5%
Sum 20 største	162 558 913	63,6%
Øvrige eiere	93 192 169	36,4%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2013 er 11.151. Dette er en nedgang på 808 fra årskiftet 2012. Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 53,0 prosent, og utenlandsandelen er 14,1 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret og representantskapet. For flere detaljer vedrørende aksjen i SpareBank 1 SR-Bank henvises til eget kapittel i årsrapporten.

De 20 største aksjeeiere pr 31.12.2012

Eier	Aksjer	Prosent- andel
Sparebankstiftelsen SR-Bank	79 735 551	31,2%
Gjensidige Forsikring ASA	26 483 470	10,4%
SpareBank 1-stiftinga Kvinnherad	6 226 583	2,4%
Folketrygdfondet	6 132 293	2,4%
Odin Norge	5 513 510	2,2%
Frank Mohn AS	5 372 587	2,1%
Odin Norden	4 148 475	1,6%
Skagen Global	3 661 486	1,4%
Clipper AS	2 178 837	0,9%
JPMorgan Chase Bank, U.K.	2 043 467	0,8%
Fondsfinans Spar	1 700 000	0,7%
JPMCB, Sverige	1 554 054	0,6%
Skagen Global II	1 402 174	0,5%
Tveteraas Finans AS	1 391 492	0,5%
Vpf Nordea Norge Verdi	1 373 529	0,5%
Westco AS	1 321 817	0,5%
Køhlergruppen AS	1 292 803	0,5%
FLPS, U.S.A.	1 250 000	0,5%
Varma Mutual Pension Insurance, Finland	1 248 017	0,5%
State Street Bank and Trust, U.S.A.	1 145 849	0,4%
Sum 20 største	155 175 994	60,7%
Øvrige eiere	100 575 088	39,3%
Utstedte aksjer	255 751 082	100,0 %

Totalt antall aksjeeiere pr 31.12.2012 er 11 959. Dette er en økning på 72 fra årskiftet 2011. Andel aksjer hjemmehørende i Rogaland, Hordaland og Agder-fylkene er 61,2 prosent, og utenlandsandelen er 6,0 prosent. Det vises forøvrig til oversikt over aksjeeiere i styret og representantskapet.

NOTE 41 VIRKSOMHET SOM SKAL SELGES

SpareBank 1 SR-Bank etablerer, som en del av sin forretningsvirksomhet, investeringsprosjekter for salg til sine kunder. SpareBank 1 SR-Bank må også, som en del av sin forretningsvirksomhet, av ulike årsaker overta eiendeler fra enkelte av sine kunder.

Energiveien Eiendom Holding AS ble overtatt i 2008. Etter salg i 2010 eier SpareBank 1 SR-Bank 49,86 prosent av aksjene i Energiveien Eiendom Holding AS. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet til 74 mill kroner i morbank og 75 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

Artemis Shipping AS ble overtatt i 2011, og ble vurdert som virksomhet som skal selges. Posten er vurdert til virkelig verdi i regnskapet til 10 mill kroner i morbank og 10 mill kroner i konsern, og vurdert som virksomhet som skal selges.

NOTE 42 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedato 31.12.2013 som påvirker det avlagte konsernregnskapet.

Foreslått utbytte er kr 1,60 pr aksje og vil totalt utgjøre 409 mill kroner.

Til generalforsamlingen i SpareBank 1 SR-Bank ASA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for SpareBank 1 SR-Bank ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet SpareBank 1 SR-Bank ASA' finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

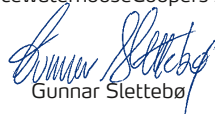
Konklusjon om årsberetningen og om redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Stavanger, 6.3. 2014
PricewaterhouseCoopers AS

Gunnar Slettebø
Statsautorisert revisor

ERKLÆRING FRA STYRET OG ADM. DIREKTØR

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2013 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til selskapet og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet og konsernet står overfor.

Stavanger 6.3.2013

Kristian Eidesvik
Styreleder

Gurn-Jane Håland

Erling Øverland

Tor Dahle

Birthe Cecilie Lepsøe

Catharina Hellerud

Odd Tørfand

Sally Lund-Andersen
Ansattes representant

Oddvar Rettedal
Ansattes representant

Arne Austreid
Administrerende direktør

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE

TIL REPRESENTANTSKAPET OG GENERALFORSAMLINGEN I SPAREBANK 1 SR-BANK ASA

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernet i henhold til lov og instruks fastsatt av representantskapet.

Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2013 gjennomgått årsberetningen, årsregnskapet og revisors beretning for SpareBank 1 SR-Bank ASA.

Komiteen finner at styrets vurdering av SpareBank 1 SR-Bank ASA og konsernets økonomiske stilling er dekkende og tilrå at årsberetningen og årsregnskapet for regnskapsåret 2013 godkjennes.

Stavanger, 7.3. 2014

Odd Jo Forsell
(leder)

Vigdis Wiik Jacobsen

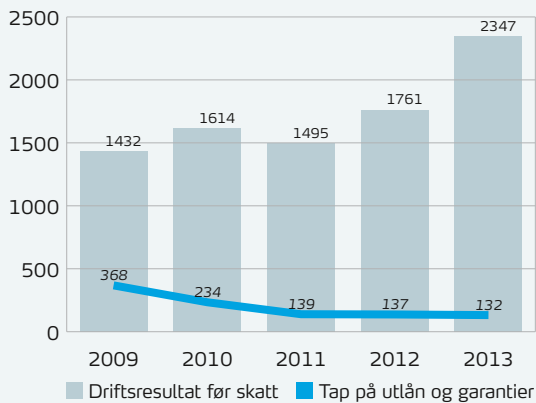

Egil Fjogstad

NØKKELTALL SISTE 5 ÅR

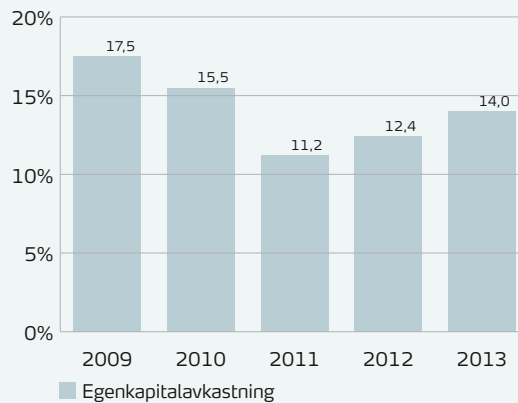
(beløp i mill kroner)

SpareBank 1 SR-Bank konsern	2013	2012	2011	2010	2009
Resultat					
Netto renteinntekter	2 119	1 742	1 756	1 742	1 676
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	167	288	89	257	384
Øvrige driftsinntekter	2 212	1 756	1 422	1 415	1 319
Sum netto inntekter	4 498	3 786	3 267	3 414	3 379
Sum driftskostnader før tap på utlån	2 019	1 888	1 633	1 566	1 579
Driftsresultat før tap på utlån	2 479	1 898	1 634	1 848	1 800
Tap på utlån og garantier	132	137	139	234	368
Driftsresultat før skatt	2 347	1 761	1 495	1 614	1 432
Skattekostnad	487	400	414	297	321
Resultat etter skatt til fordeling:	1 860	1 361	1 081	1 317	1 111
Majoritetsinteresser	1 860	1 361	1 081	1 317	1 109
Minoritetsinteresser	-	-	-	-	2
Resultat (% av gjennomsnittlig forvaltningskapital)					
Netto renteinntekter	1,42 %	1,27 %	1,31 %	1,35 %	1,35 %
Netto inntekter fra finansielle instrumenter	0,11 %	0,21 %	0,07 %	0,20 %	0,31 %
Øvrige driftsinntekter	1,48 %	1,28 %	1,06 %	1,10 %	1,06 %
Sum netto inntekter	3,01 %	2,76 %	2,44 %	2,65 %	2,72 %
Sum driftskostnader før tap på utlån	1,35 %	1,38 %	1,22 %	1,22 %	1,27 %
Driftsresultat før tap på utlån	1,66 %	1,38 %	1,22 %	1,43 %	1,45 %
Tap på utlån og garantier	0,09 %	0,10 %	0,10 %	0,18 %	0,30 %
Driftsresultat før skatt	1,57 %	1,28 %	1,12 %	1,25 %	1,15 %
Skattekostnad	0,33 %	0,29 %	0,31 %	0,23 %	0,26 %
Resultat etter skatt til fordeling:	1,24 %	0,99 %	0,81 %	1,02 %	0,89 %
Volumtall					
Forvaltningskapital	156 985	141 543	131 142	134 778	124 909
Utlån personmarked	59 848	52 569	47 593	56 492	45 847
Utlån personmarked inkl. SB1 Boligkreditt	105 595	100 786	92 287	82 349	70 601
Utlån bedriftsmarked	59 128	55 723	52 563	48 736	47 063
Utlån bedriftsmarked inkl. SB1 Næringskreditt	59 770	56 194	53 198	49 040	47 063
Innskudd personmarked	36 190	34 311	31 445	28 683	25 180
Innskudd bedriftsmarked	35 474	33 248	32 557	32 054	29 106
Utlånsvekst personmarked ekskl. SB1 Boligkreditt %	13,8	10,5	-15,8	23,2	-11,0
Utlånsvekst bedriftsmarked ekskl. SB1 Næringskreditt %	6,1	6,0	7,9	3,6	-0,9
Innskuddsvekst personmarked %	5,5	9,1	9,6	13,9	2,7
Innskuddsvekst bedriftsmarked %	6,7	2,1	1,6	10,1	2,6
Egenkapital					
Aksjekapital	6 389	6 385	3 180	3 180	3 014
Overkursfond	1 592	1 587	625	625	458
Annen egenkapital	6 075	4 665	1 574	1 609	1 389
Grunnfondskapital			2 739	2 477	2 241
Utjevningfond			1 639	1 511	971
Sum egenkapital	14 056	12 637	9 757	9 402	8 073
Nøkkeltall					
Egenkapitalavkastning %	14,0	12,4	11,2	15,5	17,5
Kostnadsprosent	44,9	49,9	50,0	45,9	46,7
Antall årsverk	1 165	1 207	1 213	1 163	1 093
Tapsprosent utlån	0,11	0,13	0,13	0,23	0,38
Brutto mislighold i % av utlån	0,69	0,42	0,41	0,42	0,42
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån	0,57	0,72	0,69	0,72	0,81
Kapitaldekning %	14,07	13,10	11,44	12,41	11,86
Kjernekapitaldekning %	12,83	12,15	10,62	10,21	9,61
Ren kjernekapitaldekning %	11,11	10,01	8,27	8,71	8,17
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	149 554	137 212	133 629	128 830	124 283

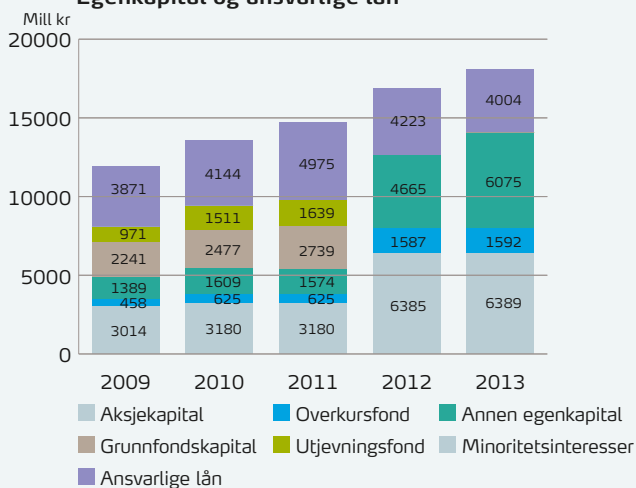
Resultat og tap

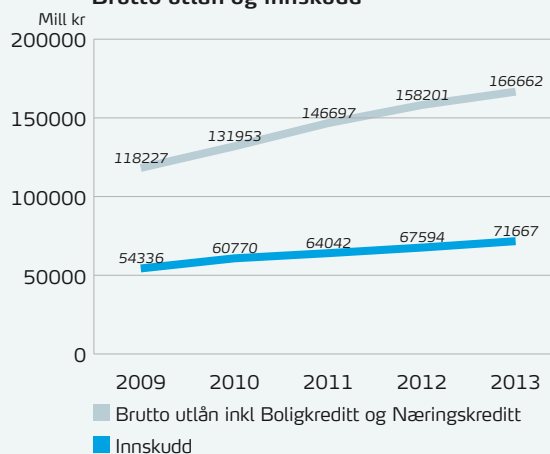
Egenkapitalavkastning

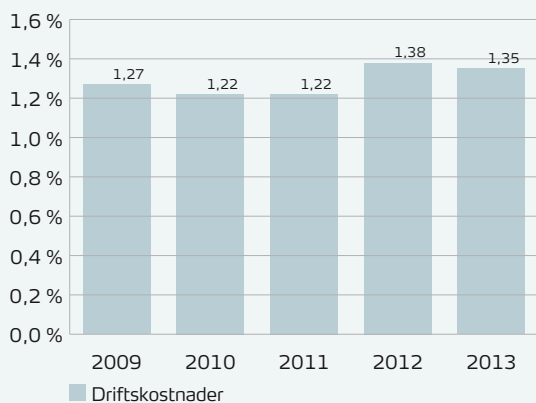
Egenkapital og ansvarlige lån

Brutto utlån og innskudd

Driftskostnader i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital

Årsverk, konsern

